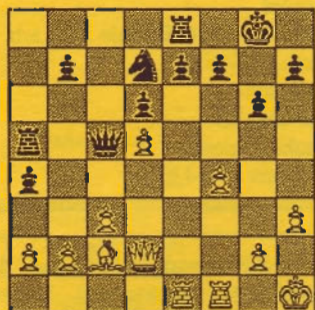

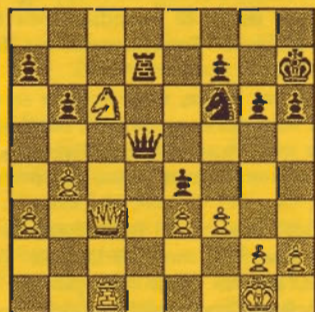
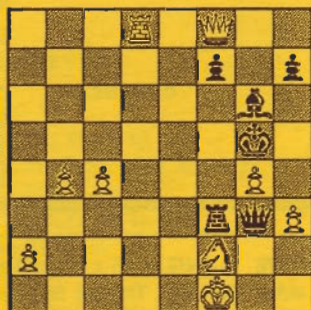
spesialutgave:

HØSTTURNERINGA 1967

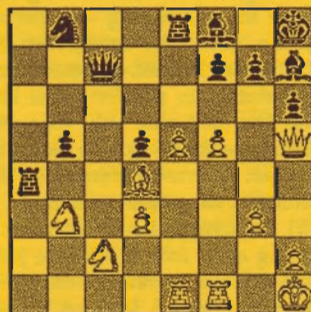
samtliche partier – kommentert av spillerne

1 2

3 4

Finn trekket! Svart er i trekket i diagram 3, kvit i resten.

65 utgis av Tromsø Sjakklubb

spillested: Alfheim, inngang sør, tlf. 86840
spilledag: torsdag, kl. 18.30

årskontingent: sen: kr.300, jun/pen: kr.200, kad: kr.100
avgift pr. spillkveld: sen/jun/pen: kr.10
bankgiro: 4750.20.56286
postadresse: postboks 743, 9001 Tromsø

formann: Øystein Fløtten
Elevheimen, rom 4201
Strandveien 115
9000 Tromsø
tlf. 88180 priv

kasserer: Jan S Berglund
Postboks 45
9010 Åsgård
tlf. 94390 priv - 84080 (linje 275) arb

65-redaktør: Arild Ernsten
Glimmerveien 22
9022 Krokeldalen
tlf. 31452 priv - 44430 arb

DENNE GANG er 65 i sin helhet viet en klubbhistorisk lekerbisen. For tjue år siden ble det i Tromsø Sjakklubb produsert ei turneringsbok! Under Frans Larsens og Magne Bergvolls entusiastiske ledelse ble samtlige partier fra høst-turneringa 1967 kommentert og utgitt som stensil i et begrenset opplag. Tida er moden for et 2. opplag - de færreste kjenner lenger til klenodiet. Selv fikk jeg vite om "boka" sist vinter, etter tolv år i klubben. Førsteutgaven var dessuten av heller slett kvalitet, trykkek teknisk sett.

På slutten av 60-tallet huset klubben et par sterke, unge spillere som etter hvert kom til å sette visse spor etter seg i nord-norsk og faktisk, norsk sjakkliv. I denne perioden fikk de kvasset klørne mot trause klubbspillere som hadde dominert de interne premielister i årtier, og som fortsatt kunne forsure fredagskvelden for en norgesmester in spe.

Vi har hengt på noen diagram, korrigert i henhold til førsteutgavens errata-liste, og ellers foretatt tekniske justeringer i samsvar med 65s lay-out. Forøvrig er 65-utgaven identisk med "67"-utgaven, som sa dette om språket: "Redaksjonen har valgt å følge en romslig og tolerant språkpolitikk; følgelig vil man finne representert rettskrivningsreglene for både 1907 og ev. 1970. Uttrykk som eksempelvis "dronningen" og "dama" er altså i overensstemmelse med denne linje og skyldes slett ingen trykfeilsdjevle."

VELBEKOMME!

TROMSØ SJAKKLUBBS

HØSTTURNERING

1967

MESTERKLASSEN

Redaktører:

Frans Larsen og Magne Bergvoll

PARTIKOMMENTARER VED:

	parti nr.
Frans Larsen	3, 4, 5, 8, 9, 10, 13, 14, 15, 17, 19, 20, 21, 23, 24, 27 28, 32, 34, 37, 38, 40, 42, 44, 45
Sverre Heim	2, 7, 18, 22, 26, 31, 36, 41, 43
Gunnar Johnsen	11, 16, 25, 30, 33, 36
Werner Lockertsen	1, 12, 29, 35, 44
Magne Bergvoll	6, 39

PARTIOVERSIKT

(tallene refererer til partinummer, fete typer indikerer hvit)

Magne Bergvoll	-	34	2	41	14	17	6	29	39	24
Odd Gudmundsen	34	-	26	25	40	42	15	8	20	3
Sverre Heim	2	26	-	36	7	13	43	22	31	18
Gunnar Johnsen	41	25	36	-	5	10	33	16	30	11
Henry Johnsen	14	40	7	5	-	21	19	35	45	28
Frans Larsen	17	42	13	10	21	-	27	37	4	32
Henrik Lockertsen	6	15	43	33	19	27	-	1	23	38
Werner Lockertsen	29	8	22	16	35	37	1	-	12	44
Leonhard Nilsen	39	20	31	30	45	4	23	12	-	9
Erling J Steinnes	24	3	18	11	28	32	38	44	9	-

1. runde

1.	Werner Lockertsen	-	Henrik Lockertsen	1-0
2.	Sverre Heim	-	Magne Bergvoll	1-0
3.	Odd Gudmundsen	-	Erling J Steinnes	1-0
4.	Leonhard Nilsen	-	Frans Larsen	0-1
5.	Gunnar Johnsen	-	Henry Johnsen	0-1

Stilling etter 1. runde:

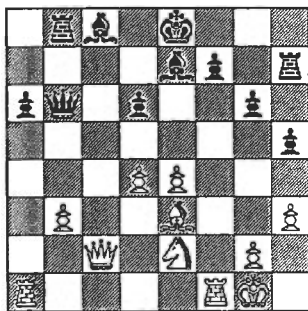
Werner Lockertsen, Sverre Heim, Odd Gudmundsen, Frans Larsen og Henry Johnsen 1; Henrik Lockertsen, Magne Bergvoll, Erling J Steinnes, Leonhard Nilsen og Gunnar Johnsen 0.

1. FIRSPRINGERSPILL

Hvit: Werner Lockertsen

Sort: Henrik Lockertsen

1. e4 e5 2. Sf3 Sf6 3. Sc3 Sc6 4. Lb5 d6 5. 0-0 a6 6. Lc4 Le7 7. d3 b5 8. Lb3 Sa5 9. h3 Sxb3 10. axb3 b4(?) Etter eks. 10.- 0-0? følger 11. Sxb5! 11. Se2 h6 12. Sg3 g6? Synes unødvendig og svekker sorts stilling. 13. Ld2 c5 14. c3 bxc3 15. bxc3 Tb8 16. Dc2 h5 17. Sg5 Sh7? Sort forsøker å forenkle stillingen, men tårnets stilling blir deplassert. Forhindrer også 0-0 som utvilsomt ville ha vært bedre. 18. Sxh7 Txh7 19. f4! Opprullingen begynner! 19.- exf4 20. Lxf4 Lg5 21. Se2 Lf6 22. d4! Db6 23. Le3 cxd4 24. cxd4 Le7 Sort er nå posisjonelt tapt uansett, noe hans 17. trekk har hovedskylden for. Nå følger mattangrepet.

△

25. b4! f6? 26. Sf4 Kf7 27. Sd5! Dd8 28. Lg5 Kg8 29. Lxf6 Tb7 30. Sxe7+ Tbx7 31.

Dc4+! Thf7 32. Lxe7 Dxe7 33. Dxc8+ Kg7 34. Txf7+ Kxf7 35. Tf1+ 1:0

(W. Lockertsen)

2. PHILIDOR

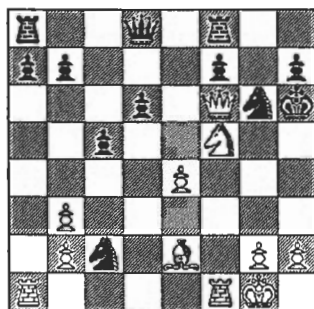
Hvit: Sverre Heim

Sort: Magne Bergvoll

1. e4 e5 2. Sf3 d6 Ikke overraskende. Magne Bergvoll har spilt Philidorforsvaret før, og med gode resultater. Blant annet vant han sitt svarte parti mot Frans Larsen i forrige turnering nettopp i denne åpning. Forøvrig det eneste partiet Larsen tapte. Så hvorfor ikke prøve det på nytt? D'herrer teoretikerne holder imidlertid ikke forsvaret for å være særlig godt. Svart påstår å få et trykket spill. 3. d4 exd4 Her holder de før nevnte teoretikerne 3.- Sd7 for bedre. 4. Sxd4 Teoriens fortsettelse er 4. Dxd4, fulgt av 4.- Sc6 5. Lb5 med overgang i et slags Steinitz-forsvar i Spansk parti. Jeg holder tekstrekket for å være minst like godt. Kvit har fortsatt sin romfordel i sentrum, samtidig som dama ikke blir utsatt for springerangrep og andre provokasjoner! 4.- Sf6 5. Sc3 Le7 6. Le2 Min plan var å foreta omtrent samme oppstilling som i Scheveningenvarianten i Siciliansk. Altså noe slikt som f4, Lf3, Le3, 0-0, De2/Dd2, Tae1, Kh1, kanskje g4, og på den måten rulle opp svarts kongestilling. 6.- 0-0 7. 0-0 c5 Svart begynner frammarsjen med

sin bondemajoritet på dronningfløyen. Dessuten må han utvikle sine offiserer. Han vil utvikle løperen til e6, og må altså ha kvits springer unna. En utvikling til den lange diagonalen kommer neppe på tale. Feltet f5 ville bli for svakt. Teksttrekket forårsaker imidlertid en svekkelse av d5 og d6. 8. Sb3 Hvorfor ikke til f3? Nei, kvits plan var oppmarsj med f-bonden. 8.- Le6 9. f4 Sc6 10. Le3 Sd7 Et svært forpliktende trekk, men samtidig gir det svart motsjanser. Planen er å støte fram f-bonden til f5 for å underminere kvits sentrum. 11. f5! Stikker kjepper i hjulene for svart, men også dette er tveegget. Feltet e5 blir sterkt svekket, og svarts springere har der et nydelig operasjonsfelt. Men likevel, trekket gir kvit løperparet, fullstendig kontroll over d5, åpner a-linjen, samt farlige sjanser i forbindelse med videre framstøt av f-bonden. Alt i alt utgjør nok trekket kvits beste fortsettelse. 11.- Lxb3 12. axb3 Sde5 13. Sd5 Lg5 14. Dd2! Svarts dame skal ikke gies feltet g5, der den ville hjelpe til å forsvare kongefløyen. 14.- Lxe3(!) Ikke 14.- Sd4? p.g.a. 15. Lxg5 Sxe2+ 16. Kh1!, og svart taper materiell. 15. Dxe3 Sd4 Bedre 15.- f6, men en kvit springer på f4 (etter at kvit har hindret Sd4 med c3) vil da ha både d5 og e6 å pendle mellom.

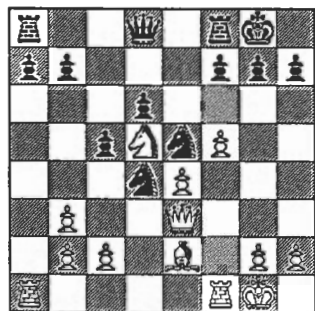
mener jeg svarts stilling er uholdbar. Han vil i alle fall få opprevet kongestillingen mens kvit kan føre sine tunge offiserer opp på g- og h-linjen til det siste angrep. 17. Dg5! Poenget! g7 nominerer til matfelt. 17.- Sg6 Eneste forsvaret. Hvis 17.- g6 så 18. Dh6 med ugardert matt. 18. Se7+! Kh8 Springer kan jo naturligvis ikke slå, og slå med dama - nei, slikt gjør man ikke. 19. fxc7+ Kxc7 Andre muligheter var det jo ikke. 20. Df6+ Kh6 Feltet h6 blir den svarte konges St. Helena. 21. Sf5#! 1:0

▽

Alltid morsomt å få spille slikt mot en angrepsspiller som Magne Bergvoll.

(S. Heim)

△

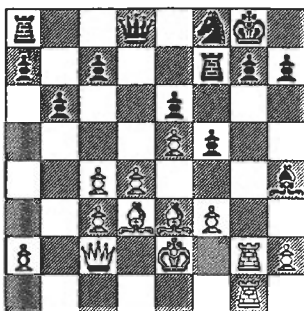
16. f6! Mattangrepet begynner! 16.- Sxc2? Svart tror han kan holde stillingen, og rapper med seg en bonde, men også etter andre trekk (Sxe2+ inkludert)

3. DRONNINGINDISK

Hvit: Odd Gudmundsen

Sort: Erling J Steinnes

1. d4 Sf6 2. c4 b6 3. Sc3 d5 4. f3 e6 5. e4 dxe4 Bedre 5.- Lb7. Svart gir hvit fullstendig herredømme over sentrum. 6. fxe4 Lb7 7. e5 Se4 8. Sf3 Lb4 9. Dc2 Mer nøyaktig var 9. Dd3. 9.- Sxc3 10. bxc3 Le7? Her kunne svart nemlig spille 10.- Lxf3 11. gxf3 (11. cxb4 Dh4+) Dh4+ 12. Kd1 La5 med sjanserikt spill for begge parter. Sentrum kontra rokadetap! 11. Le3 0-0 12. Ld3 Lh4+ 13. Ke2 Lxf3? Meget svakt. Sentrum forsterkes, og g-linjen åpnes for kongeangrep. 14. gxf3 f5 15. Tag1 Tf7 16. Tg2 Sd7 17. Thg1 Sf8

△

18. d5! g6? På 18.- exd5 følger 19. Lxf5. Det var bedre, men ikke godt nok for svart. 19. dxe6 Sxe6 20. Lxf5 Sg7 21. Le4 Tc8 22. Ld5 De7 23. Txxg6! En fiks avslutning. 23.- hxg6 24. Dxxg6 1:0

(F. Larsen)

4. HOLLANDSK

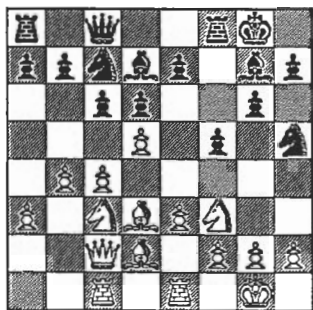
Hvit Leonhard Nilsen

Sort Frans Larsen

1. d4 f5 2. c4 Sf6 3. Sc3 d6 4. Sf3 c6 Svart er kommet godt i gang med å bygge opp sitt "patentstillas" i Hollandsk. Nu skal Dc7 følge. Alle disse trekk (d6, c6, Dc7) må sees som en nødvendig forberedelse til fremstøtet e7-e5, en av hovedidéene i denne variant. Den "sjakkfilosofiske" begrunnelsen ser således ut: I den hollandske hovedvariant 1. d4 f5 2. c4 e6 3. g3 Sf6 4. Sf3 Le7 5. Lg2 0-0 6. 0-0 d6 7. Sc3 De8 er svarts spilleplan klar, fremstøtet e6-e5 skal gjennomføres. "Vår" variant har altså samme siktemål. Forskjellen ligger kun i dette at e5 skal spilles direkte, altså uten det forberedende e6. Men. Nettopp denne hurtighet, uten forutgående offisersutvikling, gjør at svarts kongestilling kan blottlegges. Med andre ord, en meget tveegget variant! 5. e3 Hvit kan selvsagt reagere på mange måter. Han kan f.eks. spille 5. g3. Det er det vanlige. Etter 5.- Dc7 står hvit ved skilleveien: Skal han spille 6. Lg2 og således tillate 6.- e5, eller skal han innskyte trekket 6. d5 for å vanske-

liggjøre samme e5? Noen få veivisere: I. 6. Lg2 e5 a) 7. dxe5 dxe5 8. 0-0 Lb4! med gode sjanser for svart. Nøkkeltrekket e2-e4 er bl.a. vanskeliggjort, f.eks. 9. Db3 Sa6! 10. e4? fxe4 11. Sg5 Lxc3 12. Dxc3 Lf5 13. Te1 Sc5 14. b4 Sd3! eller 9. Dc2 e4! 10. Sd4 0-0 11. Lf4 Df7 med godt spill for svart. b) 7. e4!? Dette spilte Nils A Bakke mot meg i NM i Bergen 1967. Også det meget skarpt og tveegget. Det fulgte: 7.- Sxe4 (kanskje er 7.- fxe4 8. Sg5 Lg4 ennu bedre) 8. Sxe4 fxe4 9. Sg5 d5 10. 0-0 Le7 11. dxe5, og nu må 11.- Lxg5 12. Lxg5 Le6 spilles. Uklart spill. c) 7. 0-0 e4 8. Se1 Le7 9. f3! exf3 10. Lxf3 (en helt annen karakter får spillet etter 10. exf3 0-0 11. Sd3 Le6 12. b3. Avslag på f3 med løper er iallfall skarpere, e-bonden skal plantes på e4) 0-0 11. Sg2 Sbd7 12. Lf4 Tf7 13. b4 med kampspill. II. 6. d5. Dette er sannsynligvis enda bedre, f.eks. 6.- g6 (på 6.- e5 følger 7. dxe6 Lxe6 8. b3 med trykk mot bøndene d6 og f5) 7. Lg2 Lg7 8. 0-0 0-0, og nu: 9. e4 cxd5 10. cxd5 fxe4 11. Sg5 Sa6 12. Scxe4 Sxe4 med muligheter for svart, f.eks. 13. Sxe4 Lf5 eller 13. Lxe4 Sc5. b) 9. Sd4 c5 10. Sc2 (svakere er 10. Se6 Lxe6 11. dxe6 Sc6!) Ld7 11. Te1. Hvit forbereder e4 og står et par nyanser bedre. 5.- Dc7 6. Ld3 g6 Svart nøler. Han kan ikke riktig bestemme seg for 6.- e5. Kanskje minnes han et parti mot Hans Eriksen fra NNM i 1967. Der ble spilt 6.- e5 7. e4! fxe4? 8. Sxe4 Le7 9. dxe5 dxe5 10. h3 Sbd7 11. Sf5, og svart står elendig. Men ingen grunn til nervøsitet! I stedet for det svake 7.- fxe4? kan svart spille 7.- f4, f.eks. 8. c5 exd4 9. cxd6 Lxd6 10. Sxd4 0-0 11. 0-0 Le5 12. h3 g5 med spill i massevis for begge parter. Teksttrekket er selvfølgelig også spillbart. 7. Ld2 Ennu er det ikke slutt på de "teoretiske" forbilder! Samme stilling oppsto i siste vårturnering mot Henry Johnsen, som spilte 7. e4 i stedet for 7. Ld2, med fortsettelsen 7.- fxe4 8. Sxe4 Lg7 9. Sxf6+ Lxf6 10. 0-0 Lg4. Det hele blir et spørsmål om temperament og smak og behag. Leonhards sier at brikene skal ut først. 7.- Lg7 8. Dc2 Sa6

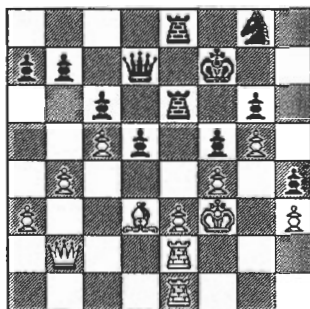
Han er stå; e5 skal ikke spilles. 9. a3 Selvsagt. Hvit bør ikke tillate Sb4 med avbytte av Ld3. 9.- Ld7 10. b4 Dc8 Frigjør feltet c7 for springeren. Det er klart man kan si en masse om svarts omstendelige krumspring her og senere. Feilaktig er spillemåten selvsagt ikke. Tempoet spiller nu engang liten rolle i slike lukkede stillinger. 11. Tc1 0-0 12. 0-0 Sc7 13. Tfe1 Sh5 14. d5! Et godt trekk som tar brodden av det planlagte 14.- e5.

▽

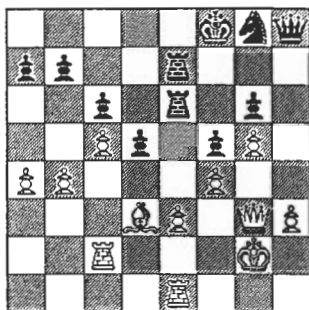
14.- e5 Bedre sent enn aldri! 15. dxex6 Sxe6 16. Se2 Svart fikk frigjort spillet sitt en smule med 14.- e5, til gjengjeld disponerer hvits springere over utmerkede felter på f4 og særlig d4. Det kan svart ikke gjøre noe med. Et trekk som c5 vil gi hvit et ennå bedre springerfelt på d5. I stedet for 16. Se2 kom fremstøtet i sentrum med 16. e4 også på tale. 16.- Dd8 17. Lc3 Sf6 18. Sed4 Sc7 19. Se2 De7 20. Db3 Tae8 21. Sf4 Se4 22. Lxg7 Kxg7 23. Db2+ Kg8 24. Tcd1 Se6 25. Sxe6 Lxe6 26. Sd4 Ld7 27. f3 Sg5 28. Df2 Sf7 29. f4 Før eller senere må likevel dette skje. Svarts springer kan ikke stå evig på e5. 29.- Df6 30. c5 Le6 31. Sxe6? En lærerik feil. Hvit bytter bort den gode springer mot den dårlige løper. I stedet burde den dårlige løper byttes av mot den dårlige løper! Altså: 31. Lb1 Ld5 32. La2 Lxa2 33. Dxa2 d5 34. Sf3. Hvit har et utmerket springerfelt på e5, svart et tilsvarende på e4. Like sjanser. Slik hvit nu spiller, får svart et noe bedre spill. 31.- Txe6 32.

Dd2 Bedre var 32. cxd6. Dermed får hvit ikke bare defensive gleder av sin løper. 32.- d5! 33. Te2 Tfe8 34. g3 h5 35. Tde1 h4 36. Kg2! Hvit er forsiktig og unngår varianten 36.- hxg3 37. hxg3 Sh6, etterfulgt av Sg4 med øket press mot Be3. 36.- Kg7 Etter 36.- hxg3 37. Kxg3, og Sh6-g4 bemøtes med h3. 37. Kf3 Sh6 38. h3 Kf7 39. Db2 De7? Det var en smule tidsnød med i spillet, og da er man ikke helt normal. Men likevel! 39.- hxg3 måtte spilles. Svarts siste to trekk før tidskontrollen er en eneste stor misforståelse. 40. g4 Dd7? 41. g5 Sg8 Det hemmelige trekk og altså ikke særlig hemmelig likevel. Bare se, men ikke røre, angående 41.- Sg4?

△

42. Dh8 Nu truer diverse saker og ting på h-linjen. Særlig den på h7 er stygg. 42.- T8e7! Dersom noen skulle rote seg opp i samme stilling en gang, bør de vite at 42.- Sf6? ikke er godt grunnet 43. Dxb4 Sh5 44. Lxf5. Teksttrekket er nok det beste. Tårnet skal til h7 for å øve press der sammen med Dg7-h8. Svarts dronning får samtidig kontroll over diagonalen h8/a1. I forbindelse med muligheten d5-d4 gir alt dette svart en viss kompensasjon for bondetapet. Sant nok, det burde ikke være tilstrekkelig. 43. Dxb4 Kf8 44. Kf2 Sperrer dronningen inne. Bedre 44. Df2. 44.- Th7 45. Dg3 Dg7 Hun vil til c3, og dét forhindres best med 46. Tc1. 46. Tc2 Dh8 47. Kg2 The7 48. a4? Meget bedre var 48. Df3, for på 48.- d4 å spille 49. e4!

48.- d4! Trekket måtte vurderes nøye. Ikke så meget p.g.a. 49. exd4 Txe1 (se komm. til 45. trekk!), som fordi det innebærer et kvalitetsoffer. 49. Tce2? Han vil ikke, men hverken hvit eller svart vet sikkert hvorfor. Fortsettelsen 49. e4 fxe4 50. Lc4 d3 51. Ta2 Dc3 52. Lxe6 Txe6 er i høy grad uklar. Under partiet var det selvsagt ugjærlig å analysere kvalitetsofferet tilstrekkelig. Det hele blir et vurderingsspørsmål. Hva veier tyngst, kvalitetsvinst eller fribønder og springerplassering på f5? Men varianten burde iallfall vært spilt. 49.- dxe3 50. Txe3 Txe3 51. Txe3 Db2+ 52. Df2 Dxb4 Et annet aber med 48. a4. 53. Txe7 Sxe7 Hittil har hesten vært vanskjøttet på g8, men nu får den det godt. Deilige gressganger omkring d5 venter. 54. Lc2 Sd5 55. Kg3 Dc3+ 56. Kh4 Hva ellers? På 56. Kg2 følger 56.- Dxc2 og på 56. Kh2 Sxf4. 56.- Se3 57. Lb1 Sd1! Sterkere enn straks 57.- Dxc5. Springertrekket fremtvinger nemlig dronningbytte. 58. De2 Dxc5 Med vittigheten 59. Dxd1 Df2#! 59. Dd2 Df2+ 60. Dxf2 Sxf2 61. Kg3 Bedre er ikke 61. Lc2 Ke7 62. Kg3 Se4+ 63. Lxe4 fxe4 og bondesluttpillet er lett vunnet for svart. Dronningfløyen! 61.- Sd1 62. h4 Sc3 63. Lc2 Se2+ 64. Kf2 Eller 64. Kf3 Sd4+. 64.- Sd4 Resten hører inn under begrepet teknikk. På d4 står springeren utmerket. Den forsvarer Bf5 (etter et ev. h5 gxh5) og understøtter fribøndene på dronningfløyen. Men selvfølgelig, 64.- Sxf4 var heller ingen feil! "Interdum bonus dormitat Homerus", hvilket er utlagt: "Undertiden sover den gode Ho-

mer". 65. Ld3 a6 66. Ke3 c5 67. Lc4 b5 68. Ld3 Ke7 69. axb3 axb3 70. Lb1 b4 71. Kd3 Sf3 72. h5 gxh5 73. Ke3 Sd4 74. Ld3 h4 75. Lf1 b3 76. Kd3 b2 0:1 SA langt fra noe feilfritt parti (hvilket parti er forøvrig det??), men det var en god fight.

(F. Larsen)

5. SICILIANSK

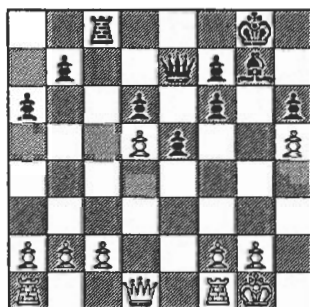
Hvit: Gunnar Johnsen

Sort: Henry Johnsen

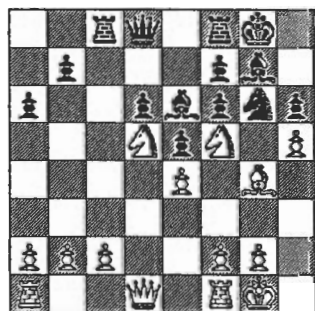
1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 e6 5. Sc3 Sf6 Siciliansk har alltid vært et yndet forsvar mot 1. e4, nåtildags er den det mer enn noensinne. Det er ganske naturlig, for åpningen er utpreget kampbetont. Kort og skjematisk kan man si at hvits sjanser ligger i sentrum og på kongefløyen, mens svarts baseres på den halvåpne c-linjen, altså dronningfløyen. Henrys oppstilling med e6 og Sf6 er en gammel spesialitet, og en god sådan. 6. Sdb5 I denne stilling er det viktigere å ta forholdsregler mot Lb4 enn å utvikle løperen på f1. 6.- d6 Man ventet snarere et løperutfall til b4, og det fortelles at hvit da hadde planlagt følgende komplikasjoner: 7. Lf4 Sxe4 8. Sc7+ Ke7(f8) 9. Df3 d5 10. 0-0-0. Som man ser, åpnings-teori kan være så mangt. 7. Lf4! Trekket er fra silurtiden. En gammel knark som Tarrasch spilte det, og han var ikke den første. Vi legger merke til hvorledes hvit i dette og de følgende to trekk fremkaller svekkelser på d5 og f5. 7.- e5 8. Lg5 a6 9. Lxf6 gxf6 10. Sa3 Le6 En rask liten konsultasjon hos herrene Pachmann og Euwe: I. 10.- b5 11. Sd5 Le6 12. Sxb5! axb6 13. Lxb5. II. 10.- d5 11. Sxd5 (eller 11. exd5 Lxa3 12. bxa3 Da5 13. Dd2 Sd4) Lxa3 12. bxa3 Le6 13. Se3 Da5+ 14. Dd2 Dxa3 15. Ld3 0-0-0 16. 0-0 med like sjanser. III. 10.- f5! 11. Lc4 (eller 11. Dh5 d5! 12. exd5 Lxa3 13. bxa3 Da5 14. Df3 Sd4) b5 12. Ld5 Lb7 13. Dh5 De7 14. exf5 Sd4 (eller 14.- b4 15. Sab5 axb5 16. Sxb5 De7 17. Sxd6+ Dxd6 18. Dxf7+ Kd8 19. Dxb7; eller 16.- Dd7 17. Le6 De7 18.

Sxd6+) 15. 0-0-0 b4 16. Txd4 exd4 17. Te1+ Kd8 18. Dh4+ Kd7 (Puh!) 19. Df6. Lenger utpå bør man ikke ro. Kombinasjonseuvinger! Derimot ikke kombinasjonseuvinger. Variant III er nemlig pønsket ut av en spiller med det velklingende navn Tsinkhilashvili. 11. Sc4 Teksttrekket er det mest konsekvente. Godt er også 11. Lc4, etterfulgt av Lxa6 og videre spill mot svarts sentrumsbønder med f4-f5 o.s.v. 11.- Tc8 12. Se3 Se7 13. Le2 Løperen skal til g4 for å fortsette det hvitfelta angreppspill. 13.- Db6? Et unødvendig dronningutfall. Noe bedre var straks 13.- Lg7. 14. 0-0 Lg7 Bonden på b2 har ofte vært et smertens barn for svart. Det var den tydeligvis også for den mann, som satte som betingelse i sitt testamente at arvingene måtte love aldri å ta denne b-bonden. Derav navnet "testamentbonden"! Her følger på 14.- Dxb2 15. Scd5! Det er høyst sannsynlig en dårlig variant for svart. 15. Lg4 Sg6 16. Scd5 Dd8 17. Sf5 Blokaden fullbyrdet! 17.- 0-0 18. h4! h6? Dette er ikke godt. Kvaliteten tapes, hvorfor tårnet måtte ut av løperdiagonalen g4/c8, f.eks. 18.- Tc5. 19. h5

variantpugg, kan her få et annet syn på saken. Konkrete analyser og varianter er selvsagt nødvendige, men vel så viktig er det å kjenne en åpringsidé og måten å behandle forskjellige stillingstyper i åpningen. Partiet her er et utmerket eksempel på dette. 20. exd5 Se7 21. Sxe7+ Etterat partiet var ferdigspilt, ble dette trekk sterkt kritisert og anbefalt erstattet med 21. Sxg7. Jeg er ikke så sikker på det. At svarts Lg7 senere kommer til heder og verdighet, har intet med saken å gjøre. Hvit gjør ganske visst feiltrekk i partiet, men de kommer først senere. 21.- Dxe7 22. Lxc8 Txc8

△

▽

19.- Lxd5 Tvnaget. På 19.- Sh8 følger selvsagt 20. Sde7+. Hvit har levert et nydelig arbeid. Hans hvitfelta blokadespill, spesielt mot svekkelsene d5 og f5, kan gå rett inn i læreboken og er karakteristisk for slike "sicilianske" stillinger med en svart bonde på e5. Den som tror at tilegnelse av åpningsteori kun består i

23. De2? Med fare for å bli beskyldt for partiskhet: Dette var triste greier! Sant nok, heller ikke 23. Dd3 e4 eller 23. g4 f5 er godt for hvit, men han kan gjøre 23. Dg4! som er et utmerket trekk. Det er skarpere og hva som er like viktig, det forhindrer samtidig frigjørelsestrekket f5. Hva skal svart gjøre? F.eks. dette: 23.- Txc2 24. Tac1 Dc7 (eller 24.- Tc7 25. Tc4) 25. Txc2 Dxc2 26. Dd7 og vinner. 23.- f5! Utmerket! Sânt ser Henry Johnsen. Den dårlige løper forvandles til en god løper. - White to play. Tross sitt svake 23. trekk står han selvsagt ikke til tap. Remis'en kunne ganske sikkert klarer, både her og litt senere. 24. c3 er f.eks. godt. Hvit har ennå tilstrekkelig tid igjen (ca. 15 min.), men nu tar han seg en lengre "lutare". Man må spørre: Hva er det som foregår i hjernen på en spiller, som med vitende og, det skal

sies, uvilje roter seg inn i et tidsnød-drama? Jeg kunne tenke meg følgende: Opptil sitt 23. trekk tilkjempet hvit seg en posisjonell fordel ved hjelp av en enkel og god plan. Så omsettes posisjonsfordelen til en materiell fordel, og hvit oppdager at svart har fått en smule posisjonsfordel som kompensasjon. Det er som det skal være og pleier være. Hva som er viktig i dette tilfelle: Hvit må omstille sitt spill, finne en ny plan, og det tar tid. Bent Larsen har skrevet noen velvalgte ord om fenomenet: "Der er noget i skak, der kaldes fordelenes forvandlingsevne. Hvid stod bedst og er ikke blevet snydt, han har fået andre fordele i stedet for dem, der er gået tabt. Blandt de mange definitioner af forskelle mellem den habile amatør og mesteren kan jeg godt lige den, at den første forstår at udtænke en plan og holde fast ved den, den sidste er altid parat til at udtænke en ny plan". Så vet vi det! - Men nu må hvit snart trekke! 24. c4 e4 25. g3 Le5 26. Tac1? Bedre 26. De3. Tiden forklarer, men unnskylder ikke

de følgende trekk.

26.- f4! 27. Dxe4 Dg5 28. Kg2 Dxh5 29. Th1 Dg5 30. Df3 Lxb2 31. Tb1 Le5 32. g4 Txc4 33. Txb7? Som sagt, det er tidsnøden som gjør det! Da spiller man snarere med händledet enn med hodet. Bedre 33. Tb3, men best 33.- f5. 33.- Tc3 34. De4? Dxc4+ 35. Kf1 Tc1+ 36. De1 Hvorfor ikke hvit gir opp? Nå, han har vel ikke tid. 36.- Txe1+ 37. Kxe1 Lc3+ 38. Kf1 Dd1+ 0:1 Mafia-terror!

(F. Larsen)

2. runde

6.	Henrik Lockertsen	-	Magne Bergvoll	0-1
7.	Henry Johnsen	-	Sverre Heim	0-1
8.	Werner Lockertsen	-	Odd Gudmundsen	1-0
9.	Erling J Steinnes	-	Leonhard Nilsen	0-1
10.	Frans Larsen	-	Gunnar Johnsen	1/2-1/2

Stillings etter 2. runde:

Sverre Heim og Werner Lockertsen 2; Frans Larsen 1.5; Odd Gudmundsen, Leonhard Nilsen, Henry Johnsen og Magne Bergvoll 1; Gunnar Johnsen 0.5; Erling J Steinnes og Henrik Lockertsen 0.

6. SICILIANSK

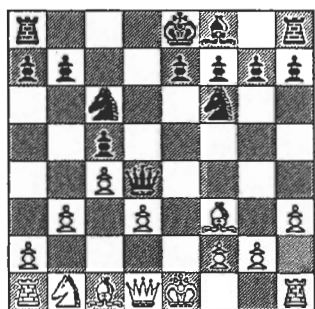
Hvit: Henrik Lockertsen

Sort: Magne Bergvoll

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. b3? Et meget sjeldent trekk i denne åpning. Trekket forplikter også at løperen umiddelbart bør

utvikles til b2. 3.- Sf6 4. d3 d5 5. exd5 Sxd5 6. c4 Sf6 7. Le2 Lg4 8. h3?! Et merkelig trekk som ved første øyekast synes svakt. Imidlertid er dette en felle som sort bør ofre inngående analysen på. 8.- Lxf3 9. Lxf3 Dd4 Dette trekk er ikke så opplagt som det ser ut til (kfr.

forrige komm.). Tårnet faller, men kan sort lage retrettvei for sin dame? Med riktig motspill, nei!

△

10. Lxc6+(!) Forbereder blokaden av damens retrett dersom denne skulle slå på a1. 10.- bxc6 11. Dd2 De5+ Hvits 11. trekk forårsaker 2 tempotap som er meget viktig for sort, og nu kan Ta1 slås uten større risiko. Bedre var 11. Dc2, for etter 11.- Dxa1 12. Sc3! og sorts dame faller etter 13. 0-0 og 14. Lb2. Sort vil få begge tårnene, men dette er ikke tilstrekkelig da hvit har et betydelig utviklingsforsprang. 12. Kd1 Dxa1 13. Sc3 a5! Brukbart er også 13.- Se4 14. Sxe4, og damen unnslipper. 14. Te1 a4 15. Ke2 Dersom 15. bxa4, så 15.- Tb8 og sort fortsetter med Tb1. 15.- a3 Det eneste brukbare. Hvit må nå også foruten å gi begge tårnene, også gi løperen for sorts dame. 16. Kf1 e6 17. Lxa3 Dxe1+ 18. Dxe1 Txa3 19. De5 Sd7 20. Dc7 g6 21. Dc8+ Ke7 22. Dxc6 Lg7 23. Se4 Ld4 c-bonden må støttes med alle midler! 24. Dd6+ Ke8 25. Dc6 Txa2 26. Sxc5 Lxc5 27. Dc8+ Ke7 28. Dxc8 Txf2+ 29. Ke1 Txc2 30. Dxc7 e5! Forhinder hvits d-bonde i sin frammarsj samtidig som løperen får et ypperlig støttepunkt. 31. Dh4+ Sf6 32. Dh8 Ld4 33. Db8 Tb2 34. Db4+ Ke6 35. Db7 Sd7 36. Kd1 Sc5 De sorte offiserer er kommet i fine posisjoner og kan nå starte et angrep. 37. Db6+ Kf5 38. b4 Sxd3 39. Db5 Ke4! Kongen skal delta i angrepet, og med hvits neste trekk blir hans dame helt isolert og kan intet gjøre for å hjelpe sin gemal.

40. Dd5+ Ke3 41. Dxf7? Td2#! 0:1

(M. Bergvoll)

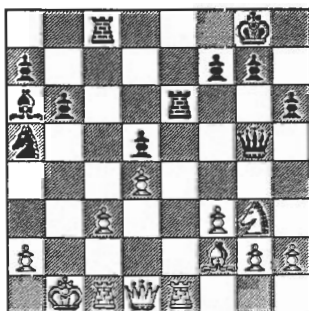
7. NIMZOWITSCH INDISK FORSVAR

Hvit: Henry Johnsen

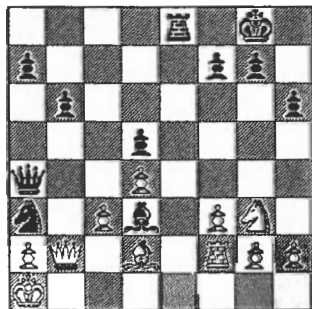
Sort: Sverre Heim

1. d4 Sf6 2. c4 e6 3. Sc3 Lb4 Såvidt jeg vet var det Aljechin som innførte forsvaret. Siden var Nimzowitsch en av dets fremste forkjempere (derav navnet). Etter 2. verdenskrig er systemet blitt svært populært, og det regnes som et av de aller beste forsvaret mot 1. d4. 4. Dc2 Betraktes av Euwe som hovedvarianten. Hensikten med trekket er å forsterke trykket mot e4, og også å kunne slå tilbake med dama på c3. Imidlertid svekkes d4-bonden. Nåtidens er trekket ikke så populært som 4. e3 og 4. a3, henholdsvis Rubinstein- og Sämisch-varianten. 4.- c5 Euwe sier at det er alltid godt å støte fram c-bonden i indisk så sant kvit ikke kan svare med d5. Han har sikkert rett. 5. e3 En tam fortsettelse. 5. dxc5 er nok det mest sjanserike. Nå mener Euwe at 5.- d5 skal spilles, med utlikning. Svarts femte trekk har imidlertid fordel av at spenningen i sentrum ikke oppløses. 5.- b6 6. Ld2 Lb7 Begge parter konsentrerer seg om de kvite sentralfeltene (Ld2 opphever bindingen av Sc3). 7. f3 cxd4 I det riktige øyeblikk. Svart slår først etter at kvit har spilt f3. 8. exd4 0-0 9. Ld3 h6(!) Svart kunne jo ikke så godt spille 9.- d5 enda p.g.a. 10. cxd5 Sxd5 11. Lxh7+. Imidlertid tenkte jeg en hel del på 9.- Sh5 for å utnytte svekkelsen av diagonalen h4/e1, og den omstendighet at kvit ennå ikke har rokert. Men etter 10. Lxh7+ Kh8 11. Le4! Dh4+ 12. Ke2! kunne jeg ikke skjønne at kvit skulle stå dårligere. Lb7 henger jo og dette hindrer Sg3. Teksttrekket svekker svarts kongestilling, men jeg tror likevel det er det beste. Om 9.- Sc6, så naturligvis enkelt 10. Sge2. 10. 0-0-0? Tross alt for dristig. Svart får jo lett åpnet c-linjen med angrep langs denne, mens kvits ak-

sjon på kongefløyen derimot nødvendigvis må ta lengre tid. 10.- d5 11. Sge2 dxc4 12. Lxc4 Sc6 13. Le1!? Kvit vil føre løperen til h4 der den binder svarts Sf6. Trekket forsterker også forsvaret av d4. Av negative sider kan nevnes at det svekker e3 som kan bli et farlig innbrudsfelt for en svart springer. 13.- Tc8 14. Kb1 Sa5 15. Lb3 Sd5 Alternativene var 15.- Sc4 og 15.- Sxb3, men jeg ville ikke tillate en fengsling av Sf6, noe som ville gitt kvit motsjanser. 15.- Sxb3 ville blitt etterfulgt av 16. Dxb3, og bindingen på c-linja er opphevet. 16. Lxd5! Etter min mening det beste. Uten avslaget ville springeren true med alskens gafler. 16.- exd5 Et meget vanskelig trekk, men jeg tror fortsatt det er den mest sjanserike fortsettelse. Trekket skaffer et solid støttepunkt for svarts offiserer på c4, åpner e-linjen, som jeg mener svart lettere kan utnytte enn kvit. Det hindrer også at kvit en gang i framtida besetter e4 med en brikke. Også en siste fordel vil jeg nevne, trekket var overraskende og tvang dermed kvit til å bruke mye tid. Imidlertid fratar det svart angrepet på d4, og det stenger den lange kvite diagonalen. 17. Tc1 La6! Utnytter svekkelsen av d3. Løperen skal føres på diagonalen h7/b1 der den står meget aktivt. 18. Dd1 Te8 19. Lf2 Kvit vil passe på feltet e3, derfor spiller han ikke 19. Lg3. 19.- Dg5! Framtvinger så og si det følgende trekket, og dermed den følgende svekkelsen av kvits stilling. 20. Sg3 Lxc3 21. bxc3 Te6 22. Te1

22.- Txe1! Kvit spilte i sitt 22. trekk nøyaktig det jeg hadde regnet med, og svarts svar var også klart. Også dette trekket har fordelene av å være overraskende, rent bortsett fra at det etter min mening også objektivt sett er den sterkeste fortsettelse. 23. Lxe1 Spilt etter flere minutters betenkning. Kvit vil ikke tillate Ld3+. 23.- De7 Forbereder overføringen av dama til damefløyen. 24. Tc2 Kvit vil ikke flytte løperen unna forsvaret av c3. 24.- Sc4 Med en mengde trusler. Jeg så også på 24.- Ld3, men ville ikke bytte den bort mot Le1. Tårnet arbeider effektivt i både e- og c-linja. Først skal 2.-raden sperres... 25. Tf2 Te8! 26. Ld2 Da3 Så føres dama inn i sluttangrepet. 27. Dc1! Så vidt jeg kan se det eneste. På 27. Db3 følger 27. Sxd2+ 28. Txd2 Te1+, og på 27. Dc2 Sxd2+ 28. Dxd2 Tc8. 27.- Da4! 28. Ka1 Sa5! Hverken kvit eller svart hadde nå mange minuttene igjen, men svart har tross alt best tid, og det er jo det viktigste! 29. Kb1 Ld3+ 30. Kb2 Sc4+ 31. Ka1 Sa3! Med truselen 32.- Sc2+ 33. Kb2 Da3+ 34. Kb1 Sb4+! 35. Ka1 Dxa2#! 32. Db2 Taper forsert, men også etter andre trekk er kvits stilling håpløs.

32.- Te1! Utropstegnet ikke på grunn av at kombinasjonen var noe vanskelig å regne gjennom, men fordi den etter min mening er så tiltalende! Nå fortsatte kvit med 33. Lxe1, og ga opp etter 33.- Dd1+. Kvits eneste mulige fortsettelse var 33. Lc1, men da taper han etter 33.- Sc2+ 34. Kb1? Sc3+ 35. Ka1 Dd1! 0:1

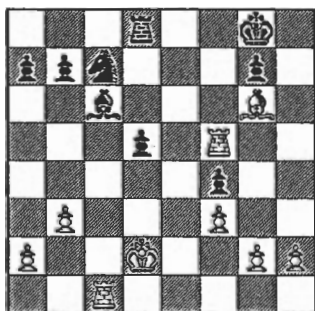
(S. Heim)

8. FRANSK

Hvit: Werner Lockertsen

Sort: Odd Gudmundsen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Tarrasch-varianten er et godt svar på 1.-e6. Det er da også Werner Lockertsens favoritttrekk mot Fransk. Springerens utvikles til d2 (i stedet for det vanlige 3. Sc3) for å unngå bindingen med Lb4. 3.-Sf6 Andre muligheter er her 3.-Sc6 og 3.-c5. Dette siste er for tiden det mest spilte og gir partiet en åpen karakter etter 4. exd5 Dxd5 (eller 4.-exd5) 5. Sf3. 4. e5 Sfd7 5. Ld3 c5 6. c3 Sc6 7. Se2 f6 En karakteristisk reaksjon i denne variant. 8. Sf4 De7 9. Dh5+ Dette er ikke helt godt. En annen og bedre mulighet har hvit i 9. exf6, f.eks. 9.-Dxf6 10. Sf3 Ld6 11. Sh5 De7 12. 0-0. 9.-Df7 10. Dxf7+ Hvit ønsker ingen kvalitetsgevinst etter 10. Lg6?! hxc6 11. Dxc6. Det er forståelig. Svarts bevegelige bondesentrum turde gi svart tilstrekkelig kompensasjon. 10.-Kxf7 11. exf6 Sxf6? En alvorlig posisjonell feil. 11.-gxf6 var gitt. 12. Sf3 Det er bl.a. oppstått et hull på e5 som følge av 11.-Sxf6? 12.-cxd4 13. cxd4 Lb4+ 14. Ld2 Lxd2+ 15. Kxd2 Te8 16. The1 Sxd4? Igjen et stygt feiltrekk, denne gang på det kombinatoriske plan. 17. Sxd4 e5 18. Sb5 exf4 19. Sd6+ "Pointet". Hvit vinner kvaliteten og får en overlegen stilling i medgift, hvorefter kampen er så godt som avgjort. 19.-Kf8 20. Sxe8 Sxe8 21. Lxh7 Sd6 22. b3 Ld7 23. Tac1 Lc6 24. Lg6 Td8 25. f3 Sb5 26. Te5 Sc7 27. Tf5+ Kg8

△

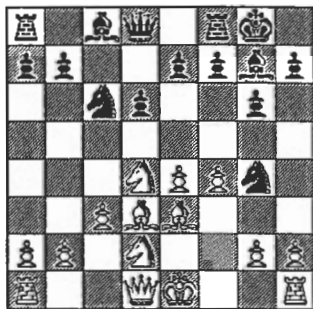
28. Lf7+! En fiks liten bondegevinst. Hvis 28.-Kh8 så 23. Th5#! 28.-Kf8 29. Te1 g6 30. Lxg6+ Kg7 31. Lh5 Td7 32. Txf4 d4 33. Lg4 Sd5 34. Lxd7 Sxf4 35. Lxc6 1:0 (F. Larsen)

9. SICILIANSK

Hvit: Erling J Steinnes

Sort: Leonhard Nilsen

1. e4 c5 2. f4 d6 3. Sf3 Sc6 4. d4 cxd4 5. Sxd4 g6 6. Le3 Lg7 7. c3 Uvanlig, men selvsagt spillbart. Man ventet snarere en oppstilling som 7. Sc3, etterfulgt av Dd2, Le2, 0-0 o.s.v. 7.-Sf6 8. Sd2 0-0 9. Ld3 Ingen feil, men 9. Le2 var enklere. 9.-Sg4

△

10. De2? Dette taper bonde og burde følgelig vært erstattet med 10. Lg1. Dårlig var også 10. Sc4/Sf1 Sxe3 11. Sxe3 Sxd4 12. cxd4 Lxd4. 10.-Sxe3 11. Dxe3 Sxd4! Poenget! Bemerker nu hvits ugarderte dronningplassering. 12. cxd4 Db6 13. Sb3 Le6 14. e5 Lxb3 15. axb3 dxe5 16. 0-0 Det er det ikke noe å si på. Hvis 16. fxe5 Tad8. Resten er enkelt. Foruten bonde-minus har hvit en elendig stilling. 16.-Tfd8 17. Lc4 Dxd4 18. Df2 exf4 19. Kh1 Dxf2 20. Txf2 Td4 21. g3 a6 22. gxf4 h6 23. Ta4 Tad8 24. Lf1 Td2 0:1

(F. Larsen)

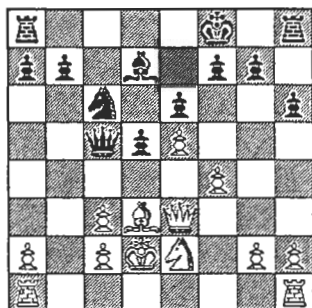
10. FRANSK

Hvit: Frans Larsen

Sort: Gunnar Johnsen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sc3 Sf6 4. Lg5 Lb4 5. e5 h6 6. Ld2 Lxc3 Teoretisk er Gunnar Johnsen velskolert. Han vet feks. at 6.- Se4? er feil p.g.a. 7. Sxe4 med offisersgevinst. 7. bxc3 Flere "feller": 7. Lxc3 Se4 8. Lb4 c5 9. dxc5 Sxf2! 10. Kxf2 Dh4+. 7.- Se4 8. Dg4 Kf8 Hovedvarianten ser slik ut: 8.- g6 9. Lc1 c5 10. Se2 cxd4! 11. f3 h5! 12. Dh3 Sxc3 13. Sxd4 Sc6, eller 10. Ld3 Sxc3 11. dxc5 Da5 12. Ld2 Da4. Teksttrekket er vel så godt. 9. Ld3 Sxd2 10. Kxd2 c5 11. f4(?) Bedre 11. Sf3 med kontroll over sentralfeltet d4. 11.- Sc6! 12. dxc5! Da5 13. Se2 Dxc5 14. Df3 Ld7 15. De3 Så lenge intet skjer, skal intet sies. I mellomtiden kan leserne hygge seg med et parti fra OL i Havana 1966, som gir et godt innblikk i variantens muligheter. Det er tsjekkeren Jansa som spiller hvit mot Paddevski, Bulgaria. Trekkene 1-10 som ovenfor: 11. Sf3 Sc6 12. h4 Da5 13. Th3 cxd4 14. Tg3 Dxc3+ 15. Ke2 Tg8 16. Tb1 b6 17. Kf1 Ke7 18. Kg1 Ld7 19. Lh7 Dc4 20. Lxg8

Txg8 21. Td1 Dxa2 22. Sxd4 Sxd4 23. Dxd4 Dxc2 24. Ta3 Dc5 25. Db2 Tc8 26. Txa7 b5 27. Taa1 Kf8 28. Td3 Dc4 29. Td4 Dc3 30. Dxc3 Txc3 31. Kf1 h5 32. Ke2 f6 33. exf6 gxf6 34. Ta8+ Ke7 35. g4 e5 36. Txd5 Lxg4+ 37. Kf1 Lf3 38. Ta7+ Ke6 og svart vant. Tydeligvis en del tidsnød på slutten! Vi vender tilbake til hjemlige trakter.

15.- Dxe3+ 16. Kxe3 Ke7 17. Sd4 Sa5 18. Sb3 1/2:1/2 Kampsjakk!

(F. Larsen)

3. runde

11.	Gunnar Johnsen	-	Erling J Steinnes	1-0
12.	Leonhard Nilsen	-	Werner Lockertsen	1/2-1/2
13.	Sverre Heim	-	Frans Larsen	1/2-1/2
14.	Magne Bergvoll	-	Henry Johnsen	1/2-1/2
15.	Odd Gudmundsen	-	Henrik Lockertsen	1-0

Stillings etter 3. runde:

Sverre Heim og Werner Lockertsen 2.5; Frans Larsen og Odd Gudmundsen 2; Gunnar Johnsen, Leonhard Nilsen, Henry Johnsen og Magne Bergvoll 1.5; Erling J Steinnes og Henrik Lockertsen 0.

11. SICILIANSK

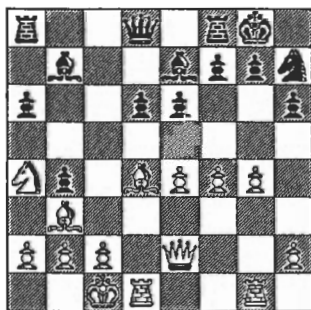
Hvit: Gunnar Johnsen

Sort: Erling J Steinnes

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5.

Sc3 a6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Le7 8. g4! En idé først uttenkt av Keres, men da uten løperutvikling til c4. Dette løpertrekket, i forbindelse med g4, Le3, De2 og lang rokade, er i de siste år eksperimentert

meget med av jugoslaviske spillere og med meget godt resultat. 8.- h6 Dette er ved riktig fortsettelse ingen feil, hvilket man derimot kan si om 8.- Sc6?, som Einar Vallestad spilte mot meg i Oslomesterskapet 1967. Følgene var katastrofale: 9. g5 Sfd7 10. Lxe6!, f.eks. 10.- fxe6 11. Sxe6 Db6/Da5 12. Sxg7+ med tre bønder og angrep for offiseren. 9. Le3 0-0? Den første spiker i kistelokket! Angrepspunktet h6 fører til hurtig linje-åpning for hvit. 10. De2 Sc6 11. Tg1 Sort truet 11.- Sxd4 12. Lxd4 e5 og bondevinst på g4. 11.- Sh7 Sort forsøker å forhindre gjennombruddet g4-g5. 12. 0-0-0 Sxd4 13. Lxd4 b5 14. f4 b4 15. Sa4 Lb7 Løperen får ingen framtid på denne diagonal. Som fortsettelsen viser, burde punktet e6 vært overdekket. Men rett skal være rett, det er vanskelig å foreslå noe brukbart for sort.

△

16. g5! hxg5 17. h4 d5 18. hxg5 Sxg5? Ser merkelig ut, men hva skulle svart gjøre mot truselen Th1 og Dh5? 19. Dh5! Springerer løper ikke vekk. I stedet forsterker hvit sitt angrep. 19.- f6 20. Dg6 e5 På 20.- De8 følger 21. Tg5! 21. Lxe5! Godt er selvsagt også 21. fxe5, men hvit holder gjerne "stilen". 21.- fxe5 22. Txd5 Lxd5 23. Lxd5+ Dxd5 Tvunget p.g.a. 23.- Kh8 24. Th1+ Sh3 25. Dh5#. 24. exd5 Txf4 25. d6 Lf6 26. d7 Tf8 27. Sc5 e4 28. Tg5 Tf1+ 29. Kd2 Lxg5+ 30. Dxg5 Tf5 31. Dxf5! 1:0

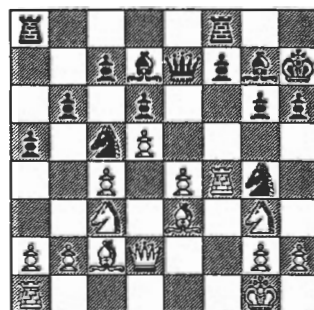
(G. Johnsen)

12. KONGEINDISK

Hvit: Leonhard Nilsen

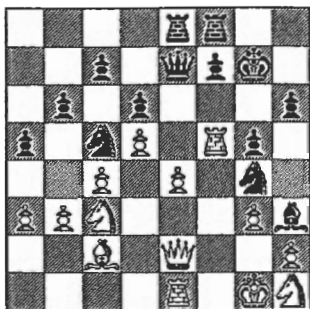
Sort: Werner Lockertsen

1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 5. Sge2 Andre fortsettelser som Sf3, f3, f4 eller løperutvikling er mer vanlig, men teksttrekket forekommer sporadisk også i mesterpraksis. 5.- 0-0 6. Sg3 Hvit har nå god kontroll på kongefløyen, men han får snart betale med reduserte muligheter på dronningfløyen. 6.- e5 7. d5 Sbd7 8. Ld3 Et skjematisk trekk som gir sort tempo. 8. Le2 stemmer bedre med springerutviklingen til g3. 8.- Sc5! 9. Lc2 a5! Sorts springer kan nå ikke fordrives og står utmerket. 10. Lg5 h6 11. Le3 b6 En mulighet var 11.- Sg4 fulgt av f5, og det er ikke avgjort at sorts dobbeltbonde på c-linjen ville vært noen alvorlig svekkelse. 12. f3 Ld7 13. 0-0 De7 14. Dd2 Kh7 15. f4 exf4 15.- Sg4 fulgt av Dh4 ser bra ut, men hvit spiller 16. f5! og sorts stilling blir labil. 16. Txf4 Sg4

△

17. Ld4! Se5?! Eller 17.- Dh4 18. Lxg7 Dxd2+ 19. Kf1 Kxg7 20. Tf3. Sort vinner bonde, men sorts offiserer er ikke vel plasserte, og stillingen virker ikke overbevisende nok! 18. b3 Lf6 19. Tf1 Lg5 20. Le3 Lxe3 21. Dxe3 Sg4 I de følgende trekk forsøker sort å presse seg til stillingsfordel, noe som også synes å lykkes. 22. Df3 Se5 23. De2 Dh4 24. Sh1 Tae8 25. g3 Dg5 26. Tf4 De7 27. Tf1 Lh3 28. Te1 g5 29. Tf2 Kg7 30. a3 Sg4 31. Tf5

31.- Se3! Eller 31.- Sxh2 32. Kxh2! 31.- Se3! er mer morsomt enn effektivt. 32. Tf2 Sxc2 33. Dxc2 De5 34. Td2 Lc8 35. b4 axb4 36. axb4 Sd7 37. Sb5 Sf6 38. Sf2 Eller 38. Sxc7 Te7 39. Sb5 Sxe4 40. Sf2 f5 som ville gitt flere sjanser for begge parter. 38.- De7 39. Sd4 Ld7 40. Tde2 Sg4 41. Sf5+ Lxf5 42. exf5 Se5 Og hvit som trodde han skulle vinne springeren! 43. Sg4 f6 1/2:1/2 Sort kan ikke spille 43.- Sf3+? 44. Kh1 Sxe1 45. Dc3+! med dronningtap. Ikke et parti man dikter kvad om, men et jevnt bra kampparti!

(W. Lockertsen)

13. FRANSK

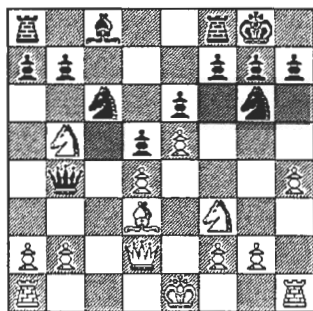
Hvit: Sverre Heim

Sort: Frans Larsen

Atter remis? - ja dessverre, igjen en "trøtt" og intetsigende remis med Larsen i den ene hovedrolle. Det er skuffende på flere måter.

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Ld3 c5 6. c3 Sc6 7. Se2 Db6 8. Sf3 cxd4 9. cxd4 Lb4+ 10. Ld2 Teorien angir følgende lekevariant: 10. Kf1!? f6 11. Sf4 fxe5 12. Sxe6 Sf6 13. Sxg7+ Kf8 14. Lh6 Kg8 "med fordelaktige forviklinger for svart" (Euwe og Keres). Men hva skal svart egentlig gjøre etter 15. Dc1!, f.eks. 15.- e4 (15.- Sg4 16. Sf5!) 16. Dg5 Kf7 17. Sh5 Sxh5 18. Dxh5+ Ke7 19. Lg5+ Kf8 20. Se5 og vinner. Man bør ikke forlange at folk skal gå rundt og huske allting. Kongetrekket til f1 er dessuten litt for

uoversiktlig etter Heims smak. I stedet gleder han seg til 10.- Lxd2+ 11. Dxd2 Db4 12. Tc1 Dxd2+ 13. Kxd2 med sluttspillfordel som ligger midt imellom liten og mikroskopisk. 10.- Sf8(?) "Intet er nytt under solen", men dette har ikke Arne Bendiksen sett før. Det finner neppe nåde hos ham heller. 11. Lxb4 Dxb4+ 12. Dd2 De7(?) Svart fortsetter sitt puslespill. 13. Sc3! Godt! Endelig begynner det å gå opp for svart at ikke alt er som det skal være hos ham, og han bevilger seg en halvtime i tenkeboksen. Hans neste trekk er nok det sterkeste. 13.- Sg6 14. Sb5 0-0 15. h4 Db4!

Et stille remistilbud - og et høyt: "Skal vi gå på kino?" Godtatt. Selvfølgelig er stillingen remis. 1/2:1/2

(F. Larsen)

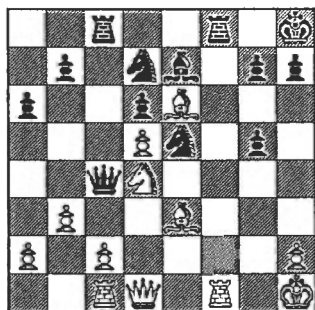
14. SICILIANSK

Hvit: Magne Bergvoll

Sort: Henry Johnsen

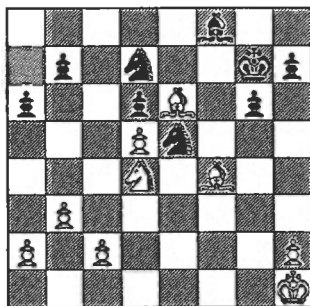
1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 e6 7. 0-0 Le7 8. Kh1 Hittil er åpningen forløpt uten sensasjoner. Hvit vil gjerne spille det tradisjonelle f4, og eventuelt g4, men først spilles kongen til h1 for å unngå en ofte ubehagelig binding av Sd4. 8.- d6 9. f4 Ld7 10. Lf3 Tc8 11. Le3 Dc7 Svart har valgt en oppstilling som av kjennere betegnes som "Scheveningensystemet" (med bønder på d6, e6 og springer til c6). Det er

en av de bedre for svart. 12. Tc1 Copyright: Magne Bergvoll. Han har en tendens til å overføre sin Sc3 til kongefløen, følgelig må Bc2 først dekkes. Samtidig understøtter tårnet en eventuell fremmarsj med c-bonden. 12.- 0-0 13. Sde2 Forandring fryder! 13.- Le8 Ser mystisk ut, men er velbegrunnet. Svart har spilt mot den angrepsglade Magne Bergvoll tidligere og regner trekket g4 absolutt som en mulighet. Løpertrekket er altså felttrømming for Sf6. 14. g4 Sd7 15. g5 f6 For å hemme hvits angrepsbønder og samtidig skaffe Le8 nye utviklingsmuligheter. 16. Lg4 Lf7 17. f5! En karakteristisk fortsettelse på hvits angrepsplan. De hvite feltene, særlig d5 og f5, skal kontrolleres. Til gjengjeld får svart et utmerket springerfelt på e5. 17.- exf5 18. Lxf5 fxg5 19. Sd5 Lxd5 20. exd5 Noe bedre var 20. Dxd5+ Kh8 21. Tf3 med sterkt angrep. 20.- Sce5 21. Sd4 Dc4 22. Le6+ En annen god mulighet var 22. Sf3; derimot ikke 22. Se6? Txf5 23. Txf5 De4+. 22.- Kh8 23. b3

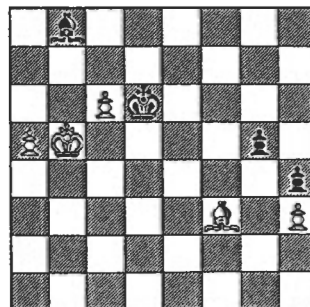
Som man vil se, har hvit oppnådd en viss angrepsstilling, derfor kan det virke noe overraskende at han nu tillater tårn- og dronningbytte. Vi vil snart oppdage at det er en god plan likevel. For angrepentusiastenes skyld bør imidlertid to avbytteuunnvikelser påpekes: 23. Sf5? De4+ 24. Kg1 Txf5 etterfulgt av Dxe3, men 23. Tg1 synes å være fullgodt. 23.- Txf1+ 24. Dxf1 Dxf1+ 25. Txf1 Tf8 26. Txf8+ Lxf8 Så godt som tvunget. På 26.- Sxf8 følger det sterke 27. Sf5. 27.

Lxg5 g6 28. Lf4 Kg7? Meget bedre var 28.- Le7. Begrunnelse senere.

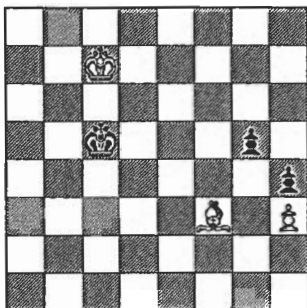
△

29. Lxe5! Et godt trekk som vinner bonde. Sant nok oppstår ulikefargede løpere på brettet, men det er kun et forbigående fenomen. 29.- Sxe5 30. Lc8 b6 Til tap fører også 30.- Kf6 31. Lxb7 a5 32. Sc6. 31. Lxa6? En stygg feilbedømmelse. Selvsagt måtte hvit først spille 31. Se6+ Kf7 32. Sxf8 Kxf8 33. Lxa6 med enkel vinst. 31.- Le7! 32. Sc6(?) Når tingene først begynner å gå på skjeve, så gjør de det til gagns. Springertrekket letter selvsagt svarts forsvarsoppgave, og hvit får en masse bryderi med de berømte ulikefargede. Bedre derfor 33. Kg2, og hvit har ennå visse vinstmuligheter. 32.- Sxc6 33. dxc6 Ld8 34. Kg2 Kf6 35. Kf3 Ke5 36. c3 h6 37. Ld3 Kf6 38. Ke4 Lc7 39. Kd5 g5 40. c4 h5 41. h3 Ke7 42. Le2 h4 43. Lf3 Kf6 44. a4 Ke7 45. b4 Ld8 46. c5! Hvit har spilt som en helt og gjør det beste ut av situasjonen. 46.- bxc5 47. bxc5 dxc5 48. Kxc5 Lc7 49. Kb5 Kd6 50. a5 Lb8

△

51. Lg4? Det er ganske pussig! Her går folk omkring og tror at spillet er klart remis, og så er det ikke det likevel. I stedet for det intetsigende 51. Lg4? burde hvit forsøke 51. Kb6!, f.eks. 51.- Lc7+ 52. Ka6 Kc5 (eller 52.- Ke7 53. Kb5 Kd6 54. a6 Lb8 55. Kb6; eller 52.- Ld8 53. Kb5 Kc7 54. Kc5 Kb8 55. a6 Ka7 56. Kd6 som hovedvarianten) 53. Kb7 Lxa5 54. c7 Lxc7 55. Kxc7.

▽

Vinstpåstanden ser mer mystisk ut enn noensinne. For det første er Bh3's forvandlingsfelt sortfarget, for det annet behøver jo hvits konge en del tid på å plukke bøndene på g5 og h4. I mellomtiden må altså svart på en eller annen måte komme feltet h8 til unnsetning. Så enkel er saken imidlertid ikke. Hvit er nemlig i stand til å stenge svarts konge ute, hvoretter løperen til sist besetter diagonalen a2/g8. Vi angir en karakteristisk variant som viser gangen i hvits vinstmetode. Leseren må kun godta at andre svarte kongetrekk heller ikke fører frem! 55.- Kd4 56. Kd6 Ke3 57. Lg4 Kf4 58. Ke6 Ke4 59. Kf6 Kd5 (59.- Kf4 60. Lf5) 60. Lf5 Kd6 61. Le6 Kc7 62. Kxg5 Kd8 (62.- Kd6 63. Kf6) 63. Kxh4 Ke7 64. Kg5 Kf8 65. Kg6 og hvit vinner.

Synd! Synd på Henry Johnsen, i idealistisk mening, synd på kommentator som måtte vurdere partiet helt på nytt, og ganske spesielt, synd på Magne Bergvoll som forvandlet et vunnet spill til en remisstilling - som altså ikke var remis likevel! Sånt skaper nevroses. 51.- Kc7

52. Ka6 1/2:1/2

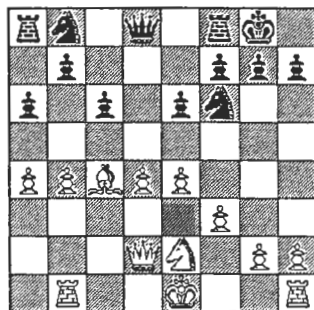
(F. Larsen)

15. MOTTATT DRONNINGGAMBIT

Hvit: Odd Gudmundsen

Sort: Henrik Lockertsen

1. d4 d5 2. c4 dxc4 3. a4 Bedre føre var, enn etter snar. 3.- Lf5 4. f3 En annen mulighet var 4. Sc3. 4.- Lxb1 5. Txb1 e6 6. e4 Lb4+ 7. Ld2 Lxd2+ 8. Dxd2 Sf6 9. Lxc4 0-0 10. Se2 c6 Stillingen står noenlunde i likevekt, selv om hvit har en liten fordel i sentrum. Svarts siste trekk har tydeligvis til hensikt å forebygge muligheten d5. En prisverdig idé, selv sagt, men jeg kan ikke fri meg fra den tanke at svart spiller åpningen vel passivt. Et nøkkeltrekk i mottatt dronninggambit som c5 burde vært forsøkt tidligere. Det er svarts logiske reaksjon i sentrum. 11. b4 a6

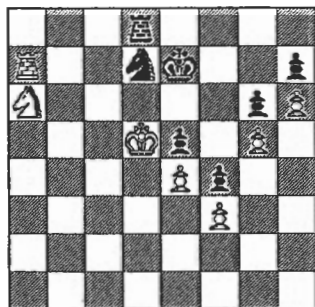

△

12. h4(?) Tanken er i og for seg ikke dårlig (bonde støtes frem til h6, g6 tvinges, hvoretter svart sitter tilbake med hull i kongestillingen og svake bønder), men det hastet ikke. Meget bedre var først 12. a5 og svarts bondemajoritet på dronningfløyen legges på is, f.eks. 12.- b5 13. Lb3 eller 12.- b6 13. h4. Hvit slår aldri på b6, men ser gjerne at svart gjør det på a5! 12.- b5 13. Lb3 Eller 13. axb5 cxb5 14. Lb3, og nu bør svart spille a5 straks før hvit får konsolidert fløyen med Ta1. 13.- a5 14. h5 axb4 15. axb5 cxb5 16. Dg5

Sc6. Bemerk at svart unnlater et trekk som h6. Grunnen er ganske enkelt den at Bh6 blir et bekvemt angrepsmål for hvit med trekkene g4-g5. Konsekvens: Linjeåpning på kongefløyen. 17. h6 g6 18. Dxb5 Sxd4 19. Dxb4 Sxb3(?) Bedre sjanse ga 19.- Sxe2 20. Kxe2 Sh5. 20. Dxb3 Tb8 Heller ikke dette er helt godt. Med tanke på Bh6 er det betenkelig å gå inn i et sluttspill med tårn og springere. Bedre 20.- Dc7. 21. Dxb8 Dxb8 22. Txb8 Txb8 23. Kf2 e5? Hvorfor gi hvit springerfelt på d5? 24. Tc1 Kf8 25. g4 Ke7 26. Kg3 Sd7 27. Tc7 Tf8 28. Sc3 f5? Han er ikke heldig med bondetrekkene sine. Nu bli Bh7's svakhet forstørret, i og med at hvits tårn og så kan nå den på 7.-raden. Endelig ser vi at en ny svak bonde dukker opp, nemlig Be5. Disse to bønder fører til at svart ikke blir i stand til å føre sitt forsvar aktivt, men henvises til å flytte offiserene hit og dit på egen banehalvdel. Hvit kan altså i ro og mak etablere idealstillinger, og han gjør det! 29. g5 Kd6 30. Ta7 f4+ 31. Kf2 Tc8 32. Sd5 Tf8 Tårnet behøves på 8.-raden, ellers Ta8. 33. Ke2 Ke6 34. Kd2 Td8 35.

Tc7 Tf8 36. Kc3 Td8 37. Kc4 Kd6 38. Ta7 Ke6 39. Kb5 Tf8 40. Kc6 Tc8+ 41. Sc7+ Ke7 42. Kd5 Td8 43. Sa6!

Trekktvangen dukker opp. På 43.- Tc8 kan f.eks. følge 44. Tc7 Txc7 45. Sxc7 Kd8 46. Se6+ Ke7 47. Sc5 Sxc5 48. Kxc5 og vinner. 43.- Ke8 44. Ke6 Sf8+ 45. Kxe5 Tc8 46. Kxf4 Tc6 47. Sb4 Td6 48. Sd5 Tc6 49. Sf6+ Kd8 50. Sxh7 Se6+ 51. Kg4 Oppgitt. Det vil si: Det er ikke Henrik Lockertsen som gir opp, men derimot kommentator. 1:0

(F. Larsen)

4. runde

16.	Werner Lockertsen	-	Gunnar Johnsen	0-1
17.	Frans Larsen	-	Magne Bergvoll	0-1
18.	Erling J Steinnes	-	Sverre Heim	0-1
19.	Henrik Lockertsen	-	Henry Johnsen	0-1
20.	Odd Gudmundsen	-	Leonhard Nilsen	0-1

Stilling etter 4. runde:

Sverre Heim 3.5; Werner Lockertsen, Gunnar Johnsen, Magne Bergvoll, Leonhard Nilsen og Henry Johnsen 2.5; Frans Larsen og Odd Gudmundsen 2; Erling J Steinnes og Henrik Lockertsen 0.

16. FRANSK

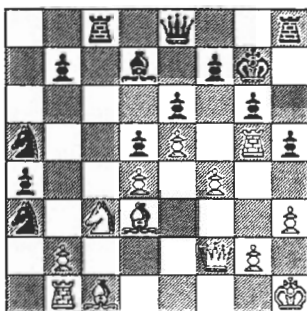
Hvit: Werner Lockertsen

Sort: Gunnar Johnsen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Ld3 c5 6. c3 Sc6 Godt er også 6.- b6 fulgt av La6. 7. Se2 Det beste feltet for springeren. Den andre springeren skal til f3

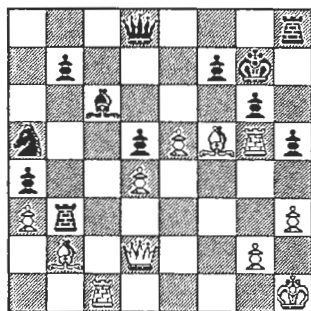
for å overdekke punktet d4. 7.- cxd4 Vanligere er her 7.- Db6 8. Sf3 cxd4 9. cxd4 f6 10. exf6 Sxf6 11. 0-0 Ld6 med like sjanser, skjønt "teorien" regner med en liten fordel for hvit etter 12. Tb1. 8. cxd4 Sb6 Innledningen til en original og god variant, kalt "Leningradsystemet", hvor sort starter et subtilt posisjonsspill på

drønningfløyen, i håp om å oppveie hvits fremtidige angrep på kongefløyen. Et, som det vil vise seg, ikke uberettiget håp. 9. 0-0 Ld7 10. a3 a5 Et logisk trekk, som truer a4 med ubehagelige lammelse av hvits drønningfløy og dessuten forhindres det sterke trekk b4. 11. f4 g6 f5 må ubetinget stoppes! 12. Sf3 h5 De to siste trekk har selvsagt svekket sorts kongefløy; de var imidlertid nødvendige for å demme opp for hvits angrep på denne fløyen. Hvis sort venter med h5 til etter at hvit har spilt g4, blir resultatet at hvit får kontroll over h-linjen. 13. Kh1(?) Her burde spilles 13. b3. Dog ville sort etter 13.- a4 14. b4 få nye operasjonspunkter på b5 og c4. 13.- a4 14. h3 Le7 15. Sc3 Sa5 16. Dc2 Kf8 Sort foretar "kunstig rokade" før kreftene settes inn for fullt på drønningfløyen. 17. Tb1 Kg7 18. Sg5 De8 En praktisk forsiktighetsregel mot eventualiteten Sxf7. 19. Tf3! Tc8 20. Df2 Sbc4 21. Tg3 Begge parter fører angrepet konsekvent på hver sin fløy. Hvit truer nå 22. Sxf7 Dxf7 23. Lxg6 Dxg6 24. Txg6+ Kxg6, hvor sort riktignok ville få en masse materiell for dronningen, men jeg er ikke helt sikker på om stillingen ville tiltale meg etter f.eks. 25. f5+ exf5 26. Sxd5 o.s.v. 21.- Lxg5 22. Txg5! Sxa3!

Sort går på et dristig bonderov på drønningfløyen, i tillit til at hans kongefløy er forsvarsdyktig. De mest interessante variantene oppstår etter 23. Ta1!? Sb5! 24. f5! (eller 24. Txa4 Sxc3 25. Txa5 Se4 og

sort vinner kvalitet) exf5 og nå: I. 25. Sxd5 Sb3 26. Sf6 Dd8 27. Sxd7 Txc1+ 28. Txc1 Sxc1 og sort vinner. II. 25. Lxf5 Lxf5 26. Dxf5 Sxd4 27. Df6+ Kh7 28. Db6 Sab3 29. Sxd5 Tc6 30. Sf6+ Txf6 31. exf6 Sxa1 og sort vinner. III. 25. Sxb5 Lxb5 26. Lxb5 Dxb5 27. Dxf5 Dc6 og sort står godt. Lockertsens trekk 23. bxa3 er mindre komplisert, men gir bedre sjanser. 23. bxa3 Txc3 24. Dd2 Denne bindingen er ganske harmløs. 24.- Dc8 25. Lb2 Tb3 Derfor! 26. Tc1 Lc6 27. f5 Dette sterke trekk har lenge ligget i luften; sort må nå spille meget nøyaktig. 27.- exf5 Så og si tvunget. For risikabelt for sort synes meg varianten 27.- Sc4 28. Lxc4 dxc4 29. fxe6 fxe6 30. Dc2 fulgt av Tf1. 28. Lxf5 Dd8

29. Ld3?? Taper offiser i en stilling hvor det ennå var meget spill igjen for begge parter og ødelegger flere timers godt arbeid. Det riktige er selvsagt 29. h4, hvorefter en sannsynlig variant er følgende: 29.- Ld7 30. Lxd7 Dxd7 31. Dxa5 Txb2 og nå: I. 32. Tc7 De6! 33. Dxa4 Tc8 34. Txc8 Dxc8 med fordel for sort (kontroll over c-linjen, hvits tårn er deplassert, hvits bønder er lettere å angripe enn sorts), men om fordelene holder til gevinst, kan man selvsagt diskutere. II. 32. Dc7 De6 33. Tf1 (eller 33. Tg3 Tb3! 34. Txb3 axb3 35. Dc3 De7 med fordel for sort) Tc8 34. Txf7+ (eller 34. Da5 Tcc2 35. Tf6 Dc8 36. Dxa4? Txg2! og vinner) Dxf7 35. Dxc8 Tb1+ 36. Kh2 Df4+ 37. Tg3 Dxb4+ 38. Dh3 (38. Th3 Df4+ 39. Tg3 h4) Dxb4+ 39. Txb3 Tb3 og sort vinner. Med Lockert-

sens trekk 29. Ld3?? mister partiet sin logiske sammenheng, og resten er av liten interesse. 29.- Txd3 30. Txxg6+ fxxg6 31. Dxd3 Sc4 32. La1 Dg5 33. Tf1 Se3 34. Tf2 Tf8 35. De2 Txf2 36. Dxf2 Sf5 37. Lc3 Dc1+ 38. Le1 De3 0:1 Etter partiet uttalte Lockertsen at han ikke syntes sort spilte særlig godt i partiet; det får nå så være. Jeg vil benytte anledningen til å si at aldri i våre møter har Lockertsen prestert et så konsekvent og inspirert spill som her, og det er meget beklagelig at han skulle tape på en slik måte.

(G. Johnsen)

17. PHILIDOR

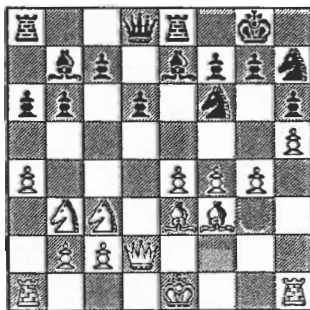
Hvit: Frans Larsen

Sort: Magne Bergvoll

Så var turen kommet til Magne Bergvoll. Det var unektelig med bange anelser jeg møtte opp på sjakkklubben denne fredagskvelden. For det første hadde jeg ikke spilt særlig godt i turneringen hittil, for det annet har jeg alltid hatt det vanskelig å få til noe mot han. De fleste spillere har sine gode kunder. Det er noe alle kjenner til. Henry Johnsen, f.eks., trives mot Magne Bergvoll, Petrosjan liker ikke å spille mot Bent Larsen. Grunnene er forskjellige. Spillestilen passer ikke, eller det kan være gammel "hevnd". Man er blitt så vant til å tape mot denne eller hin spiller at man ikke makter å kravle seg ut av hengemyra. Dermed skulle vi være tilstrekkelig rustet til å ta fatt på partiet!

1. e4 e5 2. Sf3 d6 Magne Bergvoll og Werner Lockertsen har dét til felles, at begge elsker å flytte d-bonden til d6. Werner i første trekk, Magne i annet. Bergvoll valgte forøvrig samme åpning mot undertegnede i siste vårturnering. Han vant naturligvis. 3. d4 exd4 Dette trekk vurderes av Teorien som sekunda-
vare, etter min (og Magnes!) mening med urette. Hvit får ganske riktig et såkalt "fritt spill", men det oppnår også svart. Han har f.eks. godt trykkspill på e-

linjen. Andre muligheter er 3.- Sf6 og 3.- Sd7. Med dette siste trekk er svart besatt av tanken på å holde feltet e5 besatt med Be5. Det er den klassiske Philidor-
idé. 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 Hjemmepreparat? I vårt forrige sammentreff fortsatte svart med 5.- Le7 og deretter: 6. Le2 Sbd7 7. f4 Sc5 8. Lf3 c6 9. Le3 Dc7 10. a4 a5 11. 0-0 h5. Nu skal 0-0-0 følge, og sjansene er jevnt fordelt. Svart kan forøvrig velge en annen plan etter 7. f4, nemlig 7.- Te8 8. 0-0 Lf8 etterfulgt av c5 og spill mot Be4. 6. a4 Karakteristisk for åpningen. Hvit bør ikke tillate fremstøtet b5. 6.- Sbd7 7. Sb3 Trekket må forstås riktig. Hvit vil fryktelig gjerne spille f4, men først må han ta hensyn til muligheten Sc5 med angrep på Be4. Den beste måten å forsvare den på er Lf3 (etter f4), og det er det ikke tid til her. 7.- Le7 8. Le2 h6 9. Le3 Se5 10. h3 b6 11. f4 Sg6 12. Lf3 Lb7 13. g3! På mange måter et nyttig trekk. Svart må selvagt ikke få anledning til Sh4. Samtidig planlegges bondestorm på kongefløyen, dersom svart rokerer kort. Fristende, men ikke mer, var 13. e5 Lxf3 14. Dxf3 dxe5! 15. Dc6+ Kf8. 13.- 0-0 14. h4 Te8 15. h5 Sf8 16. Dd2 S8h7 17. g4? Nei, nei, nei! Nu tapes Be4, krumtappen i hvis sentrum. Men rett skal være rett, hvit står slett ikke så sterkt som man kunne tro ved første øyekast. Svart har en viss kompensasjon i sentrum og på dronningfløyen. Relativt best for hvit var 17. 0-0-0. Noen skikkelig analyse av stillingen er vanskelig å gi. Det hele blir et spørsmål om å komme først til mølla.

17.- Sxe4! 18. Lxe4 Lh4+ 19. Kf1 En annen tapsvariant: 19. Txh4 Dxh4+ 20. Lf2 Dxc4 21. Dd3 Sf6 22. Sd2 Df5. 19.- Lxe4 20. Sxe4 Txe4 Som man vil se, har hvit sluppet fra elendigheten med minusbonde. I tillegg kommer så bagateller som tapt rokade, elendig kongestilling, svake bønder og dårlig tid. Resten trenger ikke mange kommentarene. Svarts spill er enkelt og sterkt. 21. Sd4 Lf6 22. c3 Dd7 23. Sf5 Tae8 24. a5 Hvit vil gjerne beholde bonden, til gjengjeld får svart anledning til fikse dronningmanøvrer. 24.- b5 25. Te1 b4! 26. Kf2 bxc3 27. bxc3 Db5 28. Ta1 Dc4 29. Tac1 g6! 30. hxc6 fxc6 31. Sxh6+ Kg7 32. Th3 Det eneste, men nu starter Bergvoll opp med plyndring i den helt store stil. 32.- Txe3! 33. Txe3 Dxf4+ 34. Ke2 Txe3+ 35. Dxe3 Dxe3+ 36. Kxe3 Lg5+ 0:1

(F. Larsen)

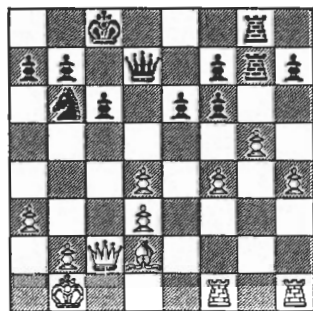
18. CARO-KANN

Hvit: Erling J Steinnes

Sort: Sverre Heim

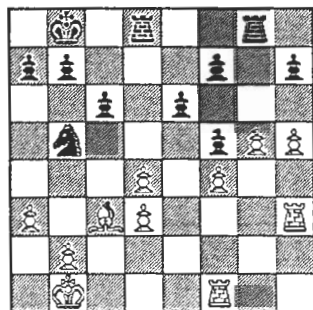
1. e4 c6 For første gang spilte jeg Caro-Kann i et turneringsparti. Det var en meget spesiell variant som skulle utprøves. 2. d4 d5 3. Sc3 dxe4 4. Sxe4 Sf6 5. Sxf6+ gxf6 Varianten kjennetegnes av de to siste trekk. Likevekten i partiet er brutt; svart har svekket sin kongestilling, men har fått åpne angrepslinjer igjen. 6. Le3 Uvanlig, og neppe videre godt. 6.- Lf5 Løperen må ut før e6 spilles. 7. Ld3 Lg6 8. Sf3 e6 9. Dd2 Sd7 10. g4!? Ihvertfall meget overraskende. Men jeg kan ikke skjønne annet enn at trekket svekker kvits stilling for mye. 10.- Sb6 Trusel: Dd5. 11. h4 Dd5 12. De2? Lxd3 13. cxd3 Her skulle svart selvfølgelig ha fortsatt med 13.- Lb4+ 14. Ld2 Lxd2+ med posisjonell vinstilling. Av en eller annen grunn gjorde jeg ikke det, selv om jeg så på muligheten. Helt uforståelig. 13.- 0-0-0 14. a3 Ld6 15. 0-0-0 Da2? Truer Sa4 med angrep, men det også alt. Kvits neste trekk parerer en-

hver eventualitet. 16. Dc2 Thg8 17. Thg1 Dd5 Endelig fornuftig igjen! Men noe morsomt er det ikke å måtte innrømme slike feiltrekk. 18. Sd2 Tg7 19. f4 Le7 Disse svarte manøvreringene har i bunn og grunn ingen hensikt. Jeg burde ha spilt Kb8, Tc8 med seinere c5. 20. Kb1 Dd7 21. Sc4 Sd5 22. Ld2 Tdg8 23. g5 Ld6 24. Tdf1 Lc7 25. Th1 Lb6 26. Sxb6 Sxb6 Nå håpet jeg på 27. gxf6 Tg2 med sterkt offiser-spill, men kvit fortsetter bedre.

△

27. Dc5 f5? Skaper stygge svarte hull i bondestillingen. 28. La5 Dc7 29. Lb4 Td8 30. De7 Sd5 31. Dxc7+ Kxc7 32. Ld2 Tgg8 33. Th3 Kb8? Nærmest forferdelig. I stedet for å flytte majesteten til det trygge, kvite c8, som attpåtil er nærmere sentrum, flytter jeg kongen til b8. Det verste var at jeg hadde planlagt å spille Kc8. Jeg utførte trekket, trykte på klokka og tok så på nytt en titt på stillinga, bare for å se at jeg hadde satt kongen ned på galt felt. 34. h5 Sc7 35. Lc3 Sb5

△

36. g6! Riktig spilt. Kvit skaffer seg mot-sjanser. 36.- fxc6 37. hxc6 hxc6 38. Tg1 Sxd4 Resultatet av 33.- Kb8. Se2 har mistet sin virkning. 39. Th6 g5? Til og med det; 39.- e5 ville vært mer sjanserikt. 40. Txc5 Txc5 Avbruddsstilling. 41. fxc5 e5 42. g6 Mer komplisert enn 42. Tf6. 42. Lb4 og 42. Lxd4 kom også i betraktning. 42.- Tg8 43. Lb4 Kc7 44. Th7+ Også 44. Le7 kom på tale. 44.- Kb6 45. g7 Se6 Muligens burde det vært spilt 45.- c5 fulgt av f4. 46. Lc3? Et feiltrekk som helt ødelegger den remisen som kvit minst hadde etter 46. Th6! Kan hende ville han til og med hatt vinstsjanser. 46.- Txc7 47. Txc7? Kvit hadde hatt lettere for å forsvare seg om han hadde trukket tårnet unna. 47.- Sxc7 48. Lxe5 Se6 49. Kc2 Steinnes foreslo her remis, noe jeg ikke tok imot. Sluttspillet er lett vunnet og trenger ingen kommentarer. 49.- Kc5 50. Lg3 a6 51. Lf2+ Kd5 52. Kd2 Ke5 53. Ke3 f4+ 54. Kd2 Kf5 55. Kc3 Kg4 56. Kb4 Kf3 57. Lh4 b6 58. Kc3 Ke2 59. d4 f3 60. Lg3 f2 61. Lxf2 Kxf2 62. Kc4 Ke3 63. d5 b5+ 0:1

(S. Heim)

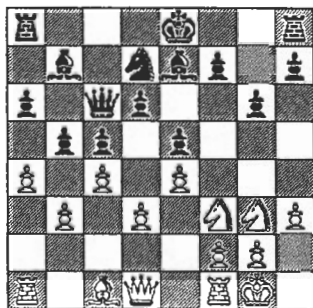
19. SICILIANSK

Hvit: Henrik Lockertsen

Sort: Henry Johnsen

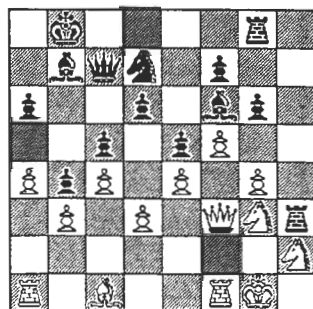
1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 Nei, det er ikke Spansk! Trekket er uvanlig, men ikke dårlig, siden gode spillere som Nimzowitsch og Rossolimo har befatet seg med det. 3.- Dc7 Andre muligheter er 3.- Db6 4. Lxc6 (4. a4 er også godt) dxc6 eller 3.- g6 4. c3 Sf6 (4.- Lg7 5. d4!?) 5. e4 Sd5. 4. Sc3 Noe bedre er 4. c3 eller 4. 0-0. Med den siste variant vant tyskeren Kurt Richter følgende glansparti: 4.- Sf6 5. Sc3 e6 6. Te1 d6 7. d4 cxd4 8. Sd5! Dd8 9. Sxd4 Ld7 10. Lg5! Le7 11. Sxe7 Sxd4 12. Lxd7+ Dxd7 13. Lxf6 gxf6 14. Sd5! og hvit vinner. 4.- e6 5. d3 Sf6 6. h3 Trekket er så vanlig at spørsmåltegn ikke har noen hensikt, men hvorfor må man på død og liv spille et slikt

trekk?! 6.- d6 7. Lxc6+ Dxc6 8. 0-0(?) Her burde 8. a4 absolutt skje. 8.- b5 Og svart har stor terrengfordel på dronningfløyen. 9. Se2 Le7 10. b3 Lb7 11. a4 a6 12. c4 Sd7 13. Lb2 e5 14. Sg3? Hvit har slett ikke spilt dårlig, men nu gjør han en posisjonsfeil. Springerer kommer aldri til f5; i stedet var feltet d5 en tanke, m.a.o. 14. Sc3. 14.- g6 15. Lc1? Noe bedre var 15. axb5 for iallfall å ha én åpen linje å spille om.

▽

15.- b4! Dermed har svart intet å frykte på dronningfløyen. Han kan rokere langt og i ro og mak forberede Kongeangrep. Hvit har ingen reelle sjanser for motangrep lenger. 16. Sh2 h5 17. f4 Det eneste. 17.- Lh4 18. Df3 0-0-0 19. Lb2 Thf8 20. Se2 Kb8 21. f5? Betenkelig. Hvit planlegger bondestorm på kongefløyen. Bedre å la spillet stå med f.eks. 21. De3. 21.- Dc7 22. g3 Lf6 23. g4 Th8 24. Sg3 Tdg8 25. Lc1 hxc4 26. hxc4 Th3!

△

Nu skal tårnene doubles og annet godt. 27. g5 er ikke spillbart grunnet 27.- gxf5, og heller ikke 27. Ld2 med idéen 27.- Tgh8 28. Tf2 Lh4 29. Shf1. Svart spiller atter det enkle 27.- gxf5. 27. Kg2 Tgh8 28. Th1 Dd8 29. Shf1 Muligens kom 29. Ld2 på tale. 29.- Txb1 30. Sxb1 Lg5 31. fxb6? Dét er naturligvis helt galt, men tidsnøden forklarer meget. 31.- fxb6 32. Df7 Lxc1 33. Txc1 Dh4 34. Sfg3 Litt bedre 34. Shg3. 34.- Dh3+ 35. Kf3 Eller 35. Kg1 Dh2+ o.s.v. 35.- Tf8 0:1

(F. Larsen)

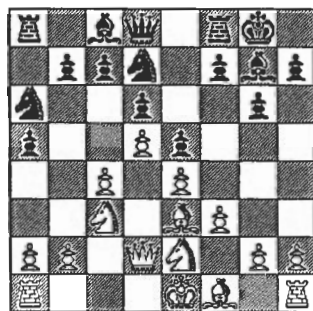
20. KONGEINDISK

Hvit: Odd Gudmundsen

Sort: Leonhard Nilsen

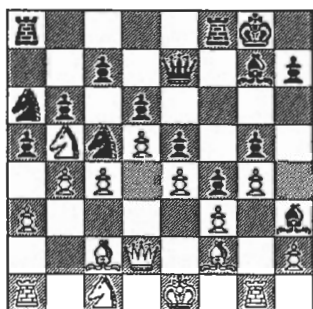
1. d4 Sf6 2. c4 g6 3. Sc3 Lg7 4. e4 d6 Trekket skal forhindre et ev. e4-e5, men det går også uten, f.eks. 4.- 0-0 5. e5 Se8, og svart er rustet til å begynne undermineringen av hvits sentrum med d6 og c5. Werner Lockertsen spiller gjerne denslags stillinger. 5. f3 Sämisch-varianten i Kongeindisk. Poenget er å styrke sentrum (les: Be4), for således å ha frie hender på en av fløyene. En av de viktige regler i sjakk lyder nettopp som følger: "Forutsetningen for et kongeangrep er at sentrum skal være solidt eller kunne holdes innbruddsfritt med et minimum av krefter". Et slikt kongeangrep vil her gi den tradisjonelle oppstilling Le3, Dd2, g4, h4, 0-0-0 o.s.v. Det er det vanlige. Men, som man vil se av dette parti, hvit er selvfølgelig ikke programforpliktet til å styrte løs på svarts konge i første omgang. Spill på dronningfløyen går også an! 5.- 0-0 6. Le3 e5 7. d5 Det er liten grunn til å velge det nervøse, eller om man vil, det jernhardt posisjonelle 7. dxe5 dxe5 8. Dxd8 Txd8 9. Sd5 Sxd5 10. cxd5 c6 11. Lc4 cxd5 12. Lxd5 Sc6 13. Td1 Sd4, og svart står minst like godt. 7.- a5 Svart spiller på sin plan som består i raskt å plante en springer på c5. Han ønsker videre at springeren kan bli stående der. Derfor

7.- a5 for å hindre b4. En bra plan, men Teorien opererer snarere med mulighetene 7.- Sh5 og 7.- c6. For å ta den siste først: 7.- c6 8. Dd2 cxd5 9. cxd5 a6 10. g4 Sbd7 11. h4, og nu blokkeringsstrekket 11.- h5. Eller 7.- Sh5 8. Dd2 (8. g4 Sf4) f5 (le point!) 9. 0-0-0 f4 med omtrent samme spillemåte som i partivarianten. 8. Dd2 Sa6 9. Sge2 Sd7(?) I og for seg ingen feil, men jeg ville ha foretrukket 9.- Sc5. At 10. Lxc5 kanskje skjer, er ingenting å bry seg om (angrepsløperen forsvinner!). Verre er det at 9.- Sd7 forbedrer Sdc5, med det resultat at svarts offiserer klumpes sammen på dronningfløyen. Bedre altså 9.- Sc5, f.eks. 10. 0-0-0 Se8 11. g4 f5.

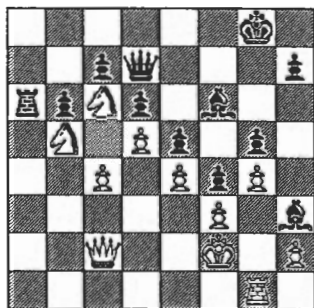
10. a3 Vi ser allerede et lite aber ved 9.- Sd7. I alminnelighet bør hvit være forsiktig med trekket a3 i lignende stillinger. Svart svarer nemlig med det hemmende a4, og hvits b-bonde får det ikke riktig til. (Planen a3-b4 må altså forberedes med b3). Her går 10. a3 nettopp p.g.a. springeren på a6! 10.- Sdc5 11. Sc1 Ld7 12. Le2 f5 Nok en regel. Vi ser at hvits sentrum består av bondekjeden d5, e4, altså: "Angrep på en bondekjede skal rettes mot kjedens basis". Her Be4. Det kan forøvrig også komme på tale å overføre angrepet fra e4 til f3 (dvs. f5-f4 med fiksering av Bf3 samt g7-g5-g4) i overensstemmelse med en annen god regel: "Angrep på en bondekjede kan overføres fra et kjedeledd til et annet". Trekket f5 er ganske riktig et nøkkel-

trekk i Kongeindisk. 13. Ld1 b6 14. Lc2 f4 15. Lf2 Dg5 Bedre var 15.- g5. 16. g3 Lh3? 17. Tg1 Svart truet med 17.- Lg2 etterfulgt av Lxf3. 17.- Df6 18. g4 Dermed er svarts løper innesperret og gjør liten nytte for seg! Løpertrekket til h3 burde ganske sikkert vært erstattet med f.eks. 16.- Ta7. 18.- g5 19. Sb5 De7 20. b4(?) Det hastet ikke og burde vært forberedt med 20. Ld1, hvorefter preventivtrekket 20.- a4 taper bonde etter 21. Sc3 Sb8 22. Lxe5.

20.- axb4 21. axb4 Sxb4 22. Txa8 Sxc2+ 23. Dxc2 Txa8 24. Sa2 Sd3+ 25. Ke2 Sxf2 26. Kxf2 Dd7 27. Sb4 Lf6 28. Sc6 Noe bedre

var 28. Db2 for å få noe til på a-linjen. 28.- Ta6? Alt annet var bedre.

29. Db2? Eller 29. Sb8! Oppgitt? 29.- Dc8 30. Ta1 h5! 31. Txa6 Dxa6 32. gxh5 Da4 33. De2 Avslag på c4 måtte ikke tillates, hverken her eller i forrige trekk. Bemerk de plutselig gode løpere! 33.-g4 34. Sc3 For å hindre sjakk på 1.-raden, f.eks. 34. fxg4 Lh4+ 35. Kg1 Da1+. 34.- Lh4+ 35. Kg1 Da3 Sterkere enn 35.- Da1+. På 36. Sd1 følger 36.- gxf3 og det samme på 36. Dd2. Hvits neste trekk gjør hverken fra eller til. 36. fxg4 Dxc3 0:1

(F. Larsen)

5. runde

21.	Henry Johnsen	-	Frans Larsen	0-1
22.	Sverre Heim	-	Werner Lockertsen	1-0
23.	Leonhard Nilsen	-	Henrik Lockertsen	1-0
24.	Magne Bergvoll	-	Erling J Steinnes	1-0
25.	Gunnar Johnsen	-	Odd Gudmundsen	1-0

Stilling etter 5. runde:

Sverre Heim 4.5; Gunnar Johnsen, Magne Bergvoll og Leonhard Nilsen 3.5; Frans Larsen 3; Werner Lockertsen og Henry Johnsen 2.5; Odd Gudmundsen 2; Erling J Steinnes og Henrik Lockertsen 0.

21. HOLLANDSK

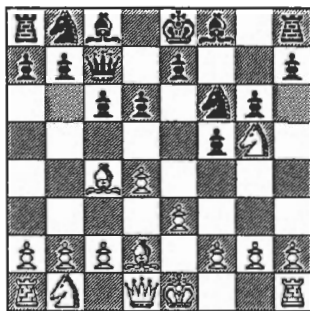
Hvit: Henry Johnsen

Sort: Frans Larsen

1. Sf3 f5 2. d4 Sf6 3. e3 d6 4. Le2 c6 5. Ld2

Dc7 Dette skulle være nødvendig å si noe om åpningen. Kommentarene til mitt parti mot Leonhard Nilsen (1. runde) gjelder også her. Kun dette tillegg: Ved første øyekast kan hvits oppstilling

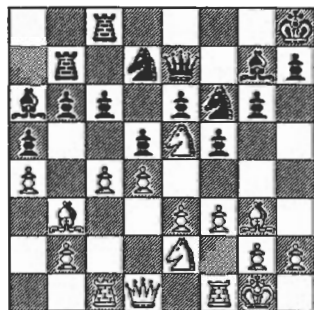
synes noe merkelig. Han unnlater f.eks. å spille på fremstøtet e4, dvs. g3, Lg2 eller e3, Ld3. Hva er det så han spiller på? Det vil vi straks se. 6. Sg5! Den taktiske begrunnelse består i 6.- h6 7. Lh5+ og den strategiske i ... 6.- g6 7. Lc4

▽

Stiller svart overfor et valg. Skal han spille 7.- Sd5 og således tillate det ubehagelige 8. Df3 (8.- h6 9. Sh3, eller 8.- e6 9. e4 fxe4 10. Dxe4), eller skal han stenge butikken med 7.- d5 og således gi hvit springerfeltet på e5? Som man ser, en original og herlig udogmatisk åpningsidé av hvit. "Før ikke samme brikke hit og dit i åpningen", sier pedagogene. Riktig, men alle regler har sine unntagelser. Det er stillingen det kommer an på, og den må vurderes med "friske" øyne. 7.- d5 8. Lb3 a5 9. a4 Lg7 10. c4 Igjen et godt trekk. Hensikten er selvsagt å øve press på Bd5. Samtidig umuliggjøres et eventuelt e7-e5 her eller senere. 10.- e6 Det er viktig at svart kan slå igjen med e-bonden, dersom 11. cxd5 skulle skje. Hvorfor? Jo, etter 11.- cxd5 oppstår et stygt hull på b5. Løperen på c8 kan utvikles til diagonalen a6/f1. Der står den godt. 11. Sc3 0-0 12. Tc1 Dd6 Av lett forståelige grunner. 13. 0-0 b6 14. Se2 Se4 15. Sh3 Sd7 En annen god mulighet var 15.- Sxd2, men i slike lukkede stillinger er springerne vel så sterke som løperparet. 16. Le1 La6 17. f3 Sef6 18. Lg3 Db4 19. Le1 De7 20. Lf2 Tf8 21. Shf4 Reise-rute: Sf4-d3-e5. 21.- Kh8 Det er meget mulig at trekket er unødvendig, men

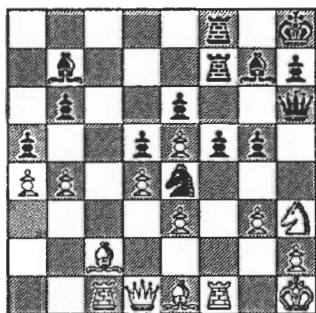
for øyeblikket har svart tid til slikt. Og hvem vet, kanskje kan det senere komme til nytte at kongen er flyttet vekk fra løperdiagonalen b3/g8! I praktisk spill støter man ofte på slike preventivtrekk. 22. Sd3 Tab8 23. Lg3 Dermed oppnår hvit at Tc8 blir stående ugardert en stund. Trekk som 23.- Ta8 gjør man jo ikke! 23.- Tb7 24. Se5

▽

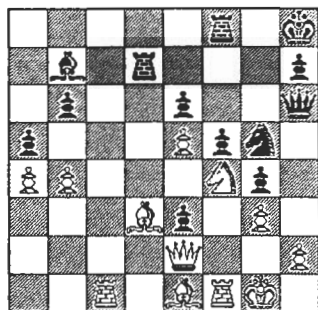
24.- Sh5! Hittil har partiet vært ført strengt posisjonelt, men nu kommer det taktiske element til syne. Under partiet måtte selvsagt muligheten 25. cxd5 nøye gjennomregnes. Vi rekapitulterer: 25. cxd5 exd5 26. Lxd5 (26. Sxc6 Dxe3+) Sxg3 27. hxg3 (eller 27. Sxg3 Sxe5 28. dxe5 Lxf1 og svart bør vinne) Sxe5 28. dxe5 Td7 og vinner. Samtidig truer 24.- Sh5 med bondevinst. Altså må 25. f4 skje, hvorefter feltet e4 blir tilgjengelig for svarts springere. 25. f4 Tbc7 26. Le1 Shf6 "Negeren har gjort sin plikt, negeren kan gå" (Schiller) - tilbake. 27. Lh4 Db4 Nu følger mystiske dronningmanøvre. Trekket skjer ikke så meget for å vinne Bc4, som for å vinne tid. Det er klart at 28. Le1 kommer, så følger De7, Lh4, Db4 o.s.v., med det resultat at man er kommet nærmere det 40. trekk enn om straks 28.- Df8 ble spilt. I kompliserte stillinger skal man være takknemlig for all den tid som kan spares inn. 28. Le1 De7 29. Lh4 Db4 30. Le1 Df8 31. Tf3? Som fortsettelsen viser, er dette innledningen til en feilaktig angrepsplan. Følgen blir det paradoksale, at svart, og ikke

hvit!, oppnår kongeanrep. 31. cxd5 med spill i sentrum og på dronningfløyen er sikkert bedre. 31.- Se4 32. Th3 Sxe5 Vi har alle sett familiesjakken Sxg6+. 33. fxe5 Neppe bedre er 33. dxe5 dxc4 34. Lxc4 Lxc4, og svart har bonde-majoritet på dronningfløyen og i realiteten merbonde! 33.- g5 Forhindrer Sf4 og innleder det førmtalte kongeanrep. 34. Tf3 Lh6 Plass for grovere skyts! 35. Tf1 Tf7 36. g3(?) Før eller senere må trekket sannsynligvis skje, men først burde spillet avlastes med 36. cxd5 cxd5 37. Txc8. 36.- Dg7 37. Kh1 Dg6 38. Sg1 Tcf8 39. Sh3 Lb7 Truer 40.- dxc4, men 39.- f4 er sannsynligvis bedre. 40. cxd5 cxd5 41. Lc2 Lg7 42. b4 Dh6

△

43. Kg2 Best. Andre muligheter er: I. 43. Sf2 Sxg3+. II. Lxe4 dxe4 (ikke 43.- Dxh3 44. Lg2 eller 43.- fxe4 44. Txf7) 44. Sg1 f4 med kraftig anrep. III. 43. Sg1 Lxe5 44. dxe5 d4 45. Lxe4 Lxe4+ 46. Sf3 g4 og vinner. 43.- g4? Meget tveegget, for å si det mildt! Hvits springer tvinges til idealfeltet f4. Det så også svart, men han er besatt av en fiks ide som skal kompensere dette. Sikrere var iallfall 43.- axb4 44. Lxb4 Tg8. 44. Sf4 Sg5 45. Ld3 Lxe5?! "Des Pudels Kern" (Goethe), eller løperen løper løpsk. Klokken nærmet seg ett; så tiden var kommet til litt drømmesjakk. 46. dxe5 d4+ 47. Kg1 dxe3 Eller 47.- Sxf3+? 48. Txf3. Over og ut! 48. De2 Td7

△

49. Dxe3? Den STORE Bukken Bruse! Nu skal vi se hva hvit i stedet bør spille. Selv om svart ikke har noen øyeblikkelig trusel, er det klart at han har spill for offiseren. Hvits konge står patt, den lange løperdiagonalen gjør sitt, Be3 hemmer og Sg5 må stadig voktes av Sf4. Der-til kommer at svart med sitt siste trekk, 48.- Td7, planlegger manøveren Td4 og Txf4. Hvit må altså passe på. Han kan f.eks. ikke forhindre Td4 med 49. Lc3, f.eks. 49.- Tfd8 50. Lxf5 (ikke 50. Tcd1 Sxf3+ 51. Txf3 Lxf3 eller 50. Lc4/Lb5 Td2!) Td2 51. Lxd2 Txd2 52. Dxd2 exd2 53. Tc7 Sf3+ 54. Kf2 exf5 55. Txb7 Dxh2+ 56. Ke3 (56. Sg2 Se1) Se1 57. Td7 Sc2+ 58. Kd3 d1D+ 59. Txd1 Sxb4+ med vinst. Altså må noe annet velges, men hva? Vi velger en karakteristisk forsvarsmetode med Sg2: 49. Lb5 Td4 50. Sg2 Sf3+ 51. Txf3 gxf3 52. Dxe3 Dh3 med merkvalitet og sannsynlig vinst. Stillingen etter 48.- Td7 er i det hele tatt svært komplisert og vanskelig å analysere. Sånt bør spilles. 49.- Sh3+ 0:1 Begrunnelse: 50. Sxh3 Dxe3+.

(F. Larsen)

22. PIRC

Hvit: Sverre Heim

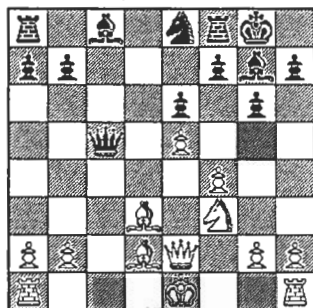
Sort: Werner Lockertsen

Ved begynnelsen av turneringa var det bortsett fra å vinne, to ting jeg hadde spesielt lyst til. Det ene var å vinne mot

Werner Lockertsens Pirc-forsvar, det andre var som svart å holde Gunnar Johnsen stangen i en Sicilianer. Om dette siste ønsket skal oppfylles vil vi få se senere, nærmere bestemt etter nest siste runde, når vi møtes. Enten det nå blir Gunnar eller jeg som kommenterer. Tilbake til W. Lockertsens Pirc-system. Der har W. L. en riktig infam variant som dessverre ikke er nevnt i et eneste åpningsverk som jeg kjenner til. Det er en lumsk affære med b6 og ofte La6, hvorefter kvits tårn på f1 lett får kvelningsfornemmelser. Så skjedde i vårt forrige Pirc-parti, selv om jeg da klarte og rote meg ut av det på et vis. (Varianten ser slik ut: 1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0-0 6. Le2 c5 7. dxc5 Da5 8. 0-0 Dxc5+ 9. Kh1 b6.) Men denne gangen skulle ikke yndlingsvarianten få lov til å formørke mitt sinn. Han skulle selv få kjempe mot nyheter.

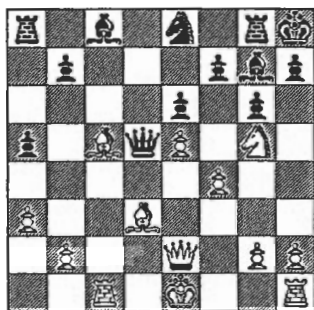
1. e4 d6 Altså Pirc. Naturligvis! Etter partiet fortalte Werner at han faktisk hadde ventet seg en Kongeinder med løper på g2. 2. d4 Sf6 En kommentar om selve Pirc-forsvaret er sikkert W. L. mye mer kompetent til å gi, så jeg avholder meg fra det. 3. Sc3 g6 4. f4 Lg7 5. Sf3 0-0 6. Ld3 Mitt lille avvik fra tidligere partier, hvor jeg alltid spilte 6. Le2. Men så var det altså det med Lockertsens spesial, da. 6.- Sbd7 Også en liten overraskelse. Jeg hadde ventet forsvarssystemet Sc6 og Lg4, som anbefales av Pachmann. Men nettopp der mener jeg å ha forbedret Pachmanns ikke alt for fullstendige analyser. Euwe fortsetter på teksttrekket med 7. 0-0, som tillater 7.- e5, et trekk Euwe gir utropstegn. Det har han sikkert rett i, men hvorfor spiller kvit 7. 0-0, og ikke 7. e5? Euwe finner nå på så mangt. Forøvrig finnes i denne åpninga analyser med svært få bivarianter. Følgelig analyser som ikke er av særlig stor verdi, og som er lette å plukke fra hverandre. Pachmann derimot nevner 7. e5, som han mener fører til godt spill for kvit. 7. e5 Se8 8. De2 e6 I stedet for dette trekket, fortsetter Pach-

mann med 8.- c5, hvorefter han foreslår 9. Le3, med 9. d5 som en annen god mulighet. 9. Se4! Dette tror jeg er kvits beste mulighet. Naturligvis kunne også 9. Le3 spilles, men jeg ville ha c-bonden fri. Dessuten kan jo springeren fra e4 lett gå til angrep på kongefløyen. 9.- c5 10. c3 cxd4 11. cxd4 dxe5 12. dxe5 Sc5 Han kunne og spille 12.- Da5+ 13. Ld2 Db6 14. Le3 Da5+, men da ville jeg ha fortsatt med 15. Kf2! med meget gode muligheter på kongefløyen. 12.- Sc5 ser ut til å forenkle spillet, men i virkeligheten blir det meget komplisert. 13. Sxc5 Da5+ 14. Ld2 Dxc5

15. a3! Med truselen 16. Lb4. Men den dypere hensikt med trekket var at svart, etter det tvungne 15.- a5, fratar sin egen dame dette feltet. 15.- a5 16. Tc1 Etter 16. b4? ville svart få muligheten til et småpent dronningoffer. Følgen kunne bli: 16. b4? axb4 17. Lxb4 Dxb4! 18. axb4 Txa1+ 19. Kf2 Txb1. En svært lik kombinasjon utførte forøvrig Bent Larsen i et av partiene mot Borislav Ivkov under siste kandidatturnering. 16.- Dd5 17. Le3 Kh8 Også 17.- Lh6 var mulig. Da ville det kan hende vært best for kvit å sette igang bondemarsj på kongefløyen. 18. Lc5 Tg8 Som kjent deles Caissas tjenere i to grupper: posisjonsspillerne og kombinasjonsspillerne. Etter min mening finnes det også en tredje gruppe, nemlig "fakirspillerne". Denne "fakirstilen" har få, men meget eksklusive eksponenter. Gode gamle Lasker var en

av dem, i vår tid er vel russeren Kort-schnoj den mest kjente, og på det lokale plan finner vi blant annet de to for-menn i vår kjære sjakkklubb, nemlig Werner Lockertsen og Frans Larsen. Beg-ge meget sterke spillere, men med en nærmest religiøs glede av å kunne rulle seg på sjakkens spikermatte. Som nå herr Lockertsen. Han murer uten skrup-ler sin egen konge fast i h-linja og sine offiserer på de to siste radene. Bare sin dronning unner han en fri og luftig til-værelse. 19. Sg5 Det mest konsekvente.

19.- Lf8! Nå viser Lockertsen en av sine mange gode sjakkegenskaper, evnen til å finne forbausende trekk i dårlige stil-linger. 9 av 10 andre hadde valgt 19.- Dd7. Kvit spiller da best 20. Lb5 Dc7 21. De3! med alskens trusler. En fin kombi-nasjon dersom kvits g-bonde hadde stått på g3: 20. Lb5 Dc7 21. Ld6!! Dxc1+ 22. Kf2 Dxb1 23. Sxf7#. Kvits bonde må stå på g3, ellers kan svart etter 22. Kf2 fortsette med 22.- Dxf4+! og vinner! 20. Lxf8 20. Sxf7+ hadde òg gått. Det ville kanskje vært det riktigste. En bonde ville vært vunnet. 20.- Txf8 21. Le4(?) En av de mange fortsettelsene jeg hadde, og som jeg fant det svært vanskelig å velge mel-lom. Trekket frigjør dronninga, men samtidig hjelper det også svarts dron-ning til en bedre posisjon. Andre mulig-heter var 21. h4 og 21. Tc3. På 21. h4 kunne følge 21.- h5 22. Sxf7+ Txf7 23. Lxg6 med skarpt og uklart spill. Jeg er ikke sikker om jeg ville, fra en så god

stilling som jeg hadde, valgt en slik variant. Den andre fortsettelsen, 21. Tc3, er vel gjerne kvits beste mulighet. Det ville truet Th3, og om da h5, så Txxh5+. 21.- Dd8? Trekket må nok få et spørs-målstegn. Dama måtte trekkes til syv-ende raden, for slik lettere å øve kon-troll over feltene f7 og særlig h7. 22. h4 Også her kunne 22. Tc3 spilles, men 22. h4 er nok nå like godt. 22.- f6? Taper straks. 22.- h5 kunne spilles, 22.- f5 likeså. Den siste muligheten ville av-dekke en ny skyggeside ved 21. Le4; f5 skjer med angrep på offiseren. Jeg had-de slått en passant og ville da fortsatt ha stått til vinst (23.- Sxf6 besvares med 24. Lf3). På 22.- h5 kunne jeg ha doblet tår-na på h-lina og så gått på med g4. I alle fall: vinststilling for kvit. 23. Sxh7! Kxh7 Etter 23.- Tf7 slår kvit på f6 med springeren og vinner lett. 24. Dh5+ 1:0 Det kunne fulgt: 24.- Kg8 25. Dxxg6+ Sg7 26. Dh7+ Kf7 27. Lg6+ Ke7 28. Dxxg7+ og matt i neste trekk.

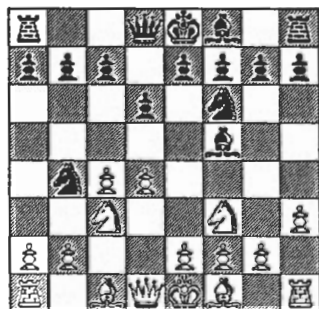
(S. Heim)

23. GAMMELINDISK

Hvit: Leonhard Nilsen

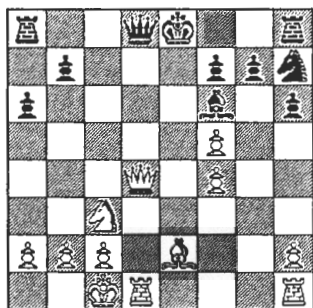
Sort: Henrik Lockertsen

1. d4 Sf6 2. c4 d6 3. Sc3 Lf5 4. Sf3 Sc6 5. h3 Sb4? Den har vi sett før. Truselen 6.- Sc2+ fremkaller ingen nervøse sinnsbe-vegelser hos hvit. Tvertimot, han blir grov.

6. Da4+ Sc6 7. d5 Så var det klart. Resten er arbeidsbesparelse for kommentator. Leonhard Nilsen er normalt en god spiller, med meroffiser blir han uimotståelig. 7.- Ld7 8. dxc6 Lxc6 9. Dc2 e6 10. Lg5 h6 11. Lh4 g5 12. Lg3 Lg7 13. Sd4 Ld7 14. e3 a6 15. Le2 c5 16. Sf3 Lc6 17. e4 e5 18. Td1 0-0? 19. Lxe5 Da5 20. Lxf6 Lxf6 21. Sd2 Tae8 22. 0-0 Lxc3 23. Dxc3 Dxc3? 24. bxc3 Lxe4 25. Sxe4 Txe4 26. Ld3 Te5 27. Tb1 Te7 28. Tb6 Td8 29. Tfb1 d5 30. Txb7 Txb7 31. Txb7 1:0

(F. Larsen)

24. SICILIANSK

Hvit: Magne Bergvoll

Sort: Erling J Steinnes

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 a6 6. Le2 Andre muligheter er 6. Lc4 eller 6. Lg5, men Bergvoll spiller gjerne denne variant, i forbindelse med bondestorm på kongefløyen (jfr. hans parti mot Henry Johnsen fra 3. runde). 6.- Sc6 Hovedvarianten består i trekkene 6.- e5 7. Sb3 Le7 8. 0-0 0-0 9. Le3 Sbd7. Svart legger an på utviklingsskjemaet b6, Lb7, Dc7, Tfd8 for å gjennomføre "idétrekket" d6-d5. 7. Le3 e6 8. f4 Le7 9. g4 h6 Strengt tatt ikke nødvendig og kan være farlig dersom 0-0 velges. En annen mulighet var 9.- Dc7. 10. Dd2 Sh7 11. 0-0-0 d5?! Tveegget. Personlig ville jeg ha foretrukket 11.- Dc7 med planen Ld7 og lang rokade. 12. exd5 exd5 13. Sf5? Hvorfor skaffe seg stygge dobbeltbønder på halsen når man har et godt trekk som 13. Sb3? Svart har neppe kompensasjon nok for Bd5. 13.- Lxf5 14. gxf5 d4 15. Lxd4 Sxd4 16. Dxd4 Lf6?? Og svart mister dronning. Særlig beklagelig er det siden han har en utmerket fortsettelse i 16.- Dxd4 17. Txd4 0-0. Hvit kan umulig oppnå mer enn remis. Til overmål har løperne den "gale" farve.

17. Da4+ b5 18. Txd8+ Txd8 19. Dxa6 0-0 20. Td1 Ld4 21. Td3 Tfe8 22. Dxb5 Le3+ 23. Kb1 Tb8? Nok en feil, men partiet har selvsagt lenge vært tapt for svart. 24. Txe3 Sf6 25. Se4 Bergvoll er i lekehjørnet, men nu vil ikke svart mer. Altså 1:0

(F. Larsen)

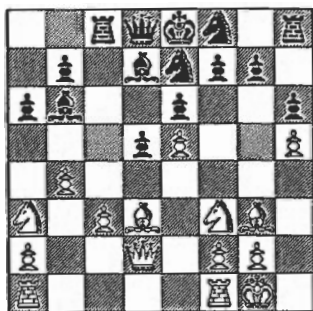
25. FRANSK

Hvit: Gunnar Johnsen

Sort: Odd Gudmundsen

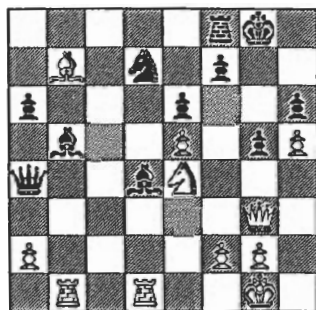
1. e4 e6 2. d4 d5 3. e5 c5 4. c3 Sc6 5. Sf3 Ld7 Vanligere og sannsynligvis sterkere er 5.- Db6, med øyeblikkelig angrep på det hvite sentrum. 6. Ld3 Le7? Det beste her er vel 6.- cxd4 7. cxd4 Db6 8. 0-0! Sxd4 9. Sxd4 Dxd4 10. Sc3! Dxe5 11. Te1 Dd6 12. Sb5 o.s.v., hvor hvit må ofre minst en sentrumsbonde, men som kompensasjon får et farlig initiativ. 7. dxc5 Lxc5 8. b4?! Jager løperen bort fra forsvaret av kongefløyen og "vinner rom", men svekker bondestillingen. 8.- Lb6 9. 0-0 a6 10. Lf4 Et viktig punkt i hvits strategi, bonden e5, som inn snevrer sorts spill betraktelig, skal overdekkes etter alle kunstens regler. 10.- Sce7 En interessant plan, springeren skal til g6 og f5. Hvits neste trekk skaper imidlertid en del vanskeligheter. 11. h4! Tc8 12. Dd2 Sg6 13. Lg3 S8e7 Sort er redd for bonde- og kongestillingen etter

13.- h5 14. Lxg6. Det var imidlertid et mindre onde enn tekstvarianten. 14. h5 Sf5 15. Sa3 h6

△

22. Dxc3 Lc6 23. Sd2 Sd7 24. Le4 Lb5 25. Lxb7?! Dxb4 26. Se4 0-0 27. Tfd1 Ld4! 28. Tab1 Da4

△

16. c4 Vinner kvalitet p.g.a. de sterke truslene, og derved på lengre sikt også partiet. Minst like sterkt var imidlertid ganske enkelt å opprettholde presset med Tfd1, Tac1 o.s.v., og sorts brikker står bare i veien for hverandre. 16.- dxc4 17. Sxc4 Txc4 18. Lxc4 Et eksempel på fordelenes forvandlingsevne; hvit bytter bort mesteparten av sin store stillingsfordel med overvekt i materiall. Andre trekk enn 17.- Txc4 kommer overhodet ikke på tale; etter 17.- Lc7 18. Lh4! g5 19. hxg6 Sxg6 20. Lf6 er sort dypfryst, og etter 17.- Sf5 18. Lh4! Sxh4 19. Sd6+ er utgangen hevet over tvil. I fortsettelsen av partiet kan sort nå by på seigt forsvar. Hvit bør imidlertid til syvende og sist vinne, hvorfor vi unnlater å kommentere de par små unøyaktigheter begge parter gjør seg skyld i. 18.- Sf5 19. Df4 De7 20. Ld3 g5 21. Dg4 Sxg3

29. Sc3! Lxc3 30. Dxc3 Le2? Den siste feil i tapt stilling. Saken er biff. 31. Lc6 Dxa2 32. Lxd7 Lxd1 33. Txd1 De2 34. Ta1 Dxb5 35. Dd3 g4 36. De4 Td8 37. Lc6 Tc8 38. Txa6 Dg5 39. De4 h5 40. Ta8 Txa8 41. Lxa8 h4 42. De3 Dh5 43. Le4 Kg7 44. Df4 h3 45. gxh3 gxh3 46. Lf3 h2+ 47. Kh1 Dh3 48. Dg4+ Dxc4 49. Lxg4 Undertegnede husker godt barndommens klokkeretro på julenissen, en tro som åpenbart fremdeles holder stand hos min forøvrig utmerkede motstander. Da partiet ble spilt var det ennå 23 dager igjen til jul, så det skulle være unødvendig å tilføye at julenissen uteble. 49.- f5 50. exf6+ Kxf6 51. Kxh2 e5 52. Kg3 Kg5 53. Kf3 e4+ 54. Kxe4 Kxg4 55. f4 Kh5 56. Kf5 Kh6 57. Kf6 Kh7 58. Kf7 Kh8 59. f5 Kh7 60. f6 Kh8 61. Kf8 Kh7 62. f7 Kh8 63. Ke7 Kh7 68. f8d 1:0

(G. Johnsen)

6. runde

26.	Odd Gudmundsen	-	Sverre Heim	0-1
27.	Henrik Lockertsen	-	Frans Larsen	0-1
28.	Erling J Steinnes	-	Henry Johnsen	0-1
29.	Werner Lockertsen	-	Magne Bergvoll	1-0
30.	Leonhard Nilsen	-	Gunnar Johnsen	0-1

Stilling etter 6. runde:

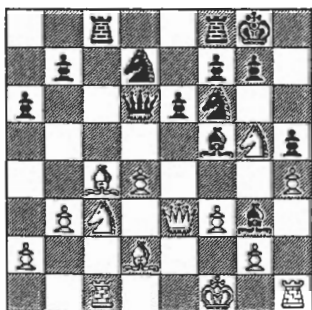
Sverre Heim 5.5; Gunnar Johnsen 4.5; Frans Larsen 4; Werner Lockertsen, Henry Johnsen, Leonhard Nilsen og Magne Bergvoll 3.5; Odd Gudmundsen 2; Erling J Steinnes og Henrik Lockertsen 0.

26. UREGELMESSIG

Hvit: Odd Gudmundsen

Sort: Sverre Heim

1. d4 Sf6 2. e3 Det kan naturligvis spilles, men det beste er det ganske sikker ikke. 2.- d5 3. Ld2(?) Det samme gjelder for dette trekk som for det forrige. Spørsmålsteget kan deles på begge. 3.- Lf5 4. h4? Et sånt trekk må nesten få et helt spørsmålsteget alene. Ikke skjønner jeg hva kvit ville med en slik åpningsbehandling. 4.- e6 5. c4 Sbd7 6. Sc3 c5 7. Le2 dxc4 8. Lxc4 a6 9. f3 Som kjent siden for syndefloden må man etter å ha sagt A også si B: Framstøt på kongefløyen og i sentrum. 9.- cxd4 Dermed spoles den siste planen. 10. exd4 Dc7 Framtvinger kvits neste trekk, og forhindrer derved Se2. 11. De2 h5 Dermed forhindres for alltid plan I. 12. Sh3 Ld6 13. Sg5 Kvit står overmåte dårlig. Rokade er livsfarlig. Kanskje hadde 13. Sf2 vært bedre. 13.- Lg3+ 14. Kf1 0-0 15. Tc1 Tac8 16. b3 Svært passivt. 16.- Dd6 17. De3 Truer f4.

17.- e5! Et godt og nødvendig trekk. 18. dxe5 Sxe5 19. Le2 At kvit må gjøre sånne trekk, viser hvor dårlig han står. 19.- Sg6 Dermed er vinsten klar. Svart har hele trumffargen. 20. Sce4 Lxe4 21.

Txc8 Txc8 22. Sxe4 Sxe4 23. fxe4 Lf4 24. Dd3 På 24. e5 hadde fulgt 24.- Dxd2. 24.- Dxd3 25. Lxd3 Lxd2 Resten har ingen sjakklig interesse og burde ikke vært spilt. 26. Ke2 Lb4 27. Tf1 Ld6 28. Lc4 Se5 29. Td1 Sxc4 30. bxc4 Le5 31. Td5 f6 32. c5 Tc7 33. Kf3 Kf7 34. g4 Ke6 35. gxh5 Td7 36. Txd7 Kxd7 37. Kg4 Ke6 38. a4 Ld4 39. h6 gxh6 40. Kh5 Le3 41. Kg6 Ke5 42. Kg7 Kxe4 43. Kxf6 Kd5 44. h5 Lxc5 0:1

(S. Heim)

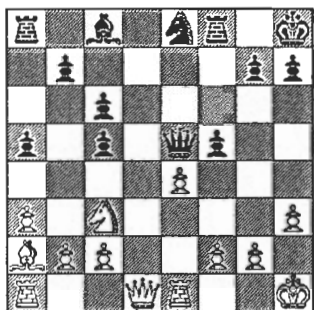
27. ITALIENSK

Hvit: Henrik Lockertsen

Sort: Frans Larsen

1. e4 Sf6 2. Sc3 Og altså ikke Alekhines forsvar, som oppstår etter 2. e5. 2.- e5 Enn Wienerparti? 3. Lc4 Men nei, hvit styrer partiet inn i velkjente, italienske baner. På 3. f4 oppstår hovedvarianten i Wienerparti. Et småpussig åpningsspill. 3.- Lc5 4. h3 Det velkjente preventivtrekk. Hvorfor ikke 4. Sf3 Sg4 5. 0-0? 4.- 0-0 5. Sf3 d6 6. d3 c6 7. 0-0 a5 Med den "klassiske" trusel 8.- b5 9. Lb3 a4. Trekket er like dumt som 4. h3. 8. a3 Kh8? Grunnet neste trekk! Det er så meget som er bedre, bl.a. 8.- Sbd7 med planen Te8, Sf8-e6. 9. Te1 Se8 Svart er altså "konsekvent" og fortsetter puslespillet. Kh8 og Se8 skulle tydeligvis forberede 10.- f5, men det kommer ikke så langt. 10. d4 Et av de bedre trekk i stillingen. Derimot synes 10. Sg5 å være et slag i luften, f.eks. 10.- Df6 11. Dh5 Dxf2+ 12. Kh2 Sf6 13. Sxf7+ Txf7 14. Dxf7 d5! (15. Lh6 Sg4+ eller 15. exd5 Dxe1). Punktet f2 må altså dekkes, hvoretter svart får tid til dekningstrekket g6. Bemerk overgangsfeltet g7 for Se8! 10.- exd4 11. Sxd4 Sd7 12. Le3 Se5 13. La2 Dh4 14. Sf3 Df6 15. Lxc5 dxc5 16. Sxe5 Dxe5 17. Kh1 Hvit

har spilt sundt og godt, og selv om teksttrekket er en smule unødvendig, er det ingen feil. I betraktning kom også 17. Te3. 17.- f5!? Han er tro mot tradisjonene, eller Gammel kjærlighet rustet ikke. 17.- f5 ser unektelig tveegget ut i betraktning av 8-radene. Det solide 17.- Sc7 kom også på tale.

18. exf5 Dxf5 19. Df3? Et komplett uforståelig trekk og må bero på en eller annen hallusinasjon, kanskje 19.- Dxf3 20. gxf3 Txf3? 21. Txe8+. Hvit har et godt trekk i 19. Dd8, og etter det tvungne 19.- Dg6/Dh5 er kampen fullstendig åpen. 19.- Dxf3 20. gxf3 Lxh3 21. Te3 Sd6 22. Tae1 Sf5 23. Td3 Noe bedre, men ikke godt nok var å holde begge tårnene på e-linjen, f.eks. 23. Te5 Sd4 24. Te7 Txf3, og nu bør hvit ikke velge motangrepet 25. Txb7 Txf2 26. Tee7 p.g.a. 26.- Sf3 med matt. 23.- Sd4 24. f4 Lg4 25. Te5 Txf4 26. Txc5? Lf3+ 27. Kg1 Eller 27. Kh2 Sf5, og hvit må gi blod. 27.- Th4 28. Txf3 Sxf3+ 29. Kg2 Eller oppgitt. Tartakower skrev en gang at "man vinner aldri noe parti ved å gi det opp". Men stundom vinner det seg på det! 29.- Tf8 30. Txa5 h5 31. Le6 Th2+ 32. Kg3 g5 33. Se4? h4+ 34. Kg4 Tf4+ 35. Kh5 Txe4 36. Ta8+ Kg7 37. Tg8+ Kf6 38. Tg6+ Hevnssjakkene. 38.- Ke7 39. Lg4 Tg4 40. Kxg4 Se5+ 41. Kxg5 Sxg6 0:1

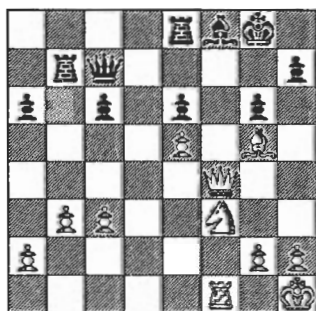
(F. Larsen)

28. SICILIANSK

Hvit: Erling J Steinnes

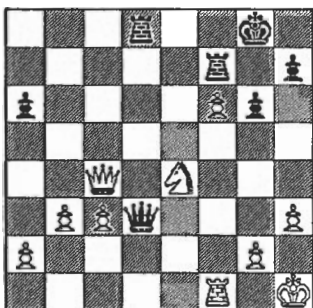
Sort: Henry Johnsen

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 e6 5. Le3 Sf6 6. Sd2 Hvits variantvalg er ikke så uvanlig i mesterpraksis, (jeg mener de virkelige mestre som Bronstein o.s.v.) hvor punktet d4 skal støttes med c3. Det vanlige 6. Sc3 Lb4 er ikke i enhver smak. 6.- Le7 7. Ld3 0-0 8. f4 d6 Men det er et minus ved oppstillingen at svart så lett kan komme til d5 (Sc3 peker mot d5). 8.- d5 (eller senere) var altså et godt alternativ. 9. 0-0 Ld7 10. c3 a6 11. S2f3 Sg4 12. Ld2 e5 13. Sxc6 Tvunget p.g.a. muligheten 13.- Db6+. 13.- bxc6 14. fxe5?! Taper kvalitet, hvorfor eksempelvis 14. De2 var bedre. Men rett skal være rett, hvit oppnår visse angrepssjanser i fortsettelsen. 14.- Db6+ 15. Kh1 Ikke 15. Sd4 dxe5. 15.- Sf2+ 16. Txf2 Dxf2 17. Dc2 g6 18. Tf1 Db6 19. exd6 Lxd6 20. e5 Le7 21. Lh6 Tfe8 22. Lc4 Le6 23. Lxe6 fxe6 24. Dc1 Lf8 25. Lg5 Med en smule angrep for kvalitet må selvsagt ikke den svartfelta løper byttes av. Iallfall ikke på f8! 25.- Dc7 26. Df4 Tab8 27. b3 Tb7? Tårnet står ikke godt på b7 p.g.a. springergafler på d6 og c5. Bedre blant annet 27.- Lg7.

28. Sd2 Ennu mere svartfarget angrepsspill. Springerens skal til e4 for å ha oppsyn med feltene d6 og f6. 28.- Lg7 29. Lf6! Tf8 30. Dg4 Dd7 31. Se4 Dc7 Det truet

32. Sc5 32. h3 Bondevinsten på e6 løper ikke sin vei. Dekkes bonden med 32.- Te8 har hvit kvalitetsvinsten 33. Sd6. 32.- Lxf6 33. exf6 Dd8 34. Dxe6+ Tbf7 Eller 34.- Kh8 35. Sd6! Td7 36. f7 h5 (36.- Txd6 37. De5+) 37. De5+ Kh7 38. Se8 og vinner. 35. Dxc6? Noe bedre synes 35. Sg5 å være, f.eks. 35.- Dd3 36. Tf3 eller 35.- Dd5 36. Dxd5 cxd5 37. Sxf7. Hvit har vinstsjanser i begge varianter. 35.- Dd3 36. Tf2 De3 37. Dc4 Td8 38. Tf1 Dd3

Og her hendte det sørgelige at hvit overskred betenkningstiden! Sørgelig fordi han slett ikke behøvde å tape, tvert imot! Etter 39. Dxd3 Txd3 40. Sg5 vinner hvit kvaliteten tilbake (40.- Tfd7 41. f7+ Kf8 42. Se6+) og har et sannsynlig vunnet sluttspill: 40.- Txc3 41. Sxf7 Kxf7 42. Kg1. En ulogisk avslutning! 0:1

(F. Larsen)

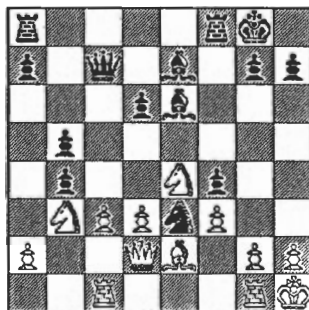
29. UREGELMESSIG

Hvit: Werner Lockertsen

Sort: Magne Bergvoll

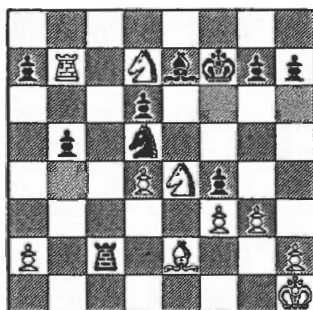
1. e4! Trekket er kjent fra sjakkliteraturen og m.a. spilt av Sverre Heim mot ego, hvor Heim vant! 1.- e5 Partiet følger nå normale baner til... 2. f3!? En kjenner ikke til at 2. f3 har vært spilt tidligere i denne stillingen. Capablanca skal ha spilt det, men da i første trekk. Derimot er det kjent som Damianos for-svar når svart spiller det, f.eks. 1. e4 e5 2.

Sf3 f6 3. Sxe5 De7 4. Sf3 d5 5. d3 dxe4 6. dxe4 Dxe4+ 7. Le2. 2.- Lc5 3. Se2 f5 4. Sbc3 Sf6 En annen mulighet var 4.- f4 med truselen Dh4+. 5. d3 c6! Truer b5 og Db6 med mattrusel. Derfor... 6. Sa4 Da5+ 7. c3 Le7 Hvits første triumf etter en åpningsfase med få lyspunkter. 8. b4 Dc7 9. Le3 b5 10. Sc5 d6 Hvorfor slik hast med å fordrive springeren? 10.- 0-0 og hurtig åpning av sentrum ville gi svart bedre muligheter til å profitere på kvits trange kongestilling. 11. Sb3 Og her står springeren godt. 11.- 0-0 12. exf5 Lxf5 13. Sg3 Le6 14. Le2 Sd5 15. Ld2 Sd7 16. 0-0 Sf4 17. Lxf4 Ellers følger g5 med muligheten gxf4 og gode angrepsmuligheter for sort. 17.- exf4 Et alternativ var 17.- Txf4 og tårndobling i f-linjen. Hvit måtte vel da forsøke å skaffe seg luft med d4. 18. Se4 18. Sd4 var kanskje bedre. 18.- c5 Ellers følger Sd4. 19. Kh1 For ikke å gi sort mulighet for ved leilighet å vinne tempo med Db6+. 19.- Sf6 20. Tc1 En vanskelig beslutning. Vile hvits Se4 oppveie sorts springerplasing på e3? Alternativet var 20. Sxf6+ Lxf6. 20.- Sd5 21. Dd2 Se3 22. Tg1 cxb4? Neppe det sterkeste. 22.- Tac8 ville vel vært bedre med henblikk på det som senere skjer.

23. Sd4! bxc3? 24. Sxe6 Dd7 Andre muligheter: 24.- cxd2? 25. Txc7, eller 24.- Dc8!? 25. Sxf8 cxd2 26. Txc8 Txc8 27. Se6 Tc1 og hvit har vel ikke noe bedre enn 28. Sf2, men det er kanskje godt nok. 25.

Sxf8 cxd2 26. Sxd7 dxc1D 27. Txc1 Td8 28. Tc7 Sd5 29. Tb7! Eller 29. Txa7? Tc8, og hvit må tape sin nyvunne offiser. Nå går ikke 29.- Tc8 for 30. Tb8! 29.- Kf7! 30. d4 Tc8 31. g3 Tc2

△

32. Ld3! 32. Lxb5? Se3! og sort tiltvinger seg rennis med truselen Tc1. 32.- Txa2 33. Txb5 Se3 34. Tb1 Nå har sort ingen reelle trusler mer, og hvit leder med en offiser. 34.- d5 35. Se5+ Ke6 36. Sc3 Ta3 37. Se2 fxc3 38. hxc3 h6 39. Sf4+ Kf6 40. Te1! Txd3 Hva ellers? F.eks. 40.- Sf5 41. Sd7+ og 40.- Sc4 41. Sxd5+. 41. Sxd3 Og sort ga opp etter å ha håpet i ytterligere 12 trekk. 1:0 Til slutt en betroelse: Hvits 2. f3!? skyldes at hvit ved et uhell kom til å berøre bonden. Han valgte da f3 istedet for f4. Men når enden er god o.s.v.

(W. Lockertsen)

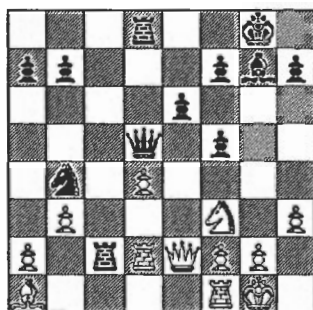
30. SLAVISK

Hvit: Leonhard Nilsen

Sort: Gunnar Johnsen

1. d4 d5 2. c4 c6 3. Sc3 Sf6 4. e3 g6 Et godt alternativ til det vanlige 4.- e6. 5. Sf3 Lg7 6. Ld3 0-0 7. 0-0 Le6 Andre gode trekk er 7.- Lg4, 7.- Lf5 eller straks 7.- c5. 8. b3 Betenkelig med tanke på sorts Lg7 og øker kraften i sorts motangrep i sentrum. Noe bedre var 8. cxd5 eller 8.

De2. 8. c5 er svakt p.g.a. 8.- Lg4 fulgt av e5. 8.- c5 Sort griper allerede initiativet. 9. Sg5 Lf5! 10. Lxf5 gxf5 Hvits avbyttingsmanøver har bare styrket sorts sentrum. 11. Sf3 Fram og tilbake er - dobbelt så langt! 11.- Sc6 12. Sxd5 Sxd5 13. cxd5 Dxd5 Hvits d-bonde blir nå en varig svakhet. 14. Lb2 Tfd8 15. De2 cxd4 16. exd4 e6 17. Tad1 En eller annen har sagt at når man trekker et tårn til sentrum, så trekker man alltid det gale. Så ihvertfall her, hvor hvit absolutt bør holde et øye med c-linjen. 17.- Tac8 18. h3 Noe bedre var muligens 18. Se5. 18.- Sb4 19. La1 Tc2 20. Td2

▽

20.- De4! Verdien av sorts dobbeltbonde kommer klart til syne: slåes dronningen, taper hvit bonde. 21. Tfe1 Dxe2 Sort er ikke tilhenger av dem som mener man ikke kan spille sjakk uten dronning. Hvits svakheter kommer enda klarere til syne i det kommende sluttspill. 22. Texe2 Tc1+ 23. Te1 Tdc8 24. Lb2 Txe1+ 25. Sxe1 Sxa2 Fruktene høstes. 26. Sd3 Lf8 27. Kf1 Sb4 28. Ke2 Sd5 29. f4 Ld6 30. g3 b5 31. Sc5 Lxc5 32. Tc2 Sb4 33. Tc1? Taper enda en bonde, men etter 33. Txc5 Txc5 34. dxc5 Sc6 vinner sort sluttspillet. 33.- Sa6 34. b4 Sxb4 35. dxc5 Sc6 36. Ke3 Kf8 37. Lf6 Se7 38. Le5 Sd5+ 39. Kd4 Ke7 40. Ta1 Ta8 41. c6? f6 42. Lb8 Txb8 43. Txa7+ Kd6 0:1

(G. Johnsen)

7. runde

31.	Sverre Heim	-	Leonhard Nilsen	1-0
32.	Frans Larsen	-	Erling J Steinnes	1-0
33.	Gunnar Johnsen	-	Henrik Lockertsen	1-0
34.	Magne Bergvoll	-	Odd Gudmundsen	1-0
35.	Henry Johnsen	-	Werner Lockertsen	0-1

Stilling etter 7. runde:

Sverre Heim 6.5; Gunnar Johnsen 5.5; Frans Larsen 5; Werner Lockertsen og Magne Bergvoll 4.5; Leonhard Nilsen og Henry Johnsen 3.5; Odd Gudmundsen 2; Erling J Steinnes og Henrik Lockertsen 0.

31. SICILIANSK

Hvit: Sverre Heim

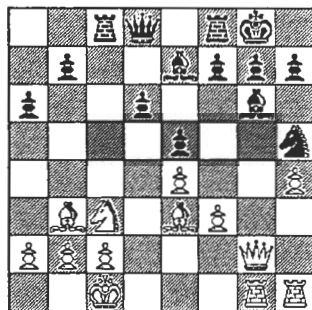
Sort: Leonhard Nilsen

Om partiet er det i grunnen svært lite å si. Leonhard Nilsens åpningsbehandling var kanskje ikke den beste, c4 burde ikke vært tillatt. Riktignok har, etter den nåværende oppfatning, trekket c4 i Siciliansk vært betraktelig overvurdert. I mange varianter får svart da godt spill. Men å tillate trekket på den måten som Nilsen gjorde det, er litt tvilsomt. Partiet er altså langt fra noe å rope hurra for.

1. e4 c5 2. Sf3 Sc6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6 5. c4 d6 6. Le3 Sf6 7. Sc3 e6 8. Le2 Dc7 9. 0-0 Le7 10. f4 0-0 11. Kh1 Sxd4 12. Lxd4 Ld7 13. Tc1 Lc6 14. Lf3 Da5 15. De1 Sd7 16. Sd5 Lxd5? Hvor mange spørsmålstegn fortjener ikke et slikt trekk? 17. Dxa5 1:0

(S. Heim)

Sc6 var utviklet. 10.- Sxd4 Svart tar i mot. Det er da også det sterkeste. 11. Lxd4 e5 12. Le3 Lxg4 13. f3 Lh5 Det er forståelig at svart ønsker å "blokkere" den åpne g-linjen med Lg6, men under partiet forekom 13.- Le6 å være mer ubekvemt for meg. Hvit gjør best i å spille 14. 0-0-0 og så får spillestyrken avgjøre resten. 14. 0-0-0 Lg6 15. Dg2 Tc8 16. h4 Hvit er beredt til å ofre h-bonden også. Det neste trekk til svart er logisk. Før eller senere må en offiser blokkere feltet h5. 16.- Sh5 17. Dg1

32. SICILIANSK

Hvit: Frans Larsen

Sort: Erling J Steinnes

1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 a6 5. Sc3 Sc6 6. Lc4 e6 7. Lb3 Sf6 8. Le3 Le7 9. De2 Man nikker gjenkjennende. Samme variant (eller nesten!) anvendte Gunnar Johnsen i 3. runde mot samme Steinnes. 9.- 0-0 10. g4!? Systemtrekket! Men her er det mer tveegget, idet fremstøtet innebærer et bondeoffer. Gunnar Johnsen spilte g4 allerede i 8. trekk, før

17.- Kh8 Bønder som den på h4 tar man simpelthen ikke. En kort analyse skulle være bevis nok: 17.- Lxh4? 18. Dg4 (Mer uklart er 18. Txh4 Dxh4 19. Lg5 Sf4!) og løperen kan ikke gå p.g.a. 19. Txh5. 18. Se2 Et viktig trekk. Springeren skal til g3 for å vriste det viktige feltet h5 ut av hendene på svart. Bh4 er nu som før forgiftet. 18.- f5 Svart vil

være med å kjempe om initiativet. En prisverdig ide, men jeg kan ikke fri meg for tanken at teksttrekket gir Lb3 alt for stort spillerom. Mer solidt var 18.- Lf6 19. Dg4 (eller 19. Sg3 Sxg3 20. Dxc3 Lh5, og hvit kommer ikke riktig videre) Dc7 20. Sg3 Sxg3 21. Txg3 h5. Det skal spilles! 19. Sg3 Likevel! Det er forøvrig ikke tale om noe offisersoffer. 19.- Sxg3 20. Dxc3 f4(?) Selvfølgelig måtte svart spille 20.- Lf6, her eller senere. 21. Dg4 fxe3? Som sagt, 21.- Lf6 22. h5 Lf7 23. h6 g6, og hvit bør slett ikke vinne. 22. h5 Tf6(?) Nu gikk ikke 22.- Lf6 lenger: 23. hxc6 h6 24. Txh6+ gxh6 25. g7+ og heller ikke 22.- Lxh5 23. Dxc7#, men svart hadde en svak mulighet i 22.- Lg5, f.eks. 23. hxc6 h6 24. Dxc5 Dxc5 25. Txg5 Txf3 26. Tf5 og hvit vinner (26.- Tf4 27. Kd1 eller 26.- Tf8 27. Lf7). 23. hxc6 Txg6 I tapte stillinger skjer så mye rart, og det er ingen grunn til å forsyne svake trekk med spørsmålsteget når kun svake trekk er for hånden. Likevel er det en smule bitert å måtte ta et tårn når muligheten for å ofre et tårn lå i luften, med andre ord: 23.- h6 24. Txh6+ gxh6 25. g7 Kh7 26. g8L+ og matt i to trekk. 24. Dxc6 1:0

(F. Larsen)

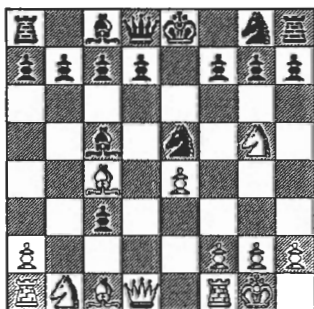
33. ITALIENSK (EVANS GAMBIT)

Hvit: Gunnar Johnsen

Sort: Henrik Lockertsen

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lc4 Lc5 For de som av en eller annen grunn ikke vil sette seg inn i de utallige, kompliserte varianter som nå kan oppstå, er det lite påaktede, men aldeles utmerkede trekk 3.- d6 et godt alternativ, f.eks. 4. d4 Lg4. 4. b4 Dette geniale trekk ble oppfunnet av en engelsk sjøkaptein ved navn Evans for et par hundre år siden. Stakkars den av mennesket som ble gjenstand for dette eksperiment. For Lockertsen var trekket en nyhet, og han dømte varianten omgående for "lappisk", noe man muligens kan forstå siden han ikke hadde hyre hos vår venn kaptein Evans. 4.-

Lxb4 Sort kan fremdeles unngå de store komplikasjonene med 4.- Lb6, hvorefter 5. b5 Sa5 6. Sxe5? Dg5 er fordelaktig for sort. 5. c3 Lc5 6. d4 exd4 7. 0-0 Meget godt er også 7. cxd4 Lb4+ 8. Kf1! 7.- dxc3 8. Sg5 Se5(?) Her kan man utmerket godt konsultere Tarrasch og si at sort i stedet for å trekk en allerede utviklet offiser, burde utvikle en ny, altså 8.- Sh6 9. Lxf7+ Sxf7 10. Sxf7 Kxf7 11. Dh5+ g6 12. Dxc5, hvorefter sort ville ha litt bedre forsvarsmuligheter enn i partivarianten.

9. Lxf7+ Sxf7 10. Sxf7 Kxf7 11. Dh5+ g6 12. Dxc5 d6 13. Dxc3 Se7 Bedre var 13.- Sf6, skjønt hvits stilling er fryktinngyende etter 14. Lb2 Tf8 15. Sd2 fulgt av f4. 14. Lg5 Sd5? Den siste "bukke". 15. exd5 Dxc5 16. Dxc8 1:0

(G. Johnsen)

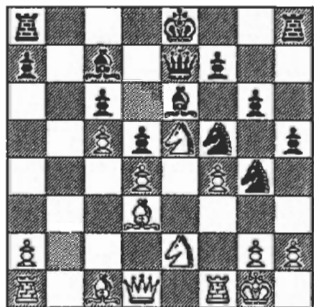
34. FRANSK

Hvit: Magne Bergvoll

Sort: Odd Gudmundsen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. exd5 Bergvoll har sine fikse åpningsideer, og her er en av dem. Han koketterer gjerne med manglende teoriviten, men litt psykologi er også med i spillet. Motstanderne skal gjerne tru at hvit spiller på remis! 3.- exd5 4. Ld3 Ld6 5. Se2 Det er riktig at springeren utvikles bedre til e2 enn f3; på det siste har svart den gode mulighet

5.- Lg4 6. 0-0 Sc6 7. c3 Sge7 etterfulgt av Dd7 og 0-0-0. Den sier også noe vesentlig om svarts spillemåte i "Avbyttevarianten": man skal unngå symmetrien. 5.- Se7 6. 0-0 Le6 Eller kanskje 6.- Lf5. 7. f4 g6 8. b3 Sd7 9. c4 c6 10. Sd2 Sf6 11. Sf3 Sf5 12. Se5 De7 13. c5 Lc7 14. b4 h5 15. b5 Sg4(!) Etter en litt kjedelig åpningsfase livner spillet til. 16. bxc6 bxc6

17. Sxc6!? Sikrere var 17. De1/Da4, men Bergvoll er som Lasker, får han en bonde, så tar han den! 17.- Dh4 18. h3 Sge3 19. Lxe3 Sxe3 20. De1! På 20. Da4 kan svart trygt slå på f1. 20.- Sxg2! Enkelt og sterkt. På 21. Kxg2 følger 21.- Dxh3+ 22. Kg1 Dxd3. 21. Dxh4 Sxh4 22. Kh2 g5 23. Se5 Lxe5? Meget bedre var 23.- f6, f.eks. 24. Sf3 Sxf3+ 25. Txf3 g4 eller 24. Sg6 Sxg6 25. Lxg6+ Ke7, og svart står godt. 24. dxe5 Tg8? Og her måtte 24.- gxf4 spilles. Etter 25. f5 har svart ingen reelle sjanser lenger. 25. f5 Ld7 26. Sd4 g4 27. Kg3! gxh3+ 28. Kxh3 Eller 28. Kxh4 Tg4+, og svart kan sprelle en smule. 28.- Sg2 29. c6 Lc8 30. Sb5 Tb8 31. Sc7+ Kf8 32. Sxd5 h4 33. Tf3 Tb2 34. Tb1 Txa2 35. Tb8 Kg7 Hvorfor pine seg selv? De få svindelmuligheter svart har og har hatt, ser selvsagt en spiller av hvits format. Vi opplever nu, som ekstrainummer, en ren orgie. 36. Se7 Td8 37. Lb1 Sf4+ 38. Txf4+ Ta3+ 39. Kxh4 Th8+ 40. Kg5 f6+ 41. exf6+ Kf7 42. Txc8 Tg3+ 43. Tg4 Txg4+ 44. Kxg4 1:0

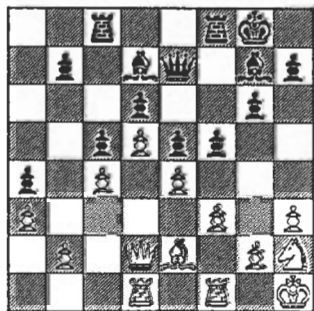
(F. Larsen)

35. KONGEINDISK

Hvit: Henry Johnsen

Sort: Werner Lockertsen

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 Her kan også spilles 2.- b6 som er bedre her enn om hvit spiller et mer aktivt 2. trekk. 3. c4 Lg7 4. Sc3 d6 5. e4 0-0 6. Le2 Sbd7 7. 0-0 e5 8. d5 Den vanligste metoden, men praksis viser at hvits terrengovervekt har liten betydning. Sort kan ofte åpne linjene først på kongefløyen. Hvit vil streve etter å angripe på dronningfløyen, men forberedelsene tar lang tid. Johnsen går imidlertid sine egne veier, som fortsettelsen vil vise. 8.- Sc5 9. Dc2 a5 Forhindrer b4. 10. Le3 Flohr anbefaler 10. Se1 og 10. Sd2 har også vært spilt. 10.- Sg4 11. Lxc5 Nærmest av tvang. Sort tar dobbeltbonden for å få gjort den "sorte" løper uskadelig. Hvits svakhet på de sorte feltene blir merkbar i partiet. 11.- dxc5 12. h3 Sh6 13. Dd2? Et bortkastet trekk. 13.- De7? 13.- f6 er bedre. 14. Tad1 f6 15. Dc2 Alternativet 15. d6 cxd6 16. Dxd6 Dxd6 17. Txd6 Sf7 gir sort bra spill. 15.- Sf7 16. a3 Sd6! Og sort har stoppet d-bonden. 17. Sh2 f5 Det gjelder å være først. 18. f3 Eller 18. f4? exf4 19. Txf4 Lxc3 fulgt av Sxe4 med bondevinst. 18.- Ld7 19. Sb5 Tac8 20. Sxd6 Uskadeliggjør den strategisk velplasserte springer, men retter ut sorts bondeplassering. Det er tydelig at hvit mangler de helt gode trekk. 20.- cxd6 21. Dd2 a4 Hindrer 22. b4 22. Kh1

22.- Dh4! 23. Ld3 Hvit forsøker ikke å

gå på bonderov med f.eks. 23. Da5. 23.- Lh6 24. De1 Ellers følger Lf4 og Dg3. 24.- Dxe1 Sort forsøker å beholde initiativet. 25. Tdx1 Tb8 26. g4 b5! 27. cxb5 Lxb5 28. Lxb5 Txb5 29. Te2 fxe4 30. Txe4 Eller 30. fxe4 Txf1+ 31. Sxf1 Lc1. Med teksttrekket trues Ba4. 30.- Txb2 31. g5! Hvits springer må gis et fluktfelt etter sorts truende Lf4. 31.- Lxg5 32. Txa4 Lf4 33. Sg4 h5 34. Sf2 Tfb8 35. Ta6 Td2? Bedre ville nok vært 35.- g5! 36. Txd6 e4! 37. Txb6+ 37. Tf6! ville vært bedre fordi sort da må

flytte løperen som ikke er forsvart, men Henry Johnsen er i tidsnød. 37.- Kf7 38. Tf6+? En feilkombinasjon, men spillet var tapt i alle fall. 38.- Kxf6 39. Sxe4+ Kf5 40. Sxd2 Lxd2 41. Td1 Lc3 42. d6 Ld4 43. d7 Td8 44. Kg2 Txd7 0:1 Partiet er preget av at ingen av spillerne har noe særlig å vinne eller tape. De 4 første og de 4 siste plassene i klassen er allerede avgjort. Utsikten til en "hederlig" 5. plass inspirerer ikke til noen kjempeinnsats.

(W. Lockertsen)

8. runde

36.	Gunnar Johnsen	-	Sverre Heim	1-0
37.	Werner Lockertsen	-	Frans Larsen	0-1
38.	Henrik Lockertsen	-	Erling J Steinnes	0-1
39.	Leonhard Nilsen	-	Magne Bergvoll	0-1
40.	Odd Gudmundsen	-	Henry Johnsen	0-1

Stilling etter 8. runde:

Gunnar Johnsen og Sverre Heim 6.5; Frans Larsen 6; Magne Bergvoll 5.5; Werner Lockertsen og Henry Johnsen 4.5; Leonhard Nilsen 3.5; Odd Gudmundsen 2; Erling J Steinnes 1; Henrik Lockertsen 0.

36. SICILIANSK

Hvit: Gunnar Johnsen

Sort: Sverre Heim

"The deepest principle in human nature is the craving to be appreciated" (William James). (Gunnar Johnsen)

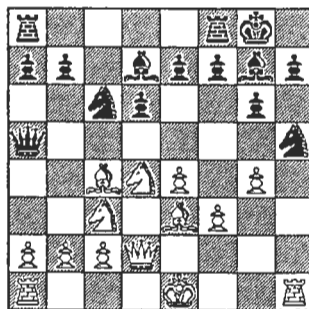
Foran partiet hadde Gunnar Johnsen avgitt 1.5 poeng, mens jeg hadde avgitt 0.5. Dermed var det klart at kvit måtte spille hardt på vinst. Hvorfor derimot svart følger den samme linje, er vel for utenforstående temmelig uforståelig. I bunn og grunn var det helt enkelt. Jeg ville heller prøve å spille et godt parti, og dermed gi Gunnar sjansen til det samme, enn bare å spille på remis. (Sverre Heim)

— Det skulle vel være unødvendig å tilføye at spillerne har kommentert partiet uavhengig av hverandre. (Red. anm.)

1. e4 c5 2. Sf3 d6 Om ikke en overraskelse, så i hvertfall uventet, vil jeg tro. Vanligvis spiller jeg 2.- e6 i denne posisjonen. (SH) 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 Forklaringen på svarts andre trekk. (SH) 6. Le3 Lg7 Kvits 6. trekk innebærer ei lita felle. Om 6.- Sg4, så 7. Lb5+! og vinner. (SH) 7. f3 For de mer saktmodige er 7. Le2 fulgt av kort rokade et utmerket alternativ. (GJ) 7.- 0-0 8. Dd2 Sc6 9. Lc4 En flusmekker med tredobbelte virkning: 1. Forhindrer motstøtet d6-d5. 2. Angriper sorts kongefløy. 3. Forsvarer kvits kongefløy ved den fremtidige lange rokade. (GJ) 9.- Ld7 Sort følger en interessant og meget aggressiv plan som er kommet på mote i de senere år (Da5, Ld7, Tf8, Se5 o.s.v.). Kortschnoi og undertegnede er imidlertid av den oppfatning at faktorenes orden ikke er helt likegyldig, m.a.o. at 9.- Da5 bør

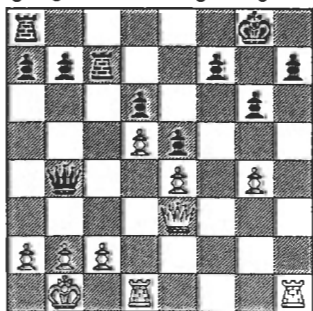
spilles først, og ikke 9.– Ld7 som det ble gjort tidligere. Etter 9.– Da5 kan nemlig ikke 10. h4 spilles straks p.g.a. 10.– Sxd4! 11. Lxd4 Db4 12. Lb3 Sxe4, og sort vinner en bonde uten risiko. Hvit må da spille 10. Lb3 først og så 11. h4. Den tilsynelatende uskyldige trekkomkastningen med 9.– Ld7 gir altså hvit et verdifullt tempo i angrepet. (GJ) 10. h4! "Action is the essential basis on which the game of chess is founded" (Vukovic). Her spilles minst like ofte 10. 0–0–0 Da5 11. Kb1 Tfc8 12. Lb3 Se5 13. h4 Sc4 14. Lxc4 Txc4, hvor hvit gjør et forsøk på å "konsolidere" sin egen stilling før han angriper sorts kongefløy. Jeg tror imidlertid at sorts sjanser er betraktelig større her enn i tekstvarianten, og praksis har ikke motbevist dette. (GJ) — Det vanligste er Lb3 og 0–0–0 før oppmarsjen med bøndene. Imidlertid har det vist seg i mange partier at svart får godt angrep. (SH) 10.– Da5 Det hører også med til systemet. (SH) 11. h5! "Man muß ein Stück Unsicherheit ertragen können!" (Freud). Altfor mange sjakkspillere fører en avventende manøvreringspolitikk. De opererer i samme ånd som den berømte lov fra Kansas, USA, der sier: "Når to jernbaner krysser hverandre, skal hvert tog vente inntil det andre har passert". Min oppfatning av sjakk er litt annerledes; jeg liker ikke å vente på mulighetene, men foretrekker å skape dem. Mange vil kanskje spørre: hvordan kan hvit-spilleren vite at den fremtidige nytte av h-linjen er verd en bonde? Selvsagt vet jeg det ikke, man kan aldri vite hva som vil skje i et sjakkparti om femten – tyve trekk. Men jeg tror og mener, etter en helhetsvurdering av stillingen, at h-linjen vil vise seg å være "gull" verd. Når dette er sagt, må i rettferdighetens navn innskytes at hvit her er litt for ivrig. Sort kunne nemlig nå utlignet spillet med 11.– Sxd4 12. Lxd4 Db4 13. Lxf6 Lxf6 14. Lb3 Lxc3 (ellers følger 15. Sd5) 15. bxc3 Dc5 16. hxc6 hxc6 17. Dd4 Dxd4 18. cxd4. Det beste var 11. Lb3 Tfc8 12. h5! o.s.v. (GJ) — Gunnar ville ikke

være den forsvarende part. (SH) 11.– Sxh5 12. g4

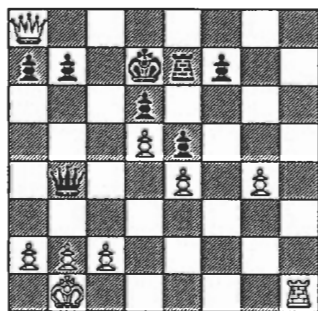
12.– Sxd4 Relativt best. På 12.– Sf6 følger 13. Sxc6! bxc6 14. Lh6, og angrepet ruller videre. (GJ) — Dette trekket er i forbindelse med svarts neste en original, men dessverre ikke god manøver. Selvfølgelig vet jeg at man ikke bør bytte av en fianchettoløper fra kongestillinga, særlig ikke når den som her så og si danner grunnlaget for det svarte angrepet. Men akkurat den kvelden hadde jeg som sagt lyst til å gjøre noe originalt. En annen dag hadde ganske sikkert 12.– Sf6 blitt spilt, som nok er den riktige manøveren. (SH) 13. Lxd4 Lxd4 Sort løser enveisbillett til de evige jaktmarker. Tartakower sier riktignok at det ikke finnes noen feiltrekk i sjakk, bare uforutsette hendelser, men når man stikker hodet i løvens gap for å se om den har tenner, bør man kunne forutse at kjevene før eller siden vil smelle igjen. Sorts konge blir praktisk talt etterlatt i det "tomme" innet. Et eksempel på en lignende "vakuumbehandling" er følgende miniatyrparti fra årets Spartakiade i Sovjet: Schagalowitsch – Gufeld 1. e4 c5 2. Sf3 d6 3. d4 cxd4 4. Sxd4 Sf6 5. Sc3 g6 6. Le3 Lg7 7. f3 0–0 8. Dd2 Sc6 9. Lc4 Da5 10. h4 Ld7 11. Lb3 Tfc8 12. h5! Sxh5 13. g4 Sxd4 14. Lxd4 Lxd4 15. Dxd4 Sf4 16. Lxf7+! Kxf7 17. Txh7+ Ke6 18. Dg7 Te8 19. Df7+ Ke5 20. 0–0–0 Tac8 21. Sd5 Txc2+ 22. Kb1 Sd3 23. Dg7+ 1:0. (GJ) 14. Dxd4 Sf6 15. 0–0–0 Le6! Sort må for enhver pris stoppe Sd5. (GJ) — Svart fortsetter å forenkle.

Det er nok det eneste riktige i stillinga, en bonde er jo en god sluttspillovervekt. Bare så synd at det er et midtspill først. Det kan ihvertfall en svartspiller si i denne situasjon. (SH) 16. Ld5 Sperer veien til kongefløyen for sorts dronning. (GJ) — Et godt trekk. Komplikasjonene etter 16. Sd5 er ikke til kvits fordel. (SH) 16.– Lxd5 En anelse bedre var muligens 16.– Tfc8, hvoretter 17. Lxb7 selvsagt ikke er godt p.g.a. 17.– Tc4 og 18.– Tb8. Hvit spiller imidlertid 17. Kb1 og vil etter en manøver mot høyrefløyen med Se2-f4 eller g3 utvilsomt være "på parti med fremtiden". (GJ) 17. exd5 Etter 17. Sxd5 følger 17.– Sxd5 18. exd5 Dxa2 19. Txb7? Dxa1+ 20. Kd2 Dxd1+ 21. Kxd1 Kxh7 med meget godt spill for svart. (SH) 17.– Tfc8 Med Txc3 som en latent trusel. (SH) 18. Kb1 Db6 Truselen Se4 er nå akutt, men sort forsøker i det lengste å forhindre det uunngåelige. (GJ) — Kanskje hadde det minste ondet vært 18.– Txc3, men svart ville i alle fall fått et vanskelig sluttspill. (SH) 19. Dd2 Db4 20. De3 Tc7 Her burde svart ha spilt 20.– Txc3. Etter 21. Dxe7 ville 21.– Txf3 gitt svart meget gode motsjanser. Etter 21. Dxc3 Dxc3 22. bxc3 mener jeg svart skulle ha meget gode sjanser til å holde partiet. (SH) 21. Se4 Tiltalte bes reise seg... (GJ) 21.– Sxe4 22. fxe4 e5 Forsvareren kaster ut sitt siste trumfkort, men aktor er ubønnhørlig og feier enhver tvil til side. Rettferdigheten må skje fyldest! (GJ) — Om 23. Dh6, så 23.– f6, og kvit får store vansker med å trenge igjennom. 23. g5 og 23. Tdf1 var òg muligheter. (SH)

△

23. Txb7!! Hvit setter kronen på verket med en kombinasjon av så ukunstlet skjønnhet at den kunne vært gjort på Skapelsens annen dag. (GJ) 23.– Dc5? Sort vil gjøre som baron von Münchhausen da han falt i myren. Han ventet til livet hang i en tråd, hvorpå han klatret opp etter den. For de varianthungerrige skeptikere bringes følgende klare bevis: I. 23.– Kxh7 24. Th1+ Kg7 (24.– Kg8 25. Dh6) 25. Dh6+ Kf6 26. Dh4+ g5 (26.– Kg7 27. g5! Kf8 28. Dh8+ Ke7 29. Df6+ Kd7 30. Dxf7+ Kd8 31. Th8#) 27. Tf1+ Ke7 28. Dvg5+ Kf8 29. Dh6+ Ke7 30. Df6+ Ke8 (30.– Kf8 31. Th1) 31. Th1! Te7 32. Dh8+ Kd7 33. Dxa8,

▽

og hvit har bonde over med god stilling, altså relle vinstmuligheter (33.– Db6 34. Dg8 med stor fordel). II. 23. Txc2 24. Kxc2 Da4+ 25. Kd2! Kxh7 26. Th1+ Kg7 (26.– Kg8 27. Dh6 Dd4+ 28. Kc1 Tc8+ 29. Kb1 Dxe4+ 30. Ka1 og vinner) 27. Dh6+ Kf6 28. Dh4+ g5 (28.– Kg7 29. Dh7+ Kf6 30. Tf1+) 29. Tf1+ Ke7 30. Dvg5+ Kf8 31. Dh6+ Ke7 (31.– Kg8 32. Th1) 32. Df6+ og vinner. (GJ) — Hadde en ikke visst bedre, skulle en tro tårnofferet var gjort for å gjøre livet surt for en stakkars kommentator. Imidlertid vet man bedre. Så var det analysene: Svart slår på h7, altså 23.– Kxh7 24. Th1+ Kg7 25. Dh6+ Kf6. Alt er tvunget. Først nå begynner vanskelighetene. 26. Dh4+ g5! (hvis 26.– Kg7, så 27. g5, og kvit setter matt). Så er vi igjen ved en skilleveg. Skal kvit trekke tårnet til f-linja? 27. Tf1+ Ke7 28.

Dxg5+ Kf8 29. Th1 Ke8 30. Th8+ Kd7 31. Txa8 De1+ 21. Dc1 Dxe4, og svart skulle ikke trenge å rekke fram handa. Kan kvit fortsette sterkere? I det 29. trekk kan han i stedet for 29. Th1 også spille 29. Dh6+. Om da 29.- Ke7, kan fortsettelsen bli 30. Df6+ Ke8! 31. Dh8+ Ke7 32. Dxa8, men da får svart etter min mening vinststilling etter 32.- Dxe4. Posisjonen med Da8 kan også oppnås med et kvitt tårn på h1, f.eks. 29. Dh6+ Ke7 30. Df6+ Ke8 31. Th1 Te7 32. Dh8+ Kd7 33. Dxa8 (se diagram forrige spalte, red.). Svarts stilling er da vanskeligere, men jeg tror ikke den er tapt. Muligheten Gunnar var mest redd for under partiet var 23.- Txc2. Imidlertid vinner kvit da ganske enkelt med 24. Kxc2 o.s.v. Det kan meget vel være at disse korte analysene jeg har lagt fram, er gale, og at offeret altså likevel var korrekt. Etter min mening har det liten interesse. Offeret var godt i og med at det vant. Ferdig med det! (SH) 24. Th8+! Slik ter seg i sjakkspillet åndens seier over materien. (GJ) — Da jeg spilte 23.- Dc5?, mente jeg at kvit etter 23.- Kxh7 ville vinne. Jeg overså helt at kvit etter teksttrekket kun får det mye lettere. Ubehagelig sjakkblindhet. (SH) 24.- Kxh8 25. Dh6+ Den hvite dronning stjeler seg inn i det sorte gemakk, hvor kongen blir gjenstand for en dødelig omfavelse. (GJ) — Dermed kommer ikke kongen ut. (SH) 25.- Kg8 26. Th1 Dxc2+ 27. Ka1 Dc1+ 28. Txc1 1:0 Kommentatoren våger vel knappast avslutte med det gamle ordtaket: "På egget kjenner man hønen", det har jo egentlig ingen ting med sjakk å gjøre. (GJ)

(G. Johnsen og S. Heim)

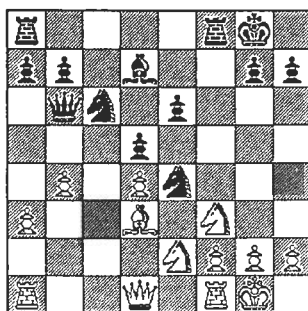
37. FRANSK

Hvit: Werner Lockertsen

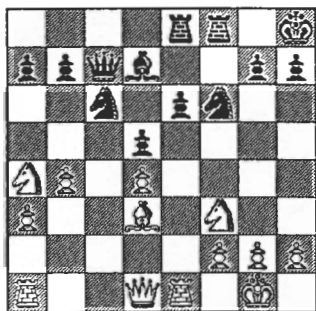
Sort: Frans Larsen

1. e4 e6 2. d4 d5 3. Sd2 Sf6 4. e5 Sfd7 5. Ld3 c5 6. c3 Sc6 7. Se2 cxd4 8. cxd4 Db6 9. Sf3 f6 10. exf6 Sxf6 11. 0-0 Ld6 Som man vil ha sett, spilles det Fransk i Tromsø.

Følgelig skulle det være unødvendig på dette sene stadium av turneringen å gi noen generelle åpningsteoretiske betraktninger; derimot et par personlige: Fransk er min yndlingsåpning mot 1. e4, og det er kun "Tarrasch-varianten" 3. Sd2 som volder noenlunde hodebry. Den mest anvendte reaksjon 3.- c5 synes jeg ikke særlig om. Hvit har hele tiden et bekvemt og åpent spill, hvor det meste svart kan håpe på er en møysommelig utligning. Sant nok min egen høyst subjektive dom, men praksis viser neonlunde samme tendens. Kanskje er det "bizarre" 3.- Sc6 noe å satse på i fremtiden. Hittil er iallfall for det meste 3.- Sf6 blitt valgt, uten tilfredsstillende resultat åpningsmessig sett. Det gjelder både for "Leningrad-varianten" (8.- Sb6) og variantene med 7.- f6 eller 8.- f6. Svart har vanskelig for å få skikkelig samspill for sine offiserer. Dronningtrekket til b6 i forbindelse med 9.- f6 er et nytt ledd i min "søken etter sannhet" og blir neppe anvendt flere ganger. Jeg likte ikke å arbeide med den type stillinger under partiet, aberet med Be6 synes større enn fordelene av halvåpen f-linje. 12. a3 Werner tar tingene med ro. Han forhindrer et ev. Sb4 og forbereder b4, hvorefter Lc1 kan opponere på f4 uten noe kjedelig intermezzo på b2. Andre gode muligheter er 12. Tb1, 12. Sc3 eller 12. Sf4. 12.- Ld7 13. b4 0-0 14. Lf4 Lxf4 15. Sxf4 Se4? Hvorfor? Jeg vet ikke lenger. Bedre 15.- Tae8. 16. Se2

16.- Sf6 Man bør iallfall ikke gjøre dumheter dobbelt. Heller innrømme tempo-tapet, enn å tillate 17. Lxe4 med elendig bondestilling. Man kan jo spille sjakk senere også! Etter partiets slutt kastet "uglene" frem spørsmålet: Hvorfor ofret ikke svart kvaliteten på f3? Det er klart jeg var inne på tanken, men fant varianten for tvilsom: 16.- Txf3?! 17. gxf3 Sg5 18. f4! Sf3+ 19. Kh1 Sfxd4 20. Sxd4 Sxd4 (20.- Dxd4 21. b5) 21. Dh5 Sf5 (21.- g6 22. Lxg6) 22. Tae1, og svart har neppe kompensasjon. Det er en kjent sak at man gjerne ofrer på andres partier! 17. Te1 Tae8 18. Sc3 Kh8 Bonden på d4 har en rekke ganger vært forgiftet p.g.a. svarts "hvittfelterde" konge (18.- Sxd4? 19. Sxd4 Dxd4 20. Lxh7+ Kxh7 21. Dxd4). 19. Sa4 Dc7

△

20. Sc5? På 20. Tc1 har svart det gode trekk 20.- Df4, derimot fryktet jeg 20. b5! Sd8 21. Se5 med utmerket trykkspill. Bemerk stillingen i sentrum med Se5, Bd4 og Be6, d5. En slik ubevegelighet er nettopp en av farene ved svarts variantvalg i åpningen. 20.- Lc8 21. b5? Nu er det tvertimot et alvorlig feiltrekk, men svart har allerede et godt motspill i form av angrep på Bd4 med Df4. 21.- Sxd4! 22. Sg5?! Både Werner og undertegnede så at det "objektivt beste" 22. Sxd4 klart taper etter 22.- Dxc5. Hvit må forresten være litt forsiktig. På f.eks. 22. Tc1? følger øksehugget 22.- Sg4! Springertrekket til g5 er et ønske om å dø i skjønnhet. 22.- Dxc5 23. Sxh7 Sxh7 24.

Dh5 Sf5 Høyst sannsynlig vinner svart også med 24.- g6 (25. Lxg6 Te7 26. De5+ og Te3), men teksttrekket var meget enklere å analysere og gir hvit ingen sjanser som helst. 25. Lxf5 Txf5 26. Dxe8+ Tf8 27. Dh5 Dxf2+ 0:1 Det tjener Lockertsen til heder at han ikke ønsker å være vitne til den gravplyndring som nu kan begynne. Svart spiller Ld7, Kg8, Sf6, og så er det klart for bøndenes parademarsj.

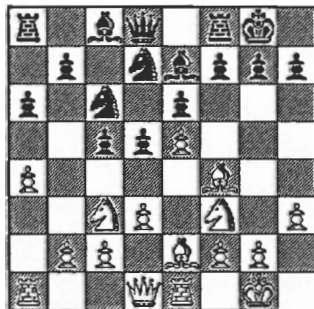
(F. Larsen)

38. SICILIANSK

Hvit: Henrik Lockertsen

Sort: Erling J Steinnes

1. e4 c5 2. Sc3 e6 3. Sf3 En god åpningsplan er her 3. g3 med etterfølgende Lg2, Sge2, d3 og f4. Det er en ofte spilt variant som bl.a. ble anvendt med suksess av et norske olympialag i Havana 1966. 3.- d6 4. d3 Eller 4. d4, men Henrik Lockertsen har en forkjærlighet for trekket d3 i Siciliansk. 4.- Sc6 5. Le2 Sf6 6. 0-0 Le7 7. a4 0-0 8. h3 d5 Det sies at svart kan være fornøyd med åpningen, hvis han får gjennomført d5. Intet under, hvit har spilt vel passivt i vårt tilfelle. 9. e5 Sd7 10. Lf4 a6 11. Te1

▽

11.- f6! Fjerner den viktige Be5 og sikrer svart et fritt spill, bl.a. åpen f-linje. 12. exf6 Lxf6 13. Ld6 Le7 14. Lxe7 Dxe7 15. d4 Df6 16. dxc5 Sxc5 17. Tf1 b6 18. b3?? Akk ja! Vi har vel alle en eller annen gang vært utsatt for lignende ting. Hvit

leker ennu noen trekk med brikkene før han gjenvinner den indre ro til å gi opp. 18.– Dxc3 19. Tc1 Df6 20. c4 d4 21. Ld3 Lb7 22. Tb1 a5 23. Sh2 Se5 24. Sg4 Sxg4 25. hxg4 e5 26. f3 Dg5 27. b4? De3+ 28. Kh1 Sxd3 29. Kh2 axb4 0:1

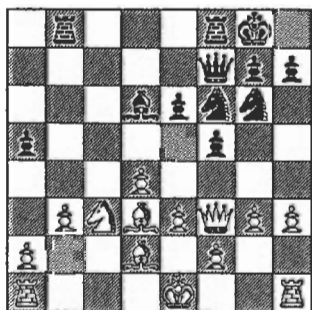
(F. Larsen)

39. DRONNINGAMBIT

Hvit: Leonhard Nilsen

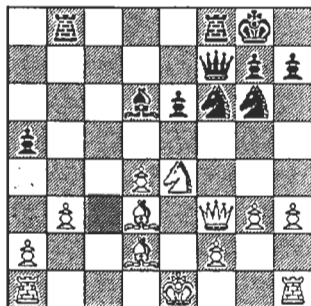
Sort: Magne Bergvoll

1. d4 d5 2. Sf3 Lf5 3. c4 e6 4. Sc3 e5 5. h3 Ld6 6. Lg5 Hittil har åpningen vært ganske "normal", men så er det slutt på de "normale" trekk fra min side. 6.– f6? Meget svakt, og hvit får til et utmerket spill som skaper store vansker for sort. Bedre hadde selvsagt 6.– Se7 vært. 7. Ld2 Sd7 8. Sh4 Se7 9. Sxf5 Sxf5 10. e3 0-0 11. Dg4 For Leonhard Nilsen må dette spillet fortone seg svært enkelt, og jeg er langt på vei enig med ham. Dametrekket er enkelt og sterkt og innebærer diverse trusler. Det truer nå 12. Ld3 etterfulgt av 13. cxd5 cxd5 14. Sxd5 o.s.v. 11.– De7(?) Riktigere var 11.– De8. 12. cxd5 cxd5 13. Sxd5 Df7 14. Sc3 a6 15. Ld3 Meget sterkere var her 15. Lc4 med truselen 16. d5. 15.– Se7 16. De4(!) Truer matt på h7. 16.– f5 17. Dxb7 Sf6 18. Df3 Sg6 19. g3 Tab8 20. b3 a5

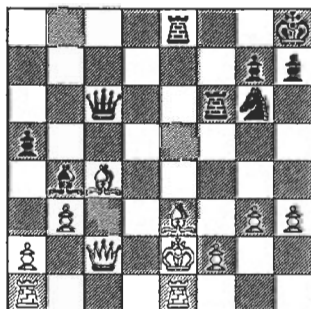

21. e4? Synd å si, men endelig også et direkte svakt trekk fra hvit. Øyensynlig har ikke Leonhard Nilsen ofret dette

trekket tilstrekkelig analyser, og det skulle til syvende og sist bli hans bane. Noe så enkelt som 21. 0-0 hadde vært mange hakk bedre, og sort kunne ha blåst en lang marsj etter eventuelle motsjanser. 21.– fxe4 22. Sxe4

22.– Da7! Frigjøringstrekket! Hvit kan ikke slå 23. Sxd6, for da 23.– Dxd4! Følgende ville da skje: 24. 0-0 Se5 25. De3/De2 Dxd6 26. Lc4 Sd5 og sort får reelle motsjanser. 23. Sxf6+ Txf6 24. De4 e5 25. Le3? Forferdelig! Når det først går galt gjør det det også til gagns. Hvit måtte simpelthen gjøre 25. 0-0 selv om han mister herredømmet over sentrum til en viss grad. Etter min mening kunne ikke noe annet trekk komme på tale. 25.– Lb4+ 26. Ke2 exd4 27. Lxd4 Dd7 28. Lc4+ Kh8 29. Le3 Te8 30. Dc2 Dc6! Framtvinger en hurtig avgjørelse. 31. The1

31.– Txe3+! For å sitere Sverre Heim: "Utropstegnet er ikke satt fordi trekket i

seg selv er vanskelig å beregne, men fordi det er så tiltalende!" 32. Kxe3 Df3+ 0:1

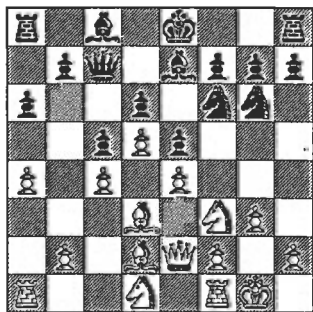
(M. Bergvoll)

40. BENONI (UREGELMESSIG)

Hvit: Odd Gudmundsen

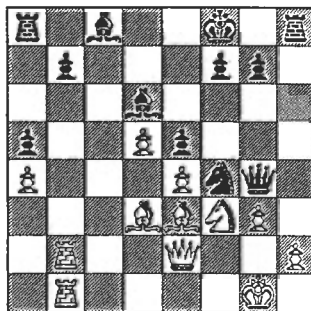
Sort: Henry Johnsen

1. d4 e6 2. e4 c5 3. d5 Sf6 4. Lg5 Da5+ 5. Ld2 Db6 Man kan ikke beskyldte spillerne for å lire av seg bokvarianter, og allerede etter fem trekk befinner vi oss på stier som ingen hvit mann før har betrått. Åpningen ble døpt Benoni, men det er kun halvveis korrekt. I den "riktige" Benoni velges trekkene 4. Ld3 g6 5. c4 Lg7 6. Sc3 exd5 7. cxd5 d6 o.s.v. Svarts plan består i spill på e-linjen og dronningfløyen (b5), mens hvit foretrekker sentrumsspill med bl.a. Sf3-d2-c4 og f4. Bemerkt at hvit etter et ev. a6 bør forebygge muligheten b5 med a4. 6. Sc3 Le7 7. Sf3 a6 8. Ld3 Dc7 9. 0-0 e5 Et ubetenksomt lite intermezzo i 9. trekk. Hvit burde ikke tillatt 9.- b5, og svart burde spilt det! 10. a4 d6 11. De2 Sbd7 12. Sd1 Sf8 13. c4 Sg6(!) 14. g3

Svarts springermanøver var en fin liten provokasjon. Som man vil se, skjeler Sg6 til f4, og det er forståelig at hvit ønsker å forhindre dette med 14. g3. Dermed frigjøres også Ld2. Imidlertid danner Bg3 et godt angrepspunkt for svart, og hans plan er klar: h-bonden støtes

fram til h4, hvorefter h-linjen åpnes ved passende leilighet med hxg3; altså ingen kort rocade. Hvits angrepsplan er også gitt: spilleføring på dronningfløyen med linjeåpningen b4. 14.- h5 Muligens var 14.- a5 (for å hindre 15. b4) bedre. Selvsagt vil hvit da tilstrebe manøveren Sc3-b5 som bemøtes med Ld7 og b6. 15. b4! cxb4 Det andre onde besto i 15.- b6 16. bxc5 bxc5 med "hel-åpen" b-linje, men var nok likevel det minste. 16. Lxb4 a5 16. Ld2 h4 18. Se3 Lh3 19. Tfb1 hxg3 20. fxc3 Sg4 21. Tb2 Sxe3 22. Lxe3 Lc8 Svart står litt ubekvem, tårnet på a8 kan ikke flyttes p.g.a. svakheten på a5, og den tilsvarende på b7 trenger løperens støtte. 23. Tab1 Dd7 24. c5 Dg4 Mens svarts force består i h-linjen og muligheten Sf4. 25. Lb5+? En fullstendig unødvendig sjakk! Det var på b-linjen spillet skulle foregå; ergo måtte den åpnes med 25. c6! 25.- Kf8 26. cxd6 Også nu var 25. c6 mer energisk, men ikke fullt så godt lenger. 26.- Lxd6 27. Ld3 Sf4!

28. Lxf4 Sânt gjør man ikke frivillig, men dersom 28. Dd2 Sxd3 29. Dxd3 Dxf3. 28.- exf4 29. Dg2 fxc3 30. hxg3 Th3 31. Sh2 Dxc3 32. Dxc3 Txc3+ 33. Kf2 Txd3 34. Sf3 Lc5+ 35. Kg2 f6 36. Tc2 b6 37. Tf1 Lg4 0:1 Partiet er ganske karakteristisk for Odd Gudmundsens spill i turneringen. Han bygger opp gode stillinger i åpningen, men raserer det hele med noen raske feiltrekk i midtspillet. Formkrise?!

(Frans Larsen)

9. runde

41.	Magne Bergvoll	-	Gunnar Johnsen	1 - 0
42.	Frans Larsen	-	Odd Gudmundsen	1 - 0
43.	Sverre Heim	-	Henrik Lockertsen	1 - 0
44.	Erling J Steinnes	-	Werner Lockertsen	0 - 1
45.	Henry Johnsen	-	Leonhard Nilsen	1 - 0

Stilling etter 9. runde:

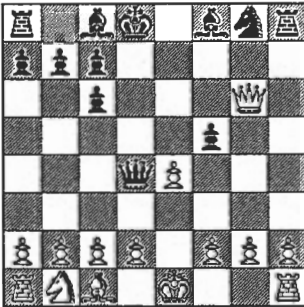
Sverre Heim 7.5; Frans Larsen 7; Gunnar Johnsen og Magne Bergvoll 6.5; Werner Lockertsen og Henry Johnsen 5.5; Leonhard Nilsen 3.5; Odd Gudmundsen 2; Erling J Steinnes 1; Henrik Lockertsen 0.

41. SPANSK

Hvit: Magne Bergvoll

Sort: Gunnar Johnsen

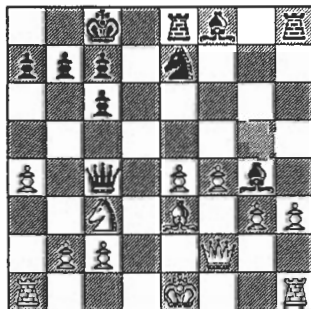
1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 f5 4. Lxc6 dxc6 5. Sxe5 Dd4 Her er nok 5.- Dh4 like godt. 6. Dh5+ g6 7. Sxg6 hxg6 8. Dxg6+ Kd8

△

Magne behandler dama med eleganse. Å si at han i sitt variantvalg har teoriens tilslutning, ville være galt. Euwe mener svart står overlegent. Kvit har fått tre bønder for springeren, men den dårlige svarte bondestillingen tatt i betraktning må man si han har fullgod kompensasjon materielt. Men som kjent er det noe som heter tempo i sjakk. På brettet er det kommet fram en underlig stilling med de to "kvinder" alene ute på vift. Disse to blir imidlertid etter hvert utsatt for overgrep. Særlig er det da den kvite grevinne som bokstavelig talt til stadighet er i skuddet. 9.

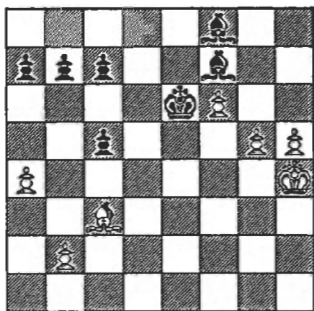
d3 Se7 Så til avveksling en saklig og sjakkelig kommentar: Situasjonen er meget komplisert. 10. Dg3 Tg8 11. Df3 Dg7 Dette mente både Gunnar og Magne var et godt trekk. 12. g3 Le6 Svart foretar en kunstig rokade. 13. Sc3 Kd7 14. Le3 Te8 Her står nok tårnet best. Allikevel er det plutselig nå kvit som har utviklingsforsprang. Svarts fine offiserssamspill som skulle kompensere de kvite fribøndene, er en saga blott. "Sic transit gloria mundi." 15. De2 Kc8 16. f4 16. f3 hadde vel gitt svart færre muligheter. 16.- Df7 17. a4 fxe4 Svart mister tålmodigheten. Men trekket gir så absolutt sjanser. 18. dxe4 Lg4 19. Df2 Dc4 20. h3 Th8 Gunnar hadde her 26 minutter igjen.

△

21. Df1! Det er godt! 21.- Dxf1+ 22. Kxf1 Sf5 23. Lf2 Om 23. exf5 så 23.- Txe3 24. Kf2 Lc5! 23.- Lf3 11 minutter igjen. Det er da en begynner å bli heit. 24. Th2 Lxe4 25. Te1 Sd6 26. Ld4 Tg8 27. g4 Lh6

28. The2 Lh7 29. Txe8+ Txe8 30. Txe8+ Sxe8 6 minutter igjen for svart. 31. f5 Sd6 32. f6 Lxc2 33. Kf2 Se4+ Dette tror jeg er dårlig. Svart burde beholde så mye som mulig og nærme seg bøndene med kongen. 34. Sxe4 Lxe4 35. Kg3 Lg6? Svart burde begynne å trille med kongen. 36. h4 Lf8 37. h5 Lf7 38. Kh4 c5 39. Lc3 Kd7 40. g5 Ke6 Tidsnøden er overstått.

△

41. g6 Le7? Og reaksjonen melder seg. 41.- Lh6! hadde gjort oppgaven mye vanskeligere for hvit. Nå går det hele av seg sjøl. 42. Kg5 Lxa4 43. h6 Lxh6 44. Kxh6 Le8 45. Kg7 1:0 Partiet viser fint tre sammenbundne fribønders kraft. En siste usaklig kommentar: Takk, Magne!

(S. Heim)

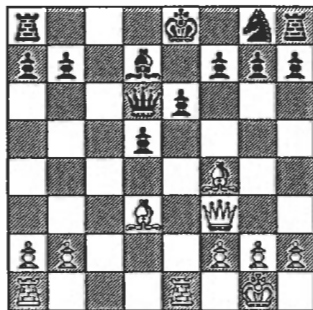
42. FRANSK

Hvit: Frans Larsen

Sort: Odd Gudmundsen

1. e4 e6 Odd Gudmundsen er også en tro tilhenger av det franske forsvar. 2. d4 d5 3. e5 Ellers spiller jeg alltid 3. Sc3, men denne gang hadde jeg pønsket ut en riktig stygg variant til Gudmundsen. 3.- c5 4. c3 Sc6 Her har svart et godt alternativ i Wades åpningsidé 4.- Db6 5. Sf3 Ld7 6. Le2/Ld3 Lb5. 5. Sf3 Ld7 Eller 5.- Db6 6. Ld3 cxd4 7. cxd4 (7.- Sxd4? 8. Sxd4 Dxd4 9. Lb5+). Forøvrig blir det kun tale om trekkomkastning etter 7.- Ld7. I stedet for det nu valgte 6. Ld3 er 6. dxc5 Lxc5 7. b4 også godt. 6. Ld3 cxd4 7.

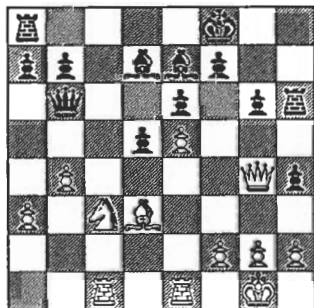
cxd4 Db6 8. 0-0!? Le7! Et godt svarttrekk, hvis største pluss består i stenging av e-linjen. Før partiet hadde jeg forberedt meg på varianten 8.- Sxd4 9. Sxd4 Dxd4 10. Sc3 Dxe5 11. Te1 Dd6 (ellers 12. Sxd5) 12. Sb5, og nu mener Euwe (forøvrig hans eneste analyse av varianten!) at svart står utmerket etter trekkene 12.- Lxb5 13. Lxb5+ Kd8. Dette er selvsagt tull. Hvit har utmerkede angrepssjanser for bøndene, noe bl.a. følgende parti fra semifinalen i det polske mesterskap 1967 viser: Pystel - Lenk 14. Le3 Se7 15. Tc1 Sf5 16. Lc5 Db8 17. Dxd5+ Ld6 18. Dxf5 exf5 19. Tcd1 b6 20. Lxd6 Db7 21. Lf8+ Kc7 22. Td7+ Kb8 23. Te8+ Dc8 24. Ld6#. Svart må altså ikke slå på b5 etter 12. Sb5, men heller spille 12. Db8, f.eks. 13. Df3 Ld6 14. Sxd6+ Dxd6 15. Lf4 med følgende to muligheter, som ikke gir seg ut for å være uttømmende, men gir et godt innblikk i hvits muligheter:

▽

1. 15.- Db4 16. Dg3 g6 17. Le5 f6 18. Lxg6+ hxg6 19. Dxg6+ Kd8 20. Dg7 Dh4 21. Df8+ Le8 22. Dd6+ Ld7 23. Lg3 Dg4 24. h3 Df5 25. Df8+ Le8 26. Tac1, og nu må svart spille 26.- Th7. II. 15.- De7 16. Dg3 f6 17. Lxh7, og hvit bør vinne, f.eks. 17.- g5 18. Lg6+ Kd8 19. Lc7+ Kc8 20. Tac1 Lc6 21. La5 e5 22. Lf5+ Kb8 23. Txc6 bxc6 24. Te3. Kanskje gjør svart klokest i å avslå bondeoffer nr. 2 (10.- Dxe5) og i stedet spille 10.- a6. Hvit fortsetter da angrepet sterkest med 11. Df3 og ikke det teoretiske 11. De2. 9. Sc3 Sier man A, sier man også B. 9. Le2 opprettholder den mate-

rielle likevekt. 9.- Sxd4 10. Sxd4 Dxd4 11. Te1(?) Jeg er ikke sikker på om dette er det beste. Sant nok har svart tilstrekkelig forsvar etter 11. Sb5 Dxe5, men 11. Df3 er muligens sterkest her (11.- Dxe5 12. Lf4). 11.- Dc5 12. Dg4 g6 13. a3 Dronningtruselen Le3 har lenge vært planlagt, men jeg ville ikke tillate 13. Le3 Db4. 13.- h5! Svart velger en original og god forsvarsmanøver som dessuten muliggjør utvikling av Sg8. Hvits neste trekk kunne bedre erstattes med 14. Df4. 14. Dg3 h4 15. Df4 Th5 16. Le3 Da5 17. Dg4 Truer 13. Lxg6. 17.- Sh6 Den må hvit bytte av, ellers følger 18.- Sf5 med utmerket springerplassering. 18. Lxh6 Txh6 19. b4 For å tvinge dronningen vekk fra Bd5, men svekker på den annen side hvits bønder på dronningfløyen. Nå ja, hvit står nest best i alle tilfelle. 19.- Db6 20. Tac1 Kf8? Det hadde jeg håpet på; 20.- a5! hadde jeg fryktet.

21. Sxd5 exd5 22. Dxd7 Td8 23. Dg4 En annen god mulighet var 23. Tc8, men dronningtrekket stiller svart overfor større "feilmuligheter". Takket være svarts ulykksalige kongetrekk står hvit nu klart best. De ulikefargete løpere betyr i midtspillet ofte et pluss for den angripende part. 23.- Th5 Bedre var kanskje 23.- Kg7. 24. e6! Presser en kile inn i svarts stilling. Forsvaret av Bg6 avkreftes. 24.- Tg5 Med vittigheten 25. Dxb4? Tg2+. 25. Df4 f5 På 25.- f6 er 26. Te3 godt. Bemerk at 26.- Ld6 her eller i tekstvarianten aldri er spillbart grunnet

27. e7+. 26. Tc7 h3 27. g3 Tg4? Hvit truet med 28. Txe7 Kxe7 29. Dxb4. Siden 27.- Dd6 28. Dxd6 Txd6 29. Txb7 ikke kommer på tale, måtte Tg5 flyttes, og selvfølgelig til h5. Hvit vinner da på følgende måte: 28. g4! Th7 (eller 28.- Tg5 29. De5. Om 28.- Th4 29. Lxf5) 29. gxf5 Ld6 30. e7+ Txe7 (30.- Lxe7 31. fxg6+) 31. Dh6+. 28. Dh6+ 1:0 Vel begrunnet: 28.- Ke8 29. Dh8+ Lf8 30. Tf7 Dd6 31. Lb5+. Igjen en "heldig" seier for undertegnede, men jeg trøster meg med Capablancas klassiske ord: "It's better to be lucky than good."

(F. Larsen)

43. SPANSK

Hvit: Sverre Heim
Sort: Henrik Lockertsen

1. e4 e5 2. Sf3 Sc6 3. Lb5 d6 Det gamle Steinitz-forsvaret, som er spillbart, men krever et nøyaktig forsvar av svart. 4. d4 a6? 4.- Ld7 skulle spilles. 5. Lxc6+ bxc6 6. dxe5 dxe5? Her burde 6.- De7 forsøkes. Nå er svart allerede tapt. 7. Dxd8+ Kxd8 8. Sxe5 Ke8 9. 0-0 På 9. Sxc6 følger 9.- Lb7. 9.- c5 10. Le3 Tb8 11. b3 Ld6 11.- g6 skulle hatt første retten. 12. Sc4 f6 13. Td1 Lf8 14. Lf4 Tb7 15. Sa5 Tb5 Også 15.- Ta7 er dårlig: 16. Sc6. 16. Lxc7 Ld7 17. c4 Txa5 18. Lxa5 Svart fortsatte spillet til over det 40. trekk før han ga opp. Stillinga er naturligvis håpløs. 1:0

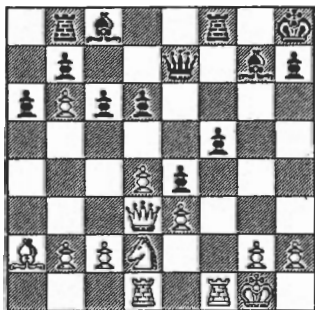
(S. Heim)

44. PIRC

Hvit: Erling J Steinnes
Sort: Werner Lockertsen

1. e4 d6 2. d4 Sf6 3. Sc3 g6 4. Sf3 Her spilles 4. f4 ofte, f.eks. 4.- Lg7 5. Sf3 0-0 6. Le2 c5 7. dxc5 Da5 8. 0-0 Dxc5+ med skarp stilling. 4.- Lg7 5. Le3 0-0 6. Le2 Som hvit kan man tillate seg små unøyaktigheter i åpningen uten at spillet blir skadelidende av den grunn. Bedre enn 6. Le2 var iallfall 6. Dd2 som bl.a. "sik-

rer" Le3. Muligheten 0-0-0 og h4 skulle dessuten passe bedre til Steinnes' stil. 6.- Sg4! Gjennotenkt. På 7. Ld2 skal 7.- f5 følge. Det andre onde for hvit er avbytte av angrepsløperen på e3. 7. 0-0 Selv om f-linjen kan få en viss verdi, er plusset mindre enn minuset dobbelbonde. Bedre altså 7. Dd2 Sxe3 8. Dxe3. 7.- Sxe3 8. fxe3 Sd7 9. Lc4 Konsekvensen av hans 7. trekk: press mot f7. 9.- e5 En annen god mulighet er 9.- c5. 10. Dd3 a6 11. a4 Sb6 12. Lb3 c6 13. Tad1 De7 Rettet mot truselen dxe5. Lockertsen mente imidlertid at 13.- Lg4 hadde vært bedre. Kanskje, men da må svart være forberedt på å bytte av på f3 etter 14. h3. 14. a5? Som man vil se, skaffer forsvarret av Ba5 hvit mange besværigheter, hvorfor eksempelvis 14. Sd2 hadde vært bedre. 14.- Sd7 15. La2 Svart truet med 15.- Dd8. Løpertrekket skjer for å gardere a-bonden med b4. 15.- Kh8 16. Sa4 f5 17. Sd2 Tb8 18. exf5 Før eller senere bør dette skje. Svart får godt spill etter en manøver som fxe4, d6-d5 o.s.v. 18.- gxf5 Mon hvit går i fellen... 19. Txf5? Txf5 20. Dxf5 Sc5! 19. Sb6 Sxb6 20. axb6 e4

21. Da3 Ulykkesbonden på a5 (nu b6!) bevirker at hvit ser seg nødt til å klumpe sine offiserer på dronningfløyen hvor de intet har å gjøre. På 21. De2 følger bondevinsten 21.- Dd8. 21.- Tf6 22. Sc4 Tg6 23. Tf2 Ld7 24. Tdf1 Te8 25. Sa5 Lc8 26. c4 Td8 Med sikte på en ev. åpning for tårnet med c6-c5. 27. b4 Lh6 Dermed er begge svarts løpere kommet godt i

spill. Hvit derimot har deplassert sine "lette" fullstendig på dronningfløyen. 28. c5? Hvoretter hvits spill går helt i stå. Visse sjanser ga 28. b5. 28.- d5 29. Dc3 Dg5 30. Te1 Dh5 31. Kh1? Hvit spiller her og i de følgende trekk som en slagen mann. 31. Lb3 for å få løperen i spill over d1, var kanskje ikke godt nok, men iallefall kampbetont. 31.- Tdg8 32. Dd2 Dh4 33. Kg1 f4! Sluttangrepet begynner med alle svarts brikker i ideelle posisjoner. Hvit må slå. 34. exf4 Lxf4 35. Txf4 Eller 35. D.- Dxb2+ 35.- Txb2+ 0:1

(F. Larsen og W. Lockertsen)

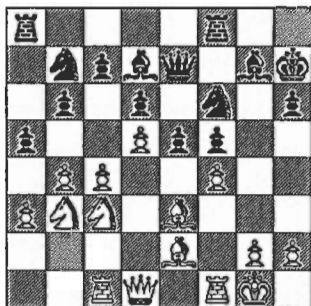
45. KONGEINDISK

Hvit: Henry Johnsen

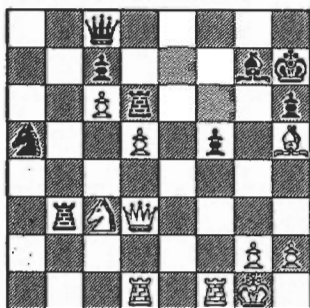
Sort: Leonhard Nilsen

1. d4 Sf6 2. Sf3 g6 3. c4 Lg7 4. Sc3 d6 5. e4 0-0 6. Le2 e5 7. d5 Sa6 Den har vi sett før, både av Werner og Leonhard; faktisk så ofte eller enerådende at varianten burde kalles "Tromsø-systemet" i Kongeindisk. 8. Lg5 Sc5 9. Sd2 a5 10. 0-0 h6 11. Le3 b6(?) Alt sammen kjente og kjære ting (kfr. åpningsregister). 12. a3 Hensikten er tydelig, nu skal 13. b4 følge, og det er intet tilbake av svarts fine springerplassering. Svart har ganske opplagt vært litt unøyaktig. Han ville gjerne spille 12.- a4, men får det ikke til. Regelen må derfor bli: Ønsker svart å beholde en springer på c5, er ikke bare trekket a5 nødvendig, men også Ld7. 12.- Ld7 13. b4 Sb7 14. Sb3 Med den hvite bondestilling som nu er oppstått på dronningfløyen, står springeren best her, hvor den skal understøtte det planmessige c4-c5. 14.- De7 15. Dd2 Kh7 16. Dd1 Jeg skjønner ikke riktig hvits siste trekk! Man ventet snarere 16. f3. 16.- Se8 Nu skal det vanlige f5 følge. 17. Te1 f5 18. exf5 gxf5 Kanskje vil noen synes det er merkelig at g-bonden slår tilbake og således tilsynelatende kompromitterer svarts kongestilling. Denne er imidlertid tilstrekkelig gardert med offiserer (særlig Lg7). Viktigere er det at

bøndene er dynamiske og at feltet e4 kontrolleres. 19. f4 Dette er også vanlig og god metode i slike stillinger. Svarts e- og f-bønder hemmes. 19.- Sf6

eller 31.- Kg6 32. Se4 og Sg3). 31. De2 Sa5 32. Dxe5 Tb4 33. c6 Det var muligens bedre å beholde bøndene dynamiske og heller spille 33. De3. 33.- Dc8 34. Dg3 Td6 35. Dd3 Tb3

20. fxe5!? En meget skarp fortsettelse. Hvit vil gjennomføre c5 og "fjerner" altså Bd6. 20.- dxe5 21. c5 bxc5 Tvunget. Det truet både 22. c6 og 22. cxb6. 22. Sxc5? En alvorlig posisjonell feil. 22. bxc5 var gitt. 22.- Sd6 23. Sxd7 Dxd7 24. Lc5 axb4 25. axb4 Tf7 26. Db3 Sfe4 27. Lh5 Tf6 28. Tcd1 Tb8 29. Dc2 Sxc5? Som hvit, så svart! Hvorfor forene hvits dronningfløybønder? Bedre f.eks. 29.- Kh8, eller 29.- Sxc3 30. Dxc3 e4. 30. bxc5 Sc4 På 30.- Sf7/Se8 følger 31. Lg4 med bondevinst på en annen måte (31.- e4 32. Sxe4

36. Dxf5? Et mystisk springeroffer! Reelle vinstmuligheter hadde hvit etter 36. Tc1, f.eks. 36.- Lxc3 37. Txc3 Txc3 38. Dxc3 Txd5 39. Df6! 36.- Dxf5 37. Txf5 Txc3 38. Tf7 Txc6? Svart er atter med på notene og gjør en ennu større "bukkk". Jeg kan ikke skjønne annet enn at svart måtte ha vinstspill etter 38.- Tc5 39. Txc7 Tcxd5 40. Txd5 Txd5. 39. dxc6 1:0 Tårnet på d1 er nemlig gardert av Lh5!

(F. Larsen)

TURNERINGSTABELL

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	pts.	kvot.
1. Sverre Heim	x	1/2	0	1	1	1	1	1	1	1	7.5	
2. Frans Larsen	1/2	x	1/2	0	1	1	1	1	1	1	7.0	
3. Gunnar Johnsen	1	1/2	x	0	1	0	1	1	1	1	6.5	23.00
4. Magne Bergvoll	0	1	1	x	0	1/2	1	1	1	1	6.5	22.75
5. Werner Lockertsen	0	0	0	1	x	1	1/2	1	1	1	5.5	16.75
6. Henry Johnsen	0	0	1	1/2	0	x	1	1	1	1	5.5	16.25
7. Leonhard Nilsen	0	0	0	0	1/2	0	x	1	1	1	3.5	
8. Odd Gudmundsen	0	0	0	0	0	0	0	x	1	1	2.0	
9. Erling J Steinnes	0	0	0	0	0	0	0	0	x	1	1.0	
10. Henrik Lockertsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	x	0.0	

DE NÆRMEST FOREGÅENDE OG ETTERFØLGENDE TURNERINGER

vår 1966

1. Magne Bergvoll	10.5
2. Werner Lockertsen	10.0
3. Leonhard Nilsen	10.0
4. Odd Gudmundsen	7.5
5. Wiggo Eilertsen sr	6.5
6. Kaare Nygaard	4.5
7. Dagfinn Svardal	4.0
8. Erling J Steinnes	3.0

høst 1966

1. Werner Lockertsen	10.0
2. Henry Johnsen	9.0
3. Sverre Heim	8.0
4. Magne Bergvoll	8.0
5. Leonhard Nilsen	7.5
6. Odd Gudmundsen	6.0
7. Wiggo Eilertsen sr	4.0
8. Kaare Nygaard	3.5

vår 1967

1. Frans Larsen	11.0
2. Sverre Heim	10.0
3. Magne Bergvoll	8.5
4. Odd Gudmundsen	7.5
5. Werner Lockertsen	6.0
6. Henry Johnsen	5.0
7. Kaare Nygaard	4.5
8. Thorvald Larsen	3.5

vår 1968

1. Frans Larsen	10.5
2. Sverre Heim	9.0
3. Magne Bergvoll	7.0
4. Henry Johnsen	6.5
5. Leonhard Nilsen	5.0
6. Lars Bakkeringen	2.0
7. Kjell Olsen	2.0

LITT PERSONALIA

Magne Bergvoll (1941), med i klubben fra 1962; debut kl. M v-65, vinner h-65, v-66, h-69, v-72, v-74.

Odd Gudmundsen (1915 – 1968), med i klubben fra 1948; debut kl. M v-51, beste plassering nr. 2 (h-52 og h-57).

Sverre Heim (1951), med i klubben fra 1965; debut kl. M h-66, vinner h-67, h-68, v-69; NNM-vinner 69; NM-vinner 80 (for ASKO).

Gunnar Johnsen (1945), med i klubben fra 1960; debut kl. M h-62, vinner v-64, v-78, h-78, v-79, h-79, v-80; NNM-vinner 73 (for Narvik SK), 74 (for Hammerfest SK), 75 (for Kirkenes SK), 79, 80 (begge for Tromsø SK) og 85 (for Bodø SL), nr. 2 NM 76.

Henry Johnsen (1909 – 1985), med i klubben fra 1928; debut høyeste kl. 1929, vinner h-34, v-55, h-55, h-58, h-62, h-63; æresmedlem 1971.

Frans Larsen (1942), med i klubben fra 1958; debut kl. M v-61, vinner v-67, v-68, v-71, h-71, h-72, v-73, v-75, v-76, h-76; NNM-vinner 68; æresmedlem 1980.

Henrik Lockertsen (1934), med i klubben fra 1954; debut kl. M h-67, beste plassering nr 5 (v-71).

Werner Lockertsen (1920), med i klubben fra 1951; debut kl. M h-56, vinner v-58, v-59, h-59, v-62, v-63, h-66, v-70; æresmedlem 1971.

Leonhard Nilsen (1906 – 1976), med i klubben fra 1931; debut høyeste kl. h-332, vinner v-46, h-46, v-51, h-51, v-52, h-52, v-53, v-54, h-57; æresmedlem 1971.

Erling J Steinnes (1901 – 1976), med i klubben fra 1950; debut kl. M v-54, beste plassering nr. 3 (h-71); æresmedlem 1971.

PROGRESJONSTABELL

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Sverre Heim	1	2	2.5	3.5	4.5	5.5	6.5	6.5	7.5
Frans Larsen	1	1.5	2	2	3	4	5	6	7
Gunnar Johnsen	0	0.5	1.5	2.5	3.5	4.5	5.5	6.5	6.5
Magne Bergvoll	0	1	1.5	2.5	3.5	3.5	4.5	5.5	6.5
Werner Lockertsen	1	2	2.5	2.5	2.5	3.5	4.5	4.5	5.5
Henry Johnsen	1	1	1.5	2.5	2.5	3.5	3.5	4.5	5.5
Leonhard Nilsen	0	1	1.5	2.5	3.5	3.5	3.5	3.5	3.5
Odd Gudmundsen	1	1	2	2	2	2	2	2	2
Erling J Steinnes	0	0	0	0	0	0	0	1	1
Henrik Lockertsen	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ÅPNINGSREGISTER

	parti nr.		parti nr.
Benoni	40	Kongeindisk	12, 20, 35 og 45
Caro-Kann	18	Nimzoindisk	7
Dronninggambit	39	Philidor	2 og 17
Dr.gambit, Mottatt	15	Pirc	22 og 44
Dronningindisk	3	Siciliansk	5, 6, 9, 11, 14, 19, 24,
Fransk	8, 10, 13, 16, 25, 34,		28, 31, 32, 36 og 38
	37 og 42	Slavisk	30
Firspringerspill	1	Spansk	41 og 43
Hollandsk	4 og 21	Uregelmessig	23, 26, 29
Italiensk	27 og 33		

PARTISTILLINGENE PÅ FORSIDA

er ment som en liten demonstrasjon av hva et par av de yngre deltakerne var kapable til etter at de hadde forlatt reiret. Den gode Leif Øgaard får ha oss unnskyldt, dersom han skulle se dette - men han var vel tross alt 70-tallets beste målestokk for den som ville sammenligne seg med norgeseliten.

1. Gunnar Johnsen - Leif Øgaard, OSS Vårturnering 1970

22. f5 Dxd5 23. Dxd5 Txd5 24. fxg6 hxg6 25. Lxa4 b5 26. c4 Td2 27. Lxb5 Td8 28. Txe7 Se5 29. c5 Txb2 30. a4 g5 31. cxd6 Sg6 32. Tfxf7 Txd6 33. Tg7+ Kh8 34. Th7+ Kg8 35. Lc4+ Kf8 36. Th7+ 1:0 (Nordlys, 20/2 1974; en annen fin Johnsen-vinst mot Øgaard er med i årets NNM-program)

2. Sverre Heim - Leif Øgaard, (Bergen - OSS) finale lag-NM 1975

41. h4+ Kf4 42. Dd6+ Ke3 43. Dd4# 1:0 (Verdens Gang, 30/5 1975)

3. Leif Øgaard - Sverre Heim, OSS Grand Prix 1979

31.- exf3 32. Se5 f2+ 0:1 (Dagbladet, 3/1 1980)

4. Sverre Heim - Leif Øgaard, (ASKO - OSS) finale lag-NM 1980

28. e6 Dxc2 29. Dxf7 Dxb3 30. e7 Txd4 31. exf8D+ 1:0 (Dagbladet, 6/5 1980)